Mateřská škola Vrbno pod Pradědem
Jesenická 448, okres Bruntál, příspěvková organizace
IČO 70947520
telefonní čísla: kancelář ředitelny: 554 752 037, mobil ředitelka: 777 562 329, provoz: 728 362 557,
Elektronická adresa podatelny: lesniakova1@seznam.cz, Identifikátor datové schránky: jiek383

Čj.: MŠ/166/135/0/19 5-1 A 10

Školní vzdělávací program

„ Chci vědět, umět, znát…“

Školní rok 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022

Platnost: od 29.8.2019
Účinnost: od 1.9.2019
Tento ŠVP ruší ŠVP č.j.: MŠ/196/124/2016 A 10, včetně příloh s účinností od 1.9.2016

Úvodní ustanovení

Podle zákona 561/2004 Sb., (školský zákon), § 5, vydává ředitelka školy tento školní vzdělávací program. Školní vzdělávací program je zpracován v souladu se zásadami a cíli vzdělávání podle zákona 561/2004 Sb., § 2, a v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.
Školní vzdělávací program je veřejný dokument.

Literatura a použitý materiál:

- *Metodické pokyny MŠMT ČŠI ČR. Kritéria hodnocení : Kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb České školní inspekce ve školním roce 2009/2010. Praha [s.n.] 2009. 5 s.*
- *ČŠI ČR. Vlastní hodnocení školy : Příklad dobré praxe. Sebehodnocení školy jako součást pedagogické praxe. Praha [s.n.], c2010. 6 s.*
- *ČŠI ČR. Kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb na školní rok 2015/2016.*
- *Legislativa zákon č. 561/2004 Sb.,vyhláška č. 72/2005 Sb. ve znění vyhlášky č.116/2011 Sb.,vyhláška č. 73/2005 ve znění vyhlášky č.147/2011 Sb., vyhláška č. 14/2005 Sb., zákon č. 563/2004 Sb.a další*
- *Využití metodického portálu pro předškolní výchovu*
- *MŠMT ČR. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Praha : VUP Praha, 2016, Příloha č. 1 k Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, č.j. MSMT č.j. 32405/2004-22*
- *Hodnocení ŠVP Chci vědět, umět, znát(2013-16).*
- *Manuál k přípravě školního programu MŠ /VÚP/*
- *Směrnice školy /BOZP, Organizační řád, Školní řad, ad./*
- *Jak vyhodnotit ŠVP/ Kateřina Smolíková/*
- *Jak vytvořit TVP /Raabe/*
- *Úmluva o právech dítěte*
- *- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Č.j.: 37 014/2005-25*
- *- Metodický pokyn MŠMT ČR Č. j.: MSMT-22294/2013-1 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení*
- *Škola přátelská dětem. Stručný průvodce manuálem UNICEF pohledem nejlepšího zájmu dětí. MUDr. Eva Vaníčková, CSc., Věra Faierajzlová, MUDr. Marie Nejedlá, Jana Votavová. UK v Praze – 3. LF, 2012. ISBN 978-80-260-2883-3.*
- *www.pavucina.cz*
- *Environmentální výchova v MŠ – E. Leblová*
- *Ekologická výchova v MŠ„ Jak a co realizovat v environmentální výchově v MŠ, autor PhDr Kateřina Jančaříková“.*
- *„Poradce ředitele“ červen 2012*
- *www.mrkev.cz*
- *Program všestranného rozvoje předškolního dítěte : autor H. Rendlová*
- *Kniha : „ Hry a cvičení pro dramatickou výchovu v MŠ a ZŠ“, autor A. Baudisová,*
- *Y. Jenger- Dufayetová SPC Ostava Zábřeh, RVP pro předškolní vzdělávání*
- *Klíčové kompetence RVP PV 2004 K. Smolíková*
- *Metodika pro výuku v MŠ „Angličtina pro předškoláky“ I. Hennová*
- *„Angličtina pro nejmenší“ M. Zahálková*
- *Cookie and Friends A, B*

Obsah

Část I.

1 Identifikační údaje mateřské školy
2 Struktura ŠVP
3 Obecná charakteristika
3.1 Vzdělávací proces
3.2 Řízení školy
3.3 Pedagogický sbor
3.4 Provozní zaměstnanci
3.5 Zásady práce zaměstnanců školy
4. Podmínky výchovy a vzdělávání
4.1 Prostředí
4.2 Materiální podmínky
4.3 Psychosociální podmínky
4.4 Organizační podmínky
4.5 Podmínky životosprávy v režimu školy
4.6 Vzdělávání dětí se specifickými potřebami a talentem
4.7 Rozvoj vnějších vztahů mateřské školy

Část II.

***5**. Charakteristika ŠVP*
5.1 Vize školy
5.2 Charakteristika a výstupy činností nad rámec RVP
5.3 Metody a prostředky
5.4 Evaluační proces
5.5 Výhledová koncepce
6. Obsah vzdělávacího programu
6.1 Záměry a výstupy oblastních tematických bloků dle RVP

Část III.

7. Přílohy
Bezpečnostní opatření při pobytu dětí v MŠ
Plán poučení dětí o bezpečnosti ve škole a při školních akcích
Primární prevence rizikového chování
(Minimální preventivní program)
Plán EVVO
Výhledová koncepce školy

Zpracovatelé:
Pavlína Lesniaková – ředitelka mateřské školy
Dále se podílela: Helena Machetanzová, Zdeňka Halová, Lucie Moudrová, Martina Poštulková, Renáta Jaškovská – učitelky. Fotula Kopincová za provozní zaměstnance.
Projednáno na pedagogické radě dne 28. 8. 2019.
Vrbno pod Pradědem 28.8.2019.

Pavlína Lesniaková
Ředitelka mat. školy

Část I.

1. Identifikační údaje

(Informace dle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím)

Název zařízení:	*Mateřská škola Vrbno pod Pradědem, Jesenická 448,okres Bruntál, příspěvková organizace*
Sídlo:	*Jesenická 448, 793 26 Vrbno pod Pradědem*
Právní forma :	*Příspěvková organizace*
Zařazení do rejstříku škol:	*01.01.2002*
IČO:	*70947520*
OR u KS Ostrava:	oddíl PR, vložka 498
IZO ředitelství:	600131459
Typ školy:	*celodenní provoz*
Kapacita školy:	*84 dětí – 3 třídy, udělena trvalá výjimka*
Provozní doba :	*5.30 hod. - 15.30 hod.*
Kontakty:	*kancelář ředitelky: 554 752 037, 777 562 329 provoz: 728 362 557 e.mail: lesniakova1@seznam.cz, ms.kubickova@iol.cz*
Webové stránky:	*www.msjesenicka.cz*
Bankovní spojení :	*Komerční banka 86-5358860217/0100*
Součástí školy:	*Školní jídelna, vedoucí- Fotula Kopincová*
Kapacita ŠJ:	*130 jídel*
Typ ŠJ:	*931*
Provoz mateřské školy:	5.30 hod. - 15.30 hod.
Počet pedagogů:	6 , úvazek 6
Odborná způsobilost:	100%
Skladba tříd:	heterogenní a homogenní
Ředitel zařízení : *Pavlína Lesniaková, Dvořákopva 468, 793 26 Vrbno pod Pradědem, jmenovaná dne 1.10.2017 do funkce ředitely Mateřské školy Jesenická 448, okres Bruntál, příspěvková organizace, IČ: 70947520 v plném rozsahu dle definice §164 a 165 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.*	
Předmět činnosti mateřské školy: předškolní vzdělávání dle § 33 až 35 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a dalšími souvisejícími právními normami	
Zřizovatel :	*Město Vrbno pod Pradědem*
Sídlo:	*ul. Nádražní 389 793 26 Vrbno pod Pradědem*
IČO:	*00296457*
Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání(školský zákon) Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících	

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
Zákon č. 500/2004 Sb., o správním řízení
Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Historie :

Mateřská škola zahájila provoz v roce 1964, jako škola závodní. Její kapacita byla 75 míst. V roce 1992 byla převedena městu i s jesličkami, ve kterých trval provoz dva roky. Od roku 1994 do roku 1996 řídila odloučená pracoviště místních částí města v Mnichově a Železné. Po zrušení těchto pracovišť rozšířila kapacitu školy a otevřela 5 tříd. Úbytek dětí postupně omezil provoz na tři třídy s kapacitou 84 míst. Významnou událostí novodobé historie bylo v roce 2009 vybudování a otevření zahradního parku ***Dětský svět při MŠ Jesenická****, který je v letním období zpřístupněn i veřejnosti a v roce 2010 zateplení budov MŠ. V roce 2015 byla část zahrady MŠ přebudována za podpory MŽP ČR a EU, zřizovatele tj. města Vrbna pod Pradědem na* ***přírodní zahradu****. Tato přírodní zahrada slouží pro potřeby mateřské školy jako „přírodní učebna".*

2. STRUKTURA ŠVP

Realizační postupy dle struktury ŠVP. Školní vzdělávací program určuje směr a záměry školy ve všech oblastech vzdělávání a musí být respektována při tvorbě další dokumentace a činnosti školy.

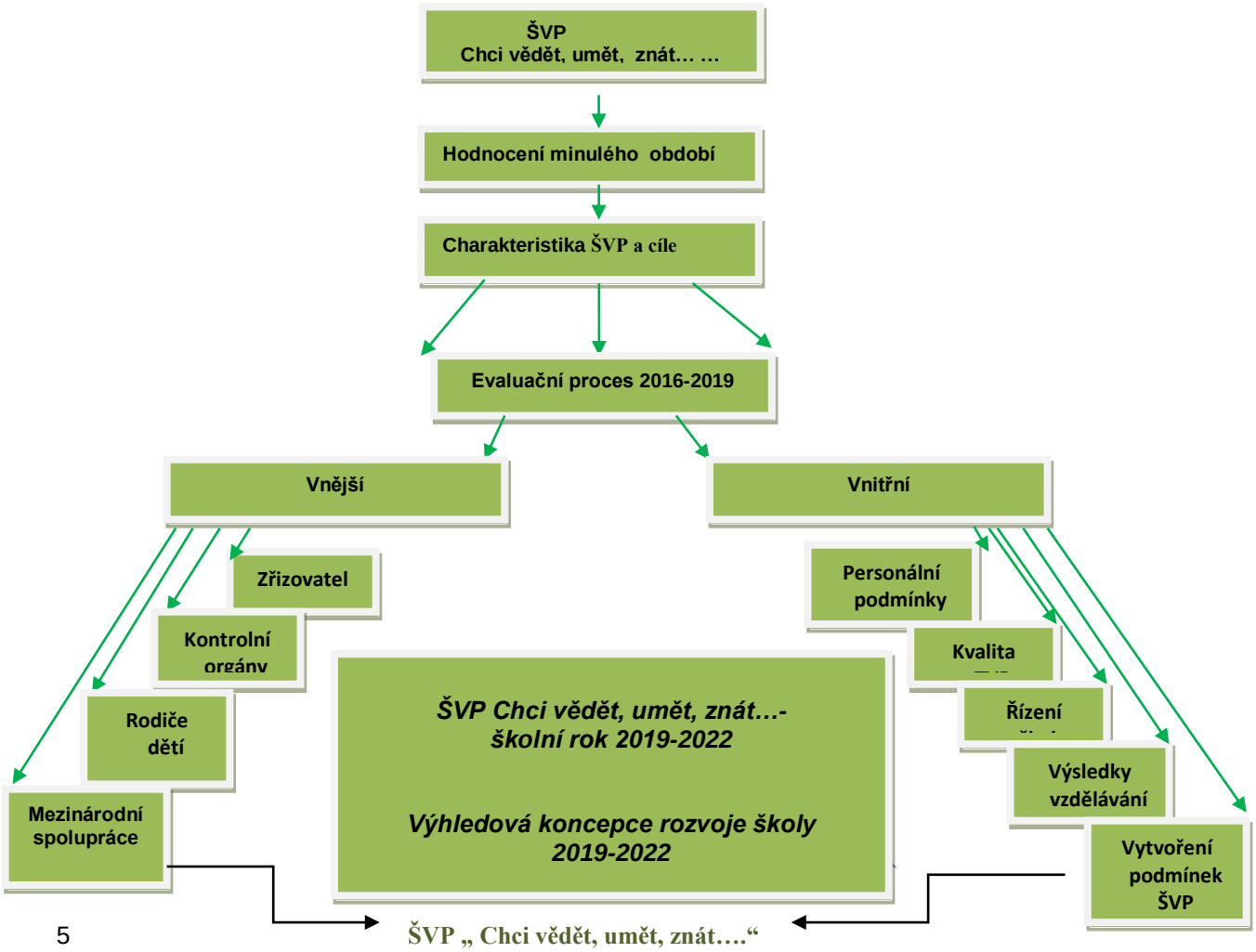

3. Obecná charakteristika školy

Město, ve kterém je naše mateřská škola umístěna, je zasazeno do údolí Hrubého Jeseníku. Je zde nádherná příroda s čistým ovzduším, avšak docela těžké životní podmínky. Těžká dostupnost a chybějící infrastruktury mají vliv na tempo jeho rozvoje, zaměstnanost, kulturu a další. Vynikající podmínky jsou zde zejména pro zimní sporty, turistiku i cykloturistiku.

Mateřská škola je situována spíše do okrajové části centra města. Stojí v blízkosti panelové zástavby a sportovního hřiště TJ Sokol. Mateřská škola má dosti rozlehlou zahradu, která byla v roce 2009 přebudována, za spolufinancování z fondu EU, na park „Dětský svět" při MŠ Jesenická. Park je využíván mateřskou školou a v období od května do října je k dispozici i veřejnosti. Na zahradě mateřské školy je postaveno i pódium, které často využíváme při různých příležitostech jako např. vystoupení dětí ke Dni matek, divadelní představení, oslava MDD apod. Komplex mateřské školy se skládá ze dvou budov a hospodářské části se školní kuchyní a prádelnou. Všechny budovy jsou vzájemně propojeny koridory. V současné době využívá mateřská škola pouze hlavní a hospodářskou budovu. Jedna budova je již zcela nevyužita, jelikož během posledních deseti let poklesl počet dětí navštěvujících naši mateřskou školu na max. 84 dětí, je využívána pouze budova hlavní s kapacitou do 84 dětí. Nástavba na hlavní budově školy, je v současnosti také nevyužívána a zatím plní, pro nedostatek financí, pouze funkci střechy. Každá budova byla vytápěna vlastním plynovým zařízením, což se v roce 2019 změnilo a škola byla napojena na kotelnu města, která se nám stará o zajištění tepla. Plynová kotelna byla tedy nahrazena moderní elektrifikovanou kotelnou, která řídí přívod tepla z kotelny umístěné na sídlišti v blízkosti mateřské školy. V rámci projektu „Zelená úsporám" byla v roce 2010 hlavní a hospodářská budova zateplena. V hlavní budově jsou tři třídy, které jsou rozděleny na pracovnu (50 m2) a hernu (50 m2). Součástí každé třídy je koupelna a výdejna jídla. V pracovně je umístěna většina hracích center, hraček a pomůcek, herna slouží také jako lehárna. Nově jsme v roce 2011 zrekonstruovali a zmodernizovali koupelny a výdejny ve všech třídách. V roce 2012 bylo modernizováno zařízení školní kuchyně a vybaveno konvektomatem. Do třídy našich nejstarších dětí byla v roce 2013 instalována interaktivní tabule, kterou děti a paní učitelky často využívají v rámci výuky, jako pomůcku např. při seznamování s angličtinou, v rámci interaktivních her zaměřených na předčtenářské a předmatematické dovednosti, ale také např. při promítání různých pohádek v rámci relaxace při odpoledním odpočinku. V roce 2015 byla část zahrady MŠ přebudována za podpory MŽP ČR a EU, zřizovatele tj. města Vrbna pod Pradědem na přírodní zahradu. Tato přírodní zahrada slouží pro potřeby mateřské školy jako „přírodní učebna". Ekologicky zaměřená zahrada je ukázkou enviromentálního přístupu a využití přírodních materiálů při tvorbě herních prvků. Provoz mateřské školy probíhá od 5.30 do 15.30 hod. Budova mateřské školy je neustále modernizována a doplněna novým vybavením, nábytkem, učebními pomůckami, přístroji apod.
Naše škola spolupracuje s několika organizacemi: Základní škola, PPP Bruntál, SPC Bruntál, Opava, Ostrava, kulturní a vzdělávací středisko STŘECHA, s MěÚ Vrbno pod Pradědem, s Domovem pro seniory Vrbno, s neziskovou organizací Mezi námi o. p. s., se sborem dobrovolných hasičů, se Spolkem přátel Vrbenska, se SVČ Bruntál, se ZŠ, ŠJ a DD Vrbno pod Pradědem, s lesními pedagogy z Biskupských lesů, s Mysliveckým spolkem a dalšími. Už 19 let trvá naše mezinárodní spolupráce s polskou mateřskou školou v Glogówku, se kterou se pravidelně navštěvujeme, pořádáme společné akce a výlety.

Zapojení rodičů do dění předškolního zařízení má stále ještě rezervy. Z anket vyplívá že, většina rodičů nečte nástěnky, neví co se děti učí, přestože mají vše k dispozici na webových stránkách školy, na nástěnkách a jsou jim předávány i informační letáčky domů. Na třídní schůzky se dostavuje zhruba polovina rodičů. Akce školy využívá asi 75 % rodičů. Rodiče hodnotí školu jako velmi dobrou

s moderním, hezkým a čistým prostředím. Oceňují příjemné klíma, vlídný přístup zaměstnanců. Zvlášť vítají aktivity na podporu zdraví dětí, jako např. turistické výlety, zdravotní cvičení, spolupráce s myslivci aj. V anketách jsou s prací školy spokojeni, vlastními návrhy nepřispívají.
Vztahy mezi zaměstnanci školy a rodiči jsou bezkonfliktní.

3.1 Vzdělávací proces

Mateřská škola zajišťuje předškolní vzdělávání s celodenní péčí v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů a související legislativou. Hlavní podmínky, požadavky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku vymezuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, který je východiskem pro tvorbu školního vzdělávacího programu a stanovuje závazná pravidla pro pedagogickou práci. V naší mateřské škole se vzdělávají také děti od 2 let věku. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné, a proto je potřeba jim přizpůsobit nejen činnosti v průběhu dne, ale také celkový denní režim, délku i výběr činností, bezpečnostní opatření, hygienické podmínky i vhodné pomůcky, což se v naší mateřské škole snažíme dodržovat a zohledňovat v rámci našeho ŠVP.

Naše škola pracuje podle námi vytvořeného ŠVP „Chci vědět, umět, znát….".
Hlavní cíle ŠVP

- *Rozvoj dítěte a jeho schopnosti učení*
- *Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost*
- *Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako osobnost, působící na své okolí*

Každodenní činnosti jsou realizovány se zřetelem na požadavky, formulovány ve třech hlavních cílech s ohledem na to, že každé dítě se vyvíjí jinak, má jiné schopnosti a předpoklady. Proto každé z nich opustí mateřskou školu s jiným rozsahem dovedností, schopností a vědomostí.

Název našeho ŠVP charakterizuje zvídavost dětí, jejich touhu po poznání. Motto symbolizuje čistou dětskou duši, která se může rozvíjet kladně, budeme-li k ní přistupovat s respektem a úctou.
ŠVP je dokumentem, který zahrnuje všechny oblasti činností a poskytuje o MŠ ucelený obraz.
Jeho struktura byla již z části nepřehledná vzhledem ke každoroční úpravě a doplňování.
V uplynulých letech byl rozšířen o další přílohy v oblasti předčtenářských a předmatematických dovedností, cizí jazyk, minimální preventivní program a další. V průběhu školního roku 2015/16 jsme také pracovali na zpřesnění cílů a konkretizovaných výstupů pro jednotlivá měsíční témata.
Do nového ŠVP byla zpracována také nová příloha z oblasti polytechnické výchovy.
V oblasti rovného přístupu ke vzdělání je otevřen naprosto všem, o čemž svědčí integrace dětí s SVP i slabého sociálního zázemí. ŠVP byl upraven v souladu s místem, vnějším prostředím a dalšími podmínkami z nichž některé (např. materiální ve smyslu pomůcek a prostředí) se zlepšily.

3.2 Řízení mateřské školy

Do roku 2014 byla mateřská škola řízena paní ředitelkou, která byla na podzim roku 2014 uvolněna do funkce místostarostky a posléze i starostky města. Paní ředitelka v roce 2017 odstoupila ze své funkce a na základě vyhlášení výběrového řízení, byla do funkce ředitele školy jmenována nová paní ředitelka Pavlína Lesniaková, která nastoupila do funkce 1.10.2017. Vedení školy se snaží o týmovou práci a pochopení problematiky chodu školy zaměstnanci. Jeho prioritním úkolem je neustále sledovat nové vzdělávací trendy, legislativní změny, stále udržovat a zlepšovat komunikaci uvnitř školy, s rodiči, zřizovatelem a ostatní veřejností. Věnovat se hospitační činnosti, kontrolám a opatřením. Naplňovat vize, udržovat a modernizovat provoz, zkvalitňovat výuku i pedagogické přístupy, dále se vzdělávat a své poznatky přenášet do kolektivu.

3.3 Pedagogický sbor

Ve škole pracuje šest pedagogů. Dle potřeby a na doporučení speciálního poradenského centra v rámci integrace dětí se SVP a autismem je přijímán také asistent pedagoga. Všechny učitelky splňují kvalifikační předpoklady. Pedagogický sbor je zkušený, vyrovnaný s dobrými vztahy, z větší části vstřícný k novinkám a inovacím. Zkušenosti a dlouholetá praxe učitelek je pro školu velkým přínosem. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno na potřeby a cíle školy a potřeby jednotlivých učitelek. Jeho četnost a výběr je závislý na finančních a organizačních podmínkách provozu, nabídce a místu konání. Učitelky absolvovaly kurz ICT, dále kurz pro práci s interaktivní tabulí, dvě učitelky mají kurz pro vzdělávání dětí se SVP a autismem, máme jednu učitelku s perfektní znalostí německého jazyka, dvě učitelky s dosaženým stupněm vzdělání A1 v anglickém jazyce. Tři učitelky mají osvědčení pro výkon logopedické preventistky. Ročně absolvuje každá v průměru 2-3 kurzy a školení.
Ředitelka využívá a navštěvuje semináře pro vedoucí pracovníky v oblasti řízení, legislativy a managementu školy.

3.4 Provozní zaměstnanci

Provozní zaměstnanci plně splňují kvalifikační předpoklady. Ve škole pracuje pět provozních zaměstnanců. Všichni se zapojují do aktivit školy, respektují pravidla a normy, které jsou po nich vyžadovány. Školní kuchyně splňuje hygienické normy, její vybavení je plně modernizováno. Jídelníček je přizpůsoben potřebám dětí a zdravé výživy. Celodenně je zajištěn pitný režim. Školní kuchyně se nebrání ani novým nápadům, trendům a inovacím ve formě např. receptů od rodičů. Za provoz školní kuchyně odpovídá vedoucí školní jídelny, dále je zde vedoucí kuchařka, pomocná kuchařka. Za provoz budovy a zahrady odpovídá školnice, údržbář a uklízečka.
Vedoucí školní jídelny – splňuje odbornou způsobilost úvazek 0,40
Vedoucí kuchařka - splňuje odbornou způsobilost/ úvazek 1
Pomocná kuchařka - bez odborné způsobilosti úvazek 0,50
Školnice - střední vzdělání úvazek 1
Uklizečka - OÚ úvazek 0,50
Údržbář – střední vzdělání, úvazek 1

3.5 Zásady práce zaměstnanců mateřské školy

PEDAGOGICKÉ ZÁSADY PRÁCE UČITELKY

Zásady pro jednotlivé oblasti jsou základní normou pro pedagogy Mateřské školy Vrbno pod Pradědem, Jesenická 448, okres Bruntál, příspěvková organizace

OBLAST ÚCTY KE KAŽDÉMU ČLOVĚKU

Učitelka:

- *respektuje potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování*
- *zajišťuje všem dětem v MŠ stejné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno nikoho nezesměšňuje, nepodceňuje, ani to neumožňuje ostatním*
- *zbytečně nemanipuluje s dětmi, zbytečně je neorganizuje*
- *ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuje vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu, sama se chová důvěryhodně a spolehlivě*
- *vytváří dětem prostředí potřebného klidu, bezpečí i soukromí*
- *vyvažuje volnost a svobodu dětí s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád*

OBLAST OHLEDU NA VĚKOVÉ A INDIVIDUÁLNÍ ZVLÁŠTNOSTI

Učitelka:

- *dostatečně flexibilně reaguje na změny, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci*
- *respektuje individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí*
- *pečlivě se věnuje novému dítěti s ohledem časového prostoru k adaptaci*
- *respektuje potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reaguje na ně a napomáhá v jejich uspokojování*
- *podporuje zdravou soutěživost, stanovuje její hranice*
- *při plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí*
- *programově se věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a vandalismu)*
- *pěstuje vzájemnou toleranci, důvěru, zdvořilost, ohleduplnost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu ve vztazích mezi sebou a dětmi, vede kolektiv k vzájemnému přátelství*

OBLAST MOTIVUJÍCÍ AKTIVITY DĚTÍ

- *pedagogický styl učitelky je empatický, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte*
- *poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený*
- *minimalizuje používání negativních komentářů*
- *dostatečně používá pochvalu*

Učitelka:

- *nabízí dětem dostatek řízených pohybových aktivit, vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností*
- *je s dětmi každodenně dostatečně dlouho venku*
- *umožňuje dětem dostatek pohybu na zahradě i v MŠ*
- *snaží se vytvořit pro činnosti s dětmi vhodné prostředí*
- *nabízí dětem činnosti, které je baví a motivují k aktivitě a experimentování, aby se*

zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem
- *vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti*
- *poskytuje dětem dostatek prostoru pro uplatnění představivosti a rozvoj fantazie*

OBLAST DEMOKRATICKÉHO VZTAHU MEZI UČITELEM A DÍTĚTEM

Učitelka:

- *sama dodržuje pravidla třídy, chová podle zásad zdravého životního stylu, je dětem vhodným vzorem*
- *vyvažuje volnost a svobodu dětí*
- *věnuje dostatek pozornosti konfliktním situacím mezi dětmi*
- *ve třídě přiměřeně využívá formální i neformální autority*

OBLAST VŠESTRANNÉHO ROZVOJE OSOBNOSTI UČITELE

Učitelka:

- *dbá o svůj další odborný růst, soustavně se vzdělává*
- *jedná, chová se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí*
- *evaluační činnost učitelky je smysluplná, nezkreslená, užitečná, z jejích výsledků vyvozuje závěry pro svoji další práci*
- *ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru, a otevřenost, jsou vstřícní ochotní spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství*
- *pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.*

OBLAST PLNĚNÍ ŠVP (CÍLEVĚDOMOST UČITELKY)

- *pedagogická činnost učitelky odpovídá poslání a vizi školy*

Učitelka:

- *dostatečně naplňuje cíle školy dané ročním plánem*
- *dostatečně naplňuje rámcové a specifické vzdělávací cíle dané ŠVP*
- *dbá na dobrou pověst školy a její image vlastním příkladem, loajalitou, prezentací na veřejnosti*

OBLAST VĚDY A TECHNIKY

Učitelka:

- *se plně věnuje dětem a jejich vzdělávání, využívá moderní formy a metody práce, využívá adekvátní výchovně-vzdělávací prostředky*
- *přiměřeně využívá audiovizuální pomůcky a PC v souladu se záměry ŠVP*
- *obsah vzdělávací práce (témata) jsou v souladu se současnými poznatky a současným chápáním světa*

HLAVNÍ ZÁSADY PRÁCE VŠECH ZAMĚSTNANCŮ ŠKOLY

- *zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými, morálními a etickými pravidly*
- *ve vztazích mezi zaměstnanci a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění respekt a ochota spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství*
- *ve vztazích zaměstnanců mezi sebou je uplatňována ohleduplnost, upřímnost, slušné*

jednání, tolerantnost, vzájemná pomoc a spolupráce.

- *zaměstnanci sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí resp. rodin, snaží se jim v rámci možností porozumět a vyhovět*
- *zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi nezasahují do života a soukromí rodiny.*
- *spolupracují s ředitelkou školy, se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, aktivně se podílí na nadstandardních aktivitách a akcích školy*

4. Podmínky výchovy a vzdělání

4.1 Prostředí *– esteticky upravené, přizpůsobené potřebám dětí. Třídy jsou vybaveny moderním nábytkem. Každá třída má svůj kabinet, své sociální zařízení a výdejnu jídla. Je rozdělena na pracovnu a hernu. V pracovně se nacházejí herní centra. Herna slouží k pohybovým aktivitám, hrám v prostoru a jako lehárna.*
Velkou rozlohu má školní zahrada ve stylu parku, která umožňuje bohaté využití ve všech ročních obdobích. V roce 2015 byla vybudována i přírodní zahrada, na kterou jsme získali dotaci z OPŽP. Prostředí je motivační a podporuje aktivitu a iniciativu dětí.

4.2 Materiální podmínky *– vybavení tříd hračkami a pomůckami je nad průměrem. Nábytek je nový, moderní s dostupností prostor pro děti. Ve třídě Broučků (předškolních dětí) mají děti k dispozici interaktivní tabuli s notebookem.*
Na chodbě školy jsou umístěny informační nástěnky pro rodiče z důležitými informacemi a dokumenty školy (ŠVP, Výroční hodnotící zpráva, směrnice, školní řád apod). Chodby jsou nově vymalovány, vyzdobeny dřevěnými malovanými obrázky s tematickými pohádkovými motivy. Zahrada o rozloze 10 000 m2 je vybavena pískovišti, moderními hracími prvky, zastřešeným pódiem pro konání akcí, lavičkami průlezkami, chaloupkami a skluzavkami. Byla modernizována v roce 2009. V roce 2015 bylo kompletně zrekonstruováno jedno z pískovišť.
Pro práci vedoucích pracovníků a učitelek jsou k dispozici tři počítače, internet, kopírovací stroj a kancelář. V pedagogickém procesu je využíváno také audiovizuální techniky, které je na škole dostatek. Knižní fond obsahuje pestrou nabídku metodik a odborných titulů pro učitelky i děti a je stále rozšiřován.

4.3 Podmínky psychosociální *– jsou zajišťovány jednak samotným prostředím MŠ, atmosférou školy, která ovlivňuje psychický a sociální rozvoj obecně. Je především pečováno o zdraví dětí, a to jak formou zajištění jejich bezpečnosti, tak formou vzdělávání, které je zaměřeno na prevenci a péči o své zdraví psychické i fyzické. Je respektován individuální rozvoj dítěte, jeho možnosti, talent i handycap. Klademe důraz na rozvoj celkové osobnosti dítěte v rámci jeho možností. Do ŠVP je zakomponována řada činností a cílů směřujících k osvojení si samostatnosti, odpovědnosti na své úrovni, pěstování zdravého sebevědomí. K dětem se specifickými vzdělávacími potřebami je přistupováno individuálně většinou na základě dohody s rodiči, lékařem apod. Společně podporujeme sebedůvěru, vzájemnou důvěru, vzájemnou komunikaci, spolupráci, práva i povinnosti.*

4.4 Podmínky organizační - přijímací řízení
Termín přijímacího řízení je vymezen na období od 2. do 16. května, po dohodě se zřizovatelem. O termínech paní ředitelka informuje v tisku, na plakátech, webu mateřské školy a případně i v místním rozhlase. Dítě je možné přijmou do mateřské školy i v jiném termínu, má-li škola volnou

kapacitu.

V mateřské škole dle školského zákona s účinností od 1.9.2016 se předškolní vzdělávání organizuje zpravidla pro děti od 3 do 6 let věku, nejdříve však pro děti od 2 let na základě vyřízení písemné žádosti rodičů. S účinností od 1.1.2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

O přijetí dítěte rozhoduje ve správním řízení ředitelka školy.

Přednostně jsou do mateřské školy k předškolnímu vzdělávání přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a děti s odkladem povinné školní docházky.

Pokud do MŠ nastupuje nebo pokračuje v docházce dítě s odloženou školní docházkou je rodič povinen odevzdat kopii rozhodnutí o odkladu školní docházky, kterou vydá příslušná ZŠ.

Rodiče při zápisu obdrží žádost, přihlášku a evidenční list dítěte. Tiskopisy vrátí v co nejkratším termínu řádně vyplněné k rukám ředitelky školy. Na evidenčním listu je povinen zákonný zástupce doložit vyjádření lékaře o zdravotním stavu dítěte, zda je řádně splněno očkování dle očkovacího kalendáře. Nejdéle do 30 dnů po podání žádosti obdrží zákonný zástupce rozhodnutí ředitelky školy a to ve správním řízení.

Při přijetí do mateřské školy stanoví ředitelka školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte dny docházky dítěte a délku pobytu v těchto dnech v mateřské škole.

Děti, které byly do mateřské školy přijaty, by měly mateřskou školu navštěvovat pravidelně. Zvláště pak v období adaptace na nové prostředí.

V případě, že dítě bez řádné omluvy nenavštěvuje mateřskou školu déle jak 2 týdny, může ředitelka školy rozhodnout o ukončení docházky dítěte do této mateřské školy.

O zařazení dítěte s SVP do třídy mateřské školy rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zástupce dítěte, vyjádření pediatra a školského poradenského zařízení.

Do třídy mateřské školy se mohou zařazovat děti od dvou let věku na základě vyjádření pediatra, rozhodnutí ředitelky školy, která posoudí, zda je nutné snížení počtu dětí na třídách dle vyhlášky č. 14/2005 ve znění pozdějších předpisů.

Při vstupu dítěte do mateřské školy nabízíme třídenní adaptační program, vždy se rodič může dohodnout s ředitelkou nebo učitelkou školy na vhodném postupu

Kritéria přijetí dle důležitosti:

1. *Dítě, které do 31.8. dosáhne 5 let věku s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu spádové školy (stanoveném Městským úřadem Vrbno pod Pradědem) na území města Vrbna pod Pradědem (Upřednostnění se týká též dětí občanů EU či občanů třetích zemí, kteří mají hlášeno místo pobytu na území obce. Občané třetích zemí jsou povinni doložit oprávnění k pobytu na území České republiky ve smyslu ustanovení § 20 odst. 2 písm. d) školského zákona).*
2. *Dítě, které do 31.8. dosáhne 4 let věku s trvalým pobytem v příslušném školském obvodu spádové školy (stanoveném Městským úřadem Vrbno pod Pradědem) na území města Vrbna pod Pradědem*
3. *Dítě, které do 31.8. dosáhne nejméně 3 let věku s trvalým pobytem v příslušném školském obvodu spádové školy (stanoveném Městským úřadem Vrbno pod Pradědem) na území města Vrbna pod Pradědem*
4. *Dítě s trvalým pobytem ve městě Vrbno pod Pradědem*

Příchod a odchod z mateřské školy *– rodič nebo jeho zástupce je povinen doprovodit dítě až do třídy a předat je učitelce. Rovněž při odchodu z MŠ si musí dítě vyzvednout ze třídy s vědomím*

učitelky. Dítě je vydáváno pouze zákonným zástupcům a osobám uvedeným v prohlášení rodičů

(zmocnění), které je součástí evidenčního lístku dítěte nebo na základě udělení individuální plné moci. Jiným osobám se dítě nevydává.

4.5. Podmínky životosprávy v režimu školy

Stravování

V tomto ohledu si škola vede velmi dobře. Máme kuchyni, která splňuje normy EU.
Její vybavení je nadstandardní. Vedoucí ŠJ i kuchařka je otevřená požadavkům ředitelky školy a rodičů. Snažíme se dodržovat zásady zdravého stravování. K jídlu ponecháváme dětem dostatečný prostor. Strava je vyvážená a plnohodnotná, pitný režim je zajištěn od 5.30 hod. do 15.30 hod. Na každé třídě je umístěna konvice, sklenice a dítě se dle svých potřeb samo obslouží. Menší děti obslouží učitelka. Starší se obsluhují samy. Použité sklenice dítě pokládá na tác dnem vzhůru. Je předepsán pravidelný denní režim, s možností flexibility - přizpůsobit činnosti aktuální situaci a potřebám dětí. Děti jsou vedeny k samostatnosti, a proto ve třídě nejstarších dětí probíhá několikrát za týden např. samostatná příprava svačinek formou mazání pomazánek na chleba a jejich servírování.

Režim dne

Nástup dětí: *5.30 hod. - 8.15 hod.*
/individuálně je možné dohodnout i jinak, nejpozději však do 8.30 hod./

Spontánní hra:
V režimu dne 3x denně
Dopoledne od 5. 30 hod. do 9.00 hod.
Při pobytu venku (třída Kuřátka) od 9. 30 hod do 11.30 hod.
Při pobytu venku (třída Berušky a Broučci) od 10.00 hod. do 12.00 hod.
Při odpoledních činnostech od 14.30 hod. do 15.30 hod.
Během dopoledních her je dětem nabídnuta tělovýchovná chvilka.
Dopolední svačina průběžně v době 8.00 hod – 8. 30 hod.
Činnosti řízené pedagogem/ dle potřeby / může pedagog zařadit s přihlédnutím k vyváženosti se spontánní hrou, kdykoliv v dopoledních i odpoledních činnostech. Jejich délka se odvíjí od věku dětí, jejich zájmu a dalších faktorů.
Flétna - děti sdružené ze tříd Berušek a Broučků od 9.30 hod.- 10.00 hod.
Oběd (třída Kuřátka) 11.30 – 12.00 hod.
Oběd(třída Berušky a Broučci) 12.00 hod. – 12.30 hod.
Odpolední odpočinek (třída Kuřátka) 12.00 – 13.45 hod.
Odpolední odpočinek (třída Berušky a Broučci) 12.30 – 13.45 hod.
Odpolední svačina od 14.00 hod do 14.30. hod
Rozcházení dětí 14.30 – 15.15 hod.

Pohybové aktivity:
V režimu dne zařazeny minimálně 2x denně
V dopoledních činnostech, při pobytu venku a pokud jsou vyžadovány dětmi.
Podmínky: K pohybovým aktivitám jsou využívány herny a školní
zahrada, která svou rozlohou a vybavením umožňuje provozovat různé sporty.
Vybavení: Standardní, umožňující uspokojení potřeb a rozvoje dětí.

Druh pohybových aktivit:

Netradiční cvičení s MFP
Lyžování
Pohybové hry
Tanec
TV chvilky
Turistika

Pobyt venku:

Realizace :
a/ formou pobytu na školní zahradě
b/ formou vycházky mimo areál školy
Způsob využití:
ad. a/ pískoviště, průlezky, zahradní městečko – chaloupky, dopravní plocha, hřiště, lanová dráha, hmatový chodníček, lyžování, bobování, pracovní aktivity a další.
b/ poznávání okolí, přírody, regionální turistika Karlovice, Karlova Studánka, Ludvíkov.

Tradiční akce

- *Schůzky pro rodiče*
- *Akce ve spolupráci s Domovem pro seniory*
- *Akce ve spolupráci s městem Vrbnem pod Pradědem*
- *Akce ve spolupráci se ZŠ*
- *Akce ve spolupráci s lesními pedagogy, se spolkem myslivců*
- *Interaktivní dílny*
- *Divadla*
- *Mikuláš seznámení s lidovými tradicemi*
- *Akce s Polskou MŠ*
- *Vánoční tvořivé odpoledne s rodiči*
- *Vánoční setkání s rodiči*
- *Setkání kolektivů MŠ PL a ČR*
- *Schůzky pro rodiče*
- *Topení Morany*
- *Karneval*
- *Návštěva kina*
- *Velikonoční dílna s rodiči*
- *MDD – rozloučení se školáky*
- *Školní výlety*
- *Regionální výlety*

Adaptační režim *– je domlouván individuálně. Obecně nabízíme třídenní adaptaci, která se osvědčila u většiny dětí. V prvním dni dítě navštíví zařízení v dopoledních hodinách s rodiči, společně si hrají, pozorují dění ve třídě, popřípadě se zapojí. Druhý den probíhá (dle povahy dítěte) podobně s rozdílem, že rodič je krátkodobě odvolán a dítě na něj ve třídě čeká. Třetí den je dítě na dvě až tři hodiny ve třídě samo. V případě, že dítě nenastupuje hned od září daného školního roku, je zváno na akce školy, společné fotografování apod. Seznamuje se tak s prostředím, personálem a kamarády ještě před vstupem do adaptačního programu.*

4.6 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané děti

Odklad školní docházky *- pro tyto děti je zpracován ve spolupráci s rodiči plán pedagogické podpory, zaměřený na vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti dítěte, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Na základě průběžného hodnocení, jsou změny zaznamenávány a je-li to nutné je zpracován další postup vzdělávání s vhodnými podpůrnými opatřeními.*

Děti talentované *– jsou podporovány formou zvýšené pozornosti pedagoga v dané oblasti a jeho povinností vytvořit podmínky/ v rámci možností/ dítěti pro další rozvoj jeho nadání. Je zde uplatňován především individuální přístup. Dítěti jsou nabízeny aktivity, které ho baví a vyniká v nich, přičemž nesmí být zanedbáván rozvoj v dalších oblastech. Dítěti je zajištěna realizace všech stanovených podpůrných opatření pro podporu jeho nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte.*

Péče o děti ze slabšího sociokulturního prostředí a znevýhodněného prostředí

Pokud do naší mateřské školy docházejí děti ze znevýhodněného prostředí, uplatňujeme tato obecná vyrovnávací opatření:

- *průběžné rozhovory s rodiči o projevech, problémech a chování dětí*
- *hledáme společné řešení za předpokladu, že rodiče spolupracují*
- *zajišťujeme rovné postavení dítěte v kolektivu*
- *vytváříme vhodné podmínky forem a způsobů práce, včetně práce s dětmi jiných kulturních a etnických skupin*
- *poskytujeme poradenství pro rodiče, kteří chtějí, ale neumějí řešit nejrůznější problémy /matky samoživitelky apod./.*
- *provádíme analýzu příčin problému dítěte*
- *uplatňujeme další podpůrná opatření dle rozsahu potřeb dítěte*

Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě podezření, že se jedná o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, obracíme se s touto informací na rodiče dětí. Spolu s nimi se snažíme o:

- *zajištění správné diagnózy za pomoci rodičů, lékaře a dalších institucí*
- *speciální vzdělávání dítěte formou individuální integrace*

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami potřebuje k naplnění svých vzdělávacích možností, potřeb, k uplatnění a užívání svých práv poskytování podpůrných opatření.
Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení ŠPZ na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.
V případě přijetí dítěte s určenou diagnózou poskytujeme speciální vzdělávání formou individuální integrace na žádost rodičů.
Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ
Uplatňujeme podpůrná opatření dle rozsahu speciálních vzdělávacích potřeb.
Obecná podpůrná opatření:

- *speciální metody, formy a postupy ve spolupráci s SPC*
- *zvýšený individuální přístup*
- *zajištění asistenta pedagoga dle doporučení SPC a možností školy*

- *SPC zpracuje pro rodiče a školu doporučení s informovaným souhlasem, v němž stanovuje podpůrná opatření*
- *vypracování individuálního vzdělávacího plánu*
- *včlenění dítěte do kolektivu a zajištění jeho rovného postavení, vedení kolektivu dětí k respektování zvláštnosti a odchylek dětí se SVP*

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje dítěte a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte.

Individuální vzdělávací plán dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Individuální vzdělávací plán je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte.

Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující dítěte a současně zákonného zástupce dítěte, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje dítěti, zákonnému zástupci dítěte a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Pro změny v individuálním vzdělávacím plánu se použijí obdobně ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování.

Plán pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory zpracuje škola, nepostačuje – li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte při vzdělávání.

Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce dítěte, všechny vyučující dítěte a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Logopedická péče

Je zahájena na základě stanovené diagnózy a doporučení k integraci klinickým logopedem z SPC. Logopedickou prevenci řeči zajišťují tři logopedické asistentky dle individuálního logopedického plánu pod dohledem klinického logopeda. Cvičení řeči probíhá denně, jednou týdně ve spolupráci s rodiči integrovaných dětí.

Péče o děti předškolního věku obecně

Obecně zajistit všem dětem navštěvujícím mateřskou školu domácí prostředí s pocitem bezpečí. Příjemnou atmosféru, příklad dospělých a zajištění všech duševních i fyzických potřeb. Ke každému dítěti je přihlíženo, jako k individuální osobnosti. Přirozený vývoj dítěte je rozvíjen výchovně vzdělávacím programem školy, který je zpracován tak aby dovedl dítě ke školní zralosti s ohledem na jeho možnosti, fyzický i psychický vývoj.

4.7 Rozvoj vnějších vztahů mateřské školy

a/ Rodiče dětí
b/ Mezinárodní spolupráce
c/ Další instituce

Ad.a Vztahy mezi MŠ a rodiči řeší Školní řád s vymezenými právy a povinnostmi.
O činnosti školy, aktuálních problémech, akcích atd. jsou rodiče informováni převážně při denním kontaktu s učitelkami, na schůzkách, akcích školy, prostřednictvím webových stránek www.msjesenicka.cz , nástěnek a plakátů. Každým rokem organizujeme anonymní anketu, ve které mohou rodiče projevit svůj názor na práci MŠ. Své připomínky a náměty mohou písemně vložit kdykoliv také do schránky k tomu určené. Vzájemné vztahy je třeba neustále rozvíjet, a to především prostřednictvím vzájemné komunikace, spokojenosti dětí v MŠ, akcemi školy, které rodiče osloví, dobrou image školy a vlídným přístupem zaměstnanců školy.

Ad.b Významná je spolupráce s polskou MŠ V Glogówku, která probíhá na bázi společného ročního plánu akcí je využívána jako jedna z forem výchovy v oblasti enviromentální a multikulturní. Je součástí ŠVP. Jsou pořádány společné projekty spolufinancované např. EU. V roce 2010 jsme oslavili 10 let spolupráce společnou Česko-polskou akademii a vzájemnými dvoudenními pobyty v zemi partnera. Ve školním roce 2013/2014 byl realizován projekt „Děti Evropy" spolufinancovaný z OPČR-PL, Fond mikroprojektů.

Ad.c Navázali jsme spolupráci s Domovem pro seniory. Snažíme se o navázání kontaktů mezi nejmladší a nejstarší generací formou různých aktivit, jako např. kulturních vystoupení, společných tvoření, her apod. Tato spolupráce je velmi příjemnou změnou a dětem se opravdu líbí. Další spolupráce probíhá s SPC Bruntál, SPC Ostrava, ZŠ ve Vrbně pod Pradědem, zřizovatelem, kterým je město Vrbno pod Pradědem, kulturním střediskem Střecha, městem Bruntál, místním dobrovolným hasičským sborem, Policií ČR, ostatními sdruženími ve městě, s Biskupskými lesy, spolkem myslivců a další.

Použitý důkazní materiál:

Ankety pro rodiče za šk. rok 2016/17,2017/18,2018/19
Hodnotící zprávy šk. roku 2016/17,2017/18,2018/19
Závěrečná hodnotící zpráva 2018/19
Rvp pv 2018

Část II

5.Charakteristika ŠVP

Chci vědět, umět znát…… pro školní rok 2019-2022

Název charakterizuje zvídavost dětí, jejich touhu po poznání.
Motto symbolizuje čistou dětskou duši, která se může rozvíjet kladně, budeme-li k ní přistupovat s respektem a úctou

Školní vzdělávací program shrnuje ve svém názvu dosažené klíčové kompetence na konci předškolního vzdělávání (konkretizováno viz. kapitola 6):

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Záměrem ŠVP, je poskytnout dětem všeobecné informace a přehled o světě, ve kterém žijí. Vytváří pro ně příležitost vlastní seberealizace, získání dovedností a vědomostí v souladu s věkovými a vývojovými vlastnostmi a možnostmi. Vychází z poznání nejbližšího okolí až po poznávání světa, života národů za hranicemi, přírodních jevů, technických zajímavostí, mezilidských vztahů, tradic, prioritních životních hodnot a dalších. Jeho smyslem je dosáhnout u dítěte na konci předškolního období přiměřenou psychickou, fyzickou i sociální zralost a základy k tomu, aby se mohlo aktivně vyrovnávat s přirozenou životní realitou, v níž vyrůstá a bude vyrůstat. Mohlo se dále příznivě rozvíjet a vzdělávat, rozvíjet své sebevědomí, spokojené prožívání, sebejistotu a důvěru ve vlastní schopnosti. Dítě se naučí dívat kolem sebe, mít otevřené poznání i prožívání, bude se učit rozumět všemu, co život přináší, přijímat změny a přizpůsobovat se jim, učit se žít mezi ostatními, spolu s nimi komunikovat, nacházet mezi nimi své kamarády pro život, hru i učení, být snášenlivé a tolerantní k odlišnostem druhých, schopné uplatnit se a prosadit se mezi nimi, vytvářet základy rozumových, citlivých a šetrných vztahů k nejbližšímu okolí a k životnímu prostředí. Osvojí si základy hodnot spojených se zdravím a zdravým životním stylem. Bude připraveno na vstup do základní školy, zvládne správné držení tužky, zná barvy, tvary, základy matematických i čtenářských dovedností, má dostatečné komunikační schopnosti, zodpovědnost k plnění povinností, zdravé ambice, umí zapojit fantazii atd.

Hodnoty se v naší společnosti mění a mění se i výchova v rodině. Více se do popředí dostává agresivita a sobectví. Jsou preferovány hodnoty materiální před duchovními. V těchto oblastech chceme děti vést k přemýšlení, co jsou a co nejsou správné mravní a etické hodnoty, jaké mohou být dopady. V tomto ohledu klademe důraz na dostatečnou a smysluplnou komunikaci mezi dětmi i dospělými, nezesměšňování názoru druhých, respektování odlišností, prevenci případné šikany, či jejich náznaků.

ŠVP je zpracován na základě hodnocení Chci vědět, umět, znát…pro období 2016 až 2019. Pro jeho realizaci využíváme ročních období, tradic, společenských událostí, svátků a dalších. Plně respektuje RVP a je do něj integrováno seznamování s anglickým jazykem, logopedická péče, hra na flétnu, práce s PC, polytechnická výchova, mezinárodní spolupráce a práva dětí. ŠVP je stejný pro všechny třídy, liší se pouze v náročnosti vzdělávání dle věkových skupin. Soustava tematických celků dle jednotlivých tříd je rozpracována do měsíčních bloků. Témata mají svůj oblastní cíl,

charakteristiku a výstupy. Podtémata jsou tvořena v TVP dle jednotlivých tříd. Dále jsou v TVP rozpracovány dílčí cíle dle věkové kategorie a potřeb třídy. Nadstandardně je věnována pozornost prevenci rizikového chování a integraci environmentální výchovy.

Obecné zásady:

- *Pojetí dítěte jako jedinečné a neopakovatelné osobnosti, (která má právo být sama sebou) kladně přijímané bez ohledu na tvořítko.*
- *Vztah k rodině – uznání její dominantní role a otevření se spolupráci s ní.*
- *Vztah k počátečnímu vzdělávání – přirozenému rozvoji specifických možností a schopností dítěte.*
- *Alternativita – neklást důraz na kvantitu vědomostí, ale na schopnost je využít a uvádět do vztahů a do praxe*
- *Situační učení a hra, komunikace – zaměřit se především na samotnou tvořivou hru a experimentování v návaznosti na osobní prožitky, uplatňování zájmu a zkušeností až po vlastní vyjádření představy.*
- *Samostatnost a tvořivá aktivita – učit děti vyjádřit se, umět ocenit jejich nápady, projevovat důvěru v jejich schopnosti je řešit, zbavovat je obav ze selhání, povzbuzovat je a zbytečně nekritizovat.*
- *Individualizační princip – individuálně přistupovat ke každému dítěti tak, aby činnosti a aktivity odpovídaly možnostem toho kterého dítěte*

5.1 VIZE A CÍLE ŠKOLY

1. Naše mateřská škola je místem, kde děti předškolního věku nacházejí:

- *příjemnou atmosféru ve společnosti vrstevníků a zaměstnanců školy*
- *estetické prostředí, ve kterém je jim dobře*
- *pomocnou ruku, vlídné slovo a pochopení*
- *velké množství podnětů a motivace ke svému všestrannému rozvoji své osobnosti*
- *spoustu radostných prožitků*
- *podporu své zvídavosti*
- *odpovědi*
- *nové kamarády*

2. Rámcové cíle k dosažení vize, aby MŠ při nástupu do základní školy opouštěly děti:

- *jedinečné osobnosti, s vlastním názorem, schopné dívat se kolem sebe, přemýšlet a jednat zcela samostatně, odvážně a zodpovědně*
- *osobnosti, které dokážou překonat dílčí neúspěchy*
- *osobnosti uvědomující si svou individualitu, které se umějí prosadit a vyjádřit se v kolektivu*
- *osobnosti, které respektují individualitu ostatních*
- *osobnosti s osvojenými základy hodnot naší společnosti*
- *děti ochotné nejen přijímat, ale i dávat, schopné aktivně pomáhat nejen lidem, ale i přírodě*
- *děti vybavené dovednostmi, vědomostmi a návyky, které jim pomohou při cestě za dalším vzděláním, ale i na cestě celým životem.*

Realizace rámcových, hlavních a dílčích cílů je zahrnuta do pěti oblastí:

- ***biologické „Dítě a jeho tělo“***
  Naučit děti samostatnosti v sebeobsluze i jednání, zdravým životním návykům a postojům. Vést děti k uvědomování si nebezpečí, jeho posouzení a vyhodnocení. Podporovat růst, vývoj a fyzickou pohodu dětí, zlepšovat jejich zdatnost a pohybovou koordinaci, zdokonalovat jemnou motoriku, koordinaci ruky a oka.

- ***psychologické „Dítě a jeho psychika“***
  Jazyk a řeč
  Podporovat všestranný rozvoj dítěte po stránce jazykové, myšlenkové a tvůrčí - výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování, rozvoj čtenářské gramotnosti, přípravy na psaní.
  Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace
  Rozvíjet jeho dovednosti při získávání znalostí, představivosti a fantazie, učit je poznávat sám sebe. Posilovat schopnost vnímání, pozornosti, soustředění, paměťovou. Rozvíjet tvořivost, vynalézavost, fantazii. Rozlišovat obrazné a grafické symboly, umět se graficky vyjadřovat. Orientovat se v časoprostoru. Osvojit si základní předmatematické a předčtenářské dovednosti, početní a číselné pojmy a operace. Umět vyřešit problém v rámci svého věku. Uvědomovat si význam a využití získaných vědomostí.

  Sebepojetí, city, vůle
  Rozvíjet citové vazby a vztahy, cvičit vůli k vlastní seberealizaci. Pěstovat zdravé sebevědomí, učit se sebeuplatnění, sebeovládání, přizpůsobivosti, sebepojetí.

- ***interpersonální „Dítě a ten druhý“***
  Učit děti spolupráci při činnostech, vzájemné komunikaci mezi sebou a dospělými, ostatními dětmi a podporovat utváření vztahů a vazeb, učit se respektovat práva druhých, umět přijmout kompromis, umět se dohodnout, respektovat odlišnosti druhých- sociabilita.

- ***sociálně-kulturní „Dítě a společnost“***
  Pomáhat dětem k osvojování dovedností, návyků a postojů, které jsou základem pro život ve společnosti ostatních lidí a povedou je k dodržování všeobecně uznávaných hodnot estetických, společenských a morálních (společenská pravidla a návyky, zařazení do společenství, kultury, umění).

- ***environmentální „Dítě a svět“***
  Poznatky, sociální informovanost
  Učit děti vnímat sebe sama jako součást okolního světa a přírody. Vytvářet u nich základy odpovědného přístupu k okolnímu prostředí. Vnímat rozmanitost, pozoruhodnost a řád světa. Orientovat se ve známém prostředí i v jeho životě. Chápat souvislosti mezi kulturním, technickým a společenským prostředím vůbec.

  Adaptabilita ke změnám
  Snažit se porozumět změnám, vnímat je, znát jejich význam či smysl. Umět se změnám přizpůsobit.
  Vztah k životnímu prostředí
  Zapojit se do péče o okolní životní prostředí, umět rozpoznat, co přírodě škodí, vědět,

jak se chovat abych chránil své zdraví i životní prostředí.

Hlavní cíle ŠVP

Každodenní činnosti jsou realizovány se zřetelem na požadavky, formulované ve třech hlavních cílech s ohledem na to, že každé dítě se vyvíjí jinak, má jiné schopnosti a předpoklady. Proto každé z nich opustí mateřskou školu s jiným rozsahem dovedností, schopností a vědomostí.

- ***Rozvoj dítěte a jeho schopnosti učení:*** *- podporovat u dětí schopnost chápat svět okolo nás, jejich zájem o to, být jeho součástí s možností vlastní účasti na dění - povzbuzovat je k chuti učit se a radosti z poznávání nového, k porozumění věcem, jevům a změnám, ke schopnosti vyrovnat se s nimi a umění přizpůsobit se - dát dětem možnost k přemýšlení, rozvíjet jejich fantazii, zájmy, nadání, schopnosti a dovednosti jak po stránce tělesné, tak duševní - rozvíjet řeč dítěte a schopnost komunikovat s vrstevníky i dospělým*

- ***Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost:*** *- rozvíjet děti po stránce citové, mravní a etické, položit základy sociálního cítění a solidarity - vést děti k osvojení si hodnot spojených s životním prostředím, zdravím a životními hodnotami a životem vůbec.*

  K tomu, aby si vážily sebe i ostatních lidí - seznamovat děti v rámci jejich možností s tradicemi, kulturou a historií země, ve které žijí, rozvíjet schopnost estetického vnímání. Prostřednictvím mezinárodní spolupráce seznamovat děti se životem dětí na druhé straně hranice.

- ***Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako osobnost, působící na své okolí:*** *- učit děti poznávat sám sebe, své možnosti a schopnosti, rozvíjet jejich sebedůvěru a sebevědomí - vést děti k toleranci ke druhým a schopnosti spolupracovat - podporovat v dětech poznání, že mohou jednat samostatně a svobodně, ale za to co udělají, také musí nést odpovědnost*

Průběžné cíle

- *učit děti samostatnosti a schopnosti překonávat překážky*
- *vést je k soběstačnosti v oblékání, hygieně, dodržování čistoty*
- *k péči o zdraví své i ostatních*
- *vést děti k pohybovým aktivitám jako součást vlastní životosprávy*
- *vést děti k dodržování společenských pravidel a základních pravidel chování*
- *vést děti k filosofii „Nedělej druhému co sám nemáš rád“*
- *dodržování pravidel kolektivního chování*
- *učit děti vzájemné komunikaci mezi sebou i dospělými*
- *rozvíjení kladného vztahu k práci a činnostem, podporování tvořivosti*
- *rozvíjení citových vztahů k nejbližším osobám, rodině, sourozencům, ale i dětem ve třídě*
- *podporovat aktivitu dětí*
- *rozvíjet základy pracovních vlastností*
- *rozvíjet schopnosti vzájemné spolupráce*
- *vést děti k oceňování práce dospělých i své*
- *učit děti vytrvalosti, trpělivosti, k plnění úkolů souvisejících s přípravou na školu*
- *vést děti k ohleduplnosti, pravdomluvnosti*
- *stimulovat děti k dokončení započaté činnosti*

- *učit je pomáhat druhým, rozlišovat správné hodnoty*
- *podporovat kladné vlastnosti*

- *přiměřenou formou děti seznamovat s prevencí rizikového chování*
- *podporovat kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí*

Program environmentálního vzdělávání a výchovy

Charakteristika:

Environmentální výchova je integrována průběžně do tematických bloků v souladu s ŠVP. V třídních plánech jsou výstupy značeny zkratkou EV.

Cílem bloku je rozvíjet v dětech úctu k životu ve všech jeho formách a vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti s živou přírodou. Seznámit děti s různými druhy zvířat i rostlin, s jejich významem pro člověka a současně i s potřebou péče o ně. Spoluvytvářet koutky přírody s péčí o drobného živočicha (třídního mazlíčka), experimentovat s rostlinami v koutku přírody, sezóně pečovat o zahrádku v MŠ. Seznamovat se s novými pojmy a poznatky o materiálech předmětů, které nás obklopují, učí se, jak třídit a nakládat s odpady. Seznamovat se s významem vody pro život, vědět kde ji najdeme a k čemu ji potřebujeme. Podílet se na projektu „Zelená škola“, který je zaměřen na sběr baterií a drobného elektro-odpadu. Základem tohoto projektu je vytváření ekologického cítění u dětí.

Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- *hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí*
- *umět posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím*
- *umět nakládat s přírodními zdroji a odpady*

Kompetence činnostní a občanské:

- *znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny následky jejich poškozování, uvědomovat si jedinečnosti svého regionu*
- *uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí,*
- *chovat se šetrně vůči přírodě a prostředí v každodenním životě*
- *chovat se zodpovědně ke svému zdraví*
- *projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny, vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.*

Pracovní kompetence:

- *osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě, hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.*

Cíle:

- *poznávání vhodně vybraných živých tvorů z biotopů v okolí MŠ*
- *podílení se na udržování záhonku květin, bylin za pomoci dospělého*
- *překonávání obavy z některých živých tvorů (had, pavouk, hmyz apod.)*
- *rozvíjení vztahu k přírodě v rámci významných dnů v roce (Den Země, Den ptactva, vody ad.*
- *umění vyjádřit prožitky a zážitky z pobytu v přírodě prostřednictvím vlastního vyprávění, výtvarným zpracováním*

- *seznámení se s potravinami připravovanými z rostlin, živočichů a hub*
- *seznamovaní se s vlastnostmi vzduchu a vody, jejím výskytem ve volné přírodě, významem pro život a koloběhem*
- *soustředěné pozorování, zkoumání, objevování, experimentování s rostlinami a drobnými živočichy*
- *získávání poznatků o materiálech našeho prostředí, o třídění odpadu*
- *získávání poznatků o přírodních zdrojích, jejich významu*
- *učit se vnímat krásy přírody každodenním pozorováním*
- *zapojovat se do aktivit při zvelebování zahrady v rámci kolektivu i samostatně*
- *Seznamování se s přírodními jevy*
- *Rozvíjet schopnosti dětí rozlišovat co přírodě škodí a co nikoli*
- *Podporovat a podněcovat ekologické povědomí a cítění dětí i rodičů*
- *Zaměřit se na výchovu dětí v oblasti vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí, k sobě samému a lidem okolo nás*
- *Vést děti ke zdravému životnímu stylu a utváření životních hodnot*
- *Zapojování do společných akcí a sběrových aktivit rodiče dětí i veřejnost*

Výstupy:

- *znát některé živé tvory a jejich místo výskytu*
- *pečovat o koutek přírody*
- *pečovat společně s učitelkou o drobné zvíře např. „třídního mazlíčka“*
- *připomenout si významné dny pro přírodu*
- *zvládnout popis svých zážitků z přírody slovně i výtvarně*
- *podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů („Víme, co jíme“)*
- *chápat význam vody a vzduchu pro život*
- *vědět, jak se chovat k živým tvorům, netrápit je, neubližovat*
- *nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu*
- *vědět, jak zacházet s přírodními zdroji*
- *uvědomovat si přínos svého pracovního zapojení do ekologických aktivit*
- *osvojovat si pravidla zdravého životního stylu*

Cíle k zajištění podnětných podmínek pro vzdělávání a realizaci programu EVVO

Ekologizace provozu a vybavení MŠ

- *informovat rodiče o záměrech v oblasti ekologie v MŠ –zapojit je do využití a údržby přírodní zahrady*
- *v rámci zapojení do projektu Zelená škola pokračovat ve sběru elektroodpadu – uspořádat u příležitosti Dne země ekologický den*
- *doplnit koše do tříd na tříděný odpad*
- *jít příkladem při nakládání s odpady*
- *pečovat o školní zahrádku, s dětmi ji ošetřovat-sledovat výsledky a cestu použití úrody*
- *doplňovat krmítka na školní zahradě*
- *na jaře výsadba květin do truhlíků na okna a kontejnerů*
- *zapojit se s dětmi do realizace revitalizace zeleně školní zahrady přiměřenými aktivitami.*

Náměty na vzdělávací akce a aktivity:

- *tvorba jednodenních i vícedenních projektů (využití svátků, změn v přírodě, ročního období, vynášení Moreny, Hallowen ad.) Zapojení polské MŠ v rámci společných akcí*
- *integrace aktivit EVVO do běžných činností v rámci režimu dne*
- *pořádání akcí pro veřejnost (MDD, letní karneval, den sběru petvíček, elektroodpad, uspávání přírody. sněhové hrátky).*
- *pořádání společných dílen s rodiči a rodinnými příslušníky dětí (velikonoční, pěstitelské, vánoční ad.)*
- *pořádání mezigeneračních akcí (zapojení do života školy rodiče i prarodiče např. babička a bylinky, dědeček indián – společná výroba nástrojů z přírodnin- píšťalky, pomlázky ad.), Společné sázení semínek, vysazování rostlin apod.*
- *pořádání úklidových aktivit s pomocí rodičů (hrabání listí)*
- *pořádání lyžařského výcviku*
- *akce s hasiči –cvičení poplachu, výlety do přírody i se zapojením*
- *Besedy s policisty, myslivci, kinology, ornitology atd.*
- *společné aktivity se ZŠ a MŠ Ve Svahu*

Doporučené činnosti a zásady pro pedagogy a ostatní zaměstnance školy

- *příprava projektů a akcí k ekologickým svátkům*
- *vlastní příklad ekologického chování*
- *účast na dalším vzdělávání v oblasti EVVO*
- *spolupráce s vedením školy, kolegy, partnery a rodiči.*
- *integrace environmentální výchovy do obsahu nabídky činností min. 3x týdně*
- *podněcování spolupráce s rodiči, obcí, partnery v obci a regionu(myslivci, vodohospodáři ad., hasiči)*
- *navázání spolupráce se střediskem EVVO v MSK*
- *podněcování a přispívání k ekologizaci provozu školy*
- *prezentování činnosti v oblasti EVVO na veřejnosti, publikační činnost*
- *podílení se na získávání prostředků na EVVO*
- *zapojování dětí do soutěží*

Zdroje:
www.pavucina.cz
www.rvp.cz
Literatura: Environmentální výchova v MŠ – E. Leblová
Ekologická výchova v MŠ„ Jak a co realizovat v environmentální výchově v MŠ, autor PhDr Kateřina Jančaříková“, Ph.D. – článek z časopisu „Poradce ředitele“ červen 2012
www.mrkev.cz, RVP pro předškolní vzdělávání
Relaxace v mateřské škole Michele Guillaud
Školka plná zábavy Patty Calycomb
Ekologická výchova v mateřských a základních školách Ekocentrum PALETA, www.paleta.cz
Rok v mateřské školce Eva Opravilová, Vladimíra Gebhartová
Činnosti k rozvíjení přírodovědné gramotnosti v předškolním vzdělávání- PhDr. K. Jančaříková, Ph.D.
Rozvíjíme enviromentální cítění dětí- RNDr. J. Andresková, Mgr. M. Kubecová, Mgr. K. Zemanová, Mgr. M.Kukačková, Mgr. L. Suchardová

Předčtenářská gramotnost

Charakteristika:

Kniha, která vstupuje do života dítěte a provází jej všemi etapami vývoje až do dospělosti vychovává dítě zpočátku jako posluchače, ale současně také jako budoucího vnímavého čtenáře. V dnešní době, kdy se kniha postupně dostává do pozadí, kdy děti ztrácí zájem o čtené slovo, mají malou slovní zásobu a špatně se vyjadřují je každý projekt i práce s knihou velice důležitá ať už v rodině, či mateřské škole. Je nutné rozvíjet dětskou potřebu poslouchat příběhy s dobrým koncem, podporovat návyk dětí mluvit krásnou spisovnou češtinou již v předškolním věku a to právě pomocí vhodně vybíraných dětských knih.

K předčtenářským dovednostem patří i správná výslovnost. Proto v předškolním vzdělávání nabízíme průběžně dostatek artikulačních, řečových, dramatických a sluchových činností, které správnou výslovnost dítěte příznivě ovlivňují. Nedílnou součástí čtenářské gramotnosti je příprava na psaní.

Dítě vedeme k tomu, aby umělo pojmenovat většinu toho čím je obklopeno, dovedlo verbálně komunikovat, rozumělo slovům a výrazům, aktivně si rozšiřovalo svůj slovník, mluvilo gramaticky správně, umělo své myšlenky-pocity-nálady formulovat do vět a vyslovovalo jasně a zřetelně

Klíčové kompetence

komunikativní :

- *ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému*
- *dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálad*
- *domlouvá se gesty i slovy*
- *v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými*
- *ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní*
- *průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá*
- *dovede využít informativní a komunikativní prostředky*
- *ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit*

Cíle:

- *rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu*
- *rozvíjení pozornosti schopnosti dětí domýšlet na základě textu, jak by mohl pokračovat*
- *vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)*
- *rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností*
- *rozvoj smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a fantazie*
- *formování čtecích návyků, a tím podporování a získávání vědomostí*
- *rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických*
- *vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou, neživou přírodou, lidmi, společností, planetou* Zemí

Výstupy:

- *vnímat krásu slova a citově prožívat poslech pohádek, příběhů, obohacovat slovník o nová slova, chápat jednoduchá přirovnání*
- *vnímat životní moudrost v pohádkách, prožívat citově pohádkové příběhy, vytvářet si empatii*
- *vnímat zvláštnosti jazyka a klasických pohádek*
- *zvládnout jednoduchou dramatizaci s vystižením charakteru postav*
- *zvládnout sluchovou i zrakovou percepci, dokázat převyprávět slyšený děj*
- *pochopit čtený text, dělit slova na slabiky, znát některá písmena, sledovat text zleva doprava*

- *vyjadřovat se pomocí uměleckých oborů*

- *všímat si v textech vztahu lidí ke zvířatům a přírodě a čerpat z vlastních zážitků*
- *rozlišovat grafické znaky a symboly*
- *zaujmout k předčítanému textu nějaký postoj a vyvodit pro život*

Zdroj:
Vlastní hodnocení školy, náměty a postřehy pedagogů
www.rvp.cz - článek Čtyřlístkové čtení, autor Jelena Darášová
Kniha : „Šimon půjde do školy" Program všestranného rozvoje předškolního dítěte : autor H. Rendlová,
Kniha : „ Hry a cvičení pro dramatickou výchovu v MŠ a ZŠ", autor A. Baudisová,
Y. Jenger- Dufayetová SPC Ostava Zábřeh, RVP pro předškolní vzdělávání
Metody a aktivity dramatické výchovy v PV – M. Fiedlerová, A. Rejchrtová. A. Amirová

Polytechnická výchova

Charakteristika:

Technický svět děti přirozeně obklopuje již od narození a ovlivňuje jejich vnímání. Cílem polytechnického vzdělávání v mateřské škole je hravou formou, přiměřenou věkovým možnostem dětí, podporovat a rozvíjet jejich technické myšlení, tvořivost, manuální zručnost a verbální schopnosti. Pro malé děti může být zajímavé to, že si podle svých představ sami vyrobí něco funkčního, mohou to využít ke hře a mají možnost o tom hovořit s ostatními.
Polytechnická výchova je zároveň důležitá pro vyváženost a pestrost nabídky činností v mateřské škole, je součástí mnoha aktivit. Všechny děti se potřebují rozvíjet rovnoměrně a činnosti by tak měly být pestré a rozvíjející všechny složky osobnosti.

Klíčové kompetence:

K učení

- *soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje*
- *získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích*

K řešení problémů

- *hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady)*
- *postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší*

Komunikativní

- *dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)*
- *dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon)*

Cíle:

- *podporování technického myšlení, tvořivosti, manuální zručnosti a verbálních schopností*
- *rozvoj dovednosti řešení problémů (rozvíjení tvořivého myšlení a kooperativní učení)*
- *vytváření kladného vztahu k technice a k práci*
- *utváření technických zájmů dětí*
- *rozvoj kooperativních dovedností*
- *rozvoj poznatků o technice (osvojení základních nástrojů a poznávání různých druhů materiálů)*

Výstupy:

- *zacházet s drobnými nástroji, běžnými pracovními pomůckami, předměty denní potřeby*
- *ovládat koordinaci ruky a oka*
- *zacházet s náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem*
- *zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (uklidit po sobě, práce na zahradě)*
- *respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky*
- *dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití*
- *vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat)*
- *umět řešit jednoduché technické problémy (pokazí se hračka)*

Zdroj:
http://www.modernivyucovani.cz/polytechnicka-vychova-ms/
Polytechnika v(e vaší) mateřské školce, Krnáčová, 2015
http://www.expedice-svetozor.cz/assets/6.pdf
RVP PV, Smolíková, 2004

Logopedický preventivní program:

Komunikace představuje jednu z nejdůležitějších lidských schopností. K tomu, aby člověk s ostatními lidmi mohl komunikovat, potřebuje dobře rozvinutou komunikační schopnost. Její narušení jsou mnohdy překážkou v edukaci a socializaci jedince. Narušené komunikační schopnosti se věnuje logopedie. Mateřská škola má dvě logopedické asistentky, které pracují s integrovanými dětmi v rámci řečové poruchy. Nejčastěji se jedná o opožděný vývoj řeči. Vzhledem k tomu, že možnost počtu integrovaných dětí je omezena a potřeba péče o rozvoj řeči stále stoupá, rozšiřujeme ŠVP o následující preventivní chvilky, které budou realizovány během obvyklých činností v režimu dne, individuálním přístupem i v časových prostojích, jako je třeba čekání na podávání oběda, ne-realizace vycházky apod.

Hlavní cíl:

- *Společně s rodiči eliminovat počty dětí s vadami řeči formou včasné preventivní péče o rozvoj správné výslovnosti a řeči*

Klíčové kompetence

k učení

- *zvládnutí sluchově-analytických pochodů vnímané řeči*
- *správné používání mluvidel*
- *odstranění ostychu z nesprávné mluvy*
- *správné vyslovování hlásek*

Výstupy:

- *správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči*
- *sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech*
- *obohatit slovní zásobu*

Preventivní program na prevenci logopedických cvičení

měsíc	*specifický cíl*	*námět na činnost*
září	*Zmapovat stav řečového projevu dětí ve třídě*	*Průběžná diagnostika*
říjen	*Ovládání správného nádechu i výdechu při vyjadřování, hospodařit s dechem*	***Dechová cvičení*** *Zdroj: Logopedické hrátky A. Charamzová, V. Miklíková*
listopad	*Zvládání tempa, síly a intonace hlasu při slovním projevu*	***Hlasová cvičení*** *Zdroj: Zvukomalebná slova 1 /obrázky,pracovní a metodické listy – nakl.GRAFIE/*
prosinec	*Rozvíjení motorické obratnosti mluvidel v artikulačním cvičení*	***Gymnastika mluvidel*** *Zdroj: Logopedické hrátky A.Charamzová,V.Miklíková*
leden	*Rozvíjení jemné rozlišovací schopnosti sluchu*	***Sluchové hry*** *Zdroj: CD 1-2 Opakujte děti se mnou*
únor	*Procvičování fonematického sluchu*	***Sluchové hry*** *Zdroj: Hodnocení fonematického sluchu E.Škodová Jazyk a řeč /obrazový a metodický materiál/*
březen	*Posilování smyslu pro rým a rytmus*	***Rytmizační cvičení*** *Zdroj: Říkanková cestička /soubor textů KAFOMET/*
duben	*Rozvíjení grafomotorických dovedností*	***Grafomotorická cvičení*** *Zdroj: Soubor pracovních listů J.Fraiová,I.Dvořáčková Rozvoj grafomotoriky a podpora psaní M.Lipnická*
květen	*Rozvíjení slovní zásoby*	*Zdroj: Zvukomalebná slova 1,2 /obrázky,pracovní a metodické listy – nakl.GRAFIE/*
červen	*Rozvíjení souvislého vyjadřování*	*Zdroj. Logopedická cvičení 1,2 díl B.Housarová, M.Šulistová*

Zdroj: Kniha Logopedie Autor: Ludmila Strejčková; Vladimíra Slabochová

Předmatematická gramotnost

Charakteristika:

Rozvoj základních matematických dovedností je zaměřen na intuitivní seznámení dětí s některými matematickými pojmy na základě činností s předměty. Rozvíjením základních matematických dovedností získávají zkušenosti a objevují vztahy mezi objekty okolního světa. Utvářejí a rozvíjejí počátky logického myšlení, podněcují tvořivé myšlení a samostatnost při řešení problémů. Důležité je,

že nejde o to systematicky vzdělávat děti v oboru, ale o integrované vzdělávání, jehož smyslem je podpora rozvoje a učení dětí. Pro úspěšnost dětí v matematice je tato cesta nejoptimálnější. Matematické představy a jejich vytváření nejsou odděleny od ostatních činností dětí, které běžně provádějí, ale jsou s nimi úzce spojeny. Dítě vedeme např. k tomu, aby umělo rozlišovat znaky a detaily, kreslilo geometrické tvary, chápalo časové vztahy a umělo se orientovat v prostoru-v rovině-na ploše, chápalo základní matematické pojmy (více, méně, menší, větší, před, za, čtverec-kruh-trojúhelník), mělo vytvořenou představu o číslech a číselných řadách, umělo předměty třídit-řadit-porovnávat.

Klíčové kompetence
k řešení problémů:

- *užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací*
- *zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti*
- *rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a nefunkční, dokáže mezi nimi volit*

k učení:

- *má elementární poznatky z oblasti matematiky odpovídající svému věku a možné míry vlastních schopností*

Cíle:

- *rozvoj početních představ, užívání číselných a matematických pojmů, vnímání elementárních matematických souvislosti*
- *vytváření představ o tvarech, polohách a počtu*
- *rozlišování řešení, která vedou k cíli a která ne, dokáže mezi nimi volit*
- *vnímání elementárních časových pojmů*
- *rozlišování některých obrazových symbolů a tvarů a porozumět jejich významu a funkci*
- *chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, řadit a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu zhruba do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.),*

Výstupy:

- přiřazovat, třídit, porovnávat a orientovat se v číselné řadě do 10
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod. v prostoru i v rovině řešit kognitivní problémy, úlohy a situace a myslet kreativně
- částečně se orientovat v čase
- poznat a pojmenovat základní geometrické tvary, grafické znaky a symboly (číslice, písmena, piktogramy apod.)
- řešit kognitivní problémy, úlohy a situace, myslet kreativně a vymýšlet nápady
- vyjadřovat svou fantazii v tvořivých činnostech

Zdroj:
Vlastní hodnocení školy, náměty a postřehy pedagogů
www.rvp.cz. RVP pro předškolní vzdělávání
Článek Matematické činnosti v práci předškolních pedagogů, autor Paeddr. Iva Tomášková z časopisu duben rok 2012 „ Poradce ředitelky MŠ“
Článek Předmatematická gramotnost…, autor PhDr Michaela Kaslová z časopisu duben rok 2012 „ Poradce ředitelky MŠ“

5.2 Charakteristika a výstupy činností nad rámec RVP

Mezinárodní spolupráce:

/sdružuje děti od 4 do 6 let se souhlasem rodičů/

Charakteristika:

Dohoda o partnerství byla uzavřena s Przedszkolem Publicznym numer 4 v Glogówku dne 18.12.2000. Aktivity spolupráce probíhají dle plánu akcí zpracovaného ředitelkami obou partnerských škol na každý školní rok. Jsou zaměřeny na poznávání tradic, svátků, zvyků / velikonoce, vánoce, vítání jara, pečení brambor/, tvořivé činnosti, sportovní aktivity, společné zájezdy, výlety a vzájemnou prezentaci svých měst formou vystoupení na akcích partnerských měst, festivalech apod. Během roku jsou pořádány nejméně 2 akce.
Pedagogové i provozní zaměstnanci se obohacují o nové zkušenosti, předávají si pomůcky, nápady apod. V rámci této spolupráce máme příležitost prezentovat naši školu nejen na akcích partnerské mateřské školy, ale i na akcích města Glogówek.

Klíčové kompetence

sociální a personální:

- *při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy*
- *je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem*

Cíle

Výchova k úctě a respektování zvláštností jiných národů, vzájemné poznávání předškolního školství, kultury, organizování společných akcí, prezentace českého a prezentace českého i polského školství v zahraničí/multikulturní a enviromentální výchova.

Tři úrovně:
A/ společné aktivity zaměřené na děti obou předškolních zařízení
B/ spolupráce mezi všemi zaměstnanci obou MŠ
C/ spolupráce pedagogů

Výstupy:

- *respektovat odlišnost polských dětí ve všech oblastech*
- *překonávat jazykovou bariéru*
- *získávat nové poznatky o životě v příhraniční zemi*
- *získat nové vědomosti o tradicích a jejich význam, navazovat přátelské vztahy*

Hra na flétnu

Charakteristika:

Hra na flétnu je dobrovolnou činností. Zpravidla o ní rozhodnou rodiče dětí. Jsou zde zařazovány děti od 4 let. Děti si osvojí základní techniku, seznámí se s notičkami stupnice C-dur. Foukání na flétnu rovněž posiluje dýchací ústrojí a je tak součástí prevence zdraví. Je individuálně přihlíženo ke schopnostem dítěte a dle toho stanoven rozsah učiva.
Celoroční program je zpracován dle témat a jeho výstupy jsou součástí měsíčních témat.
Čas – každé úterý a čtvrtek 9. 30 hod. až 10. 00 hod.

Klíčové kompetence
k učení

- *učí se spontánně i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům*
- *získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení*
- *má elementární poznatky z oblasti hudby a vnímá její význam*

Cíle:
Posilovat své zdraví, hravou formou rozvíjet rytmické a melodické cítění, učit se základním hudebním pojmům a připravit se tak na další hudební aktivity, podporovat rozvoj hudebního talentu

Výstupy:

- *zvládnout zahrát 8-12 písní*
- *seznámit se z části s termíny hudební nauky*
- *posílit své zdraví*

Anglický jazyk – seznamování

Charakteristika:
Vzdělávací strategie jsou zaměřeny na poslech a porozumění anglickému jazyku, mluvení je založeno na reprodukci slyšeného. Děti se seznamují s jednotlivými slovíčky, které si dávají do souvislostí a celků na základě prováděných činností, které podpoří pochopení významu výpovědi.
Osvojí si slova a základní výrazy, naučí se písničky a říkanky a budou poslouchat příběhy, které si také zahrají. Seznamování dětí se základy cizího jazyka je pro děti první příležitostí nahlédnout do jiných kultur. V naší MŠ je součástí ŠVP. Máme zpracována témata pro celý školní rok, která jsou v souladu s měsíčními tématy. Podrobněji jsou rozpracovávána do konkrétních TVP.
Volíme spojení zpěvu, výtvarného projevu, pohybového ztvárnění, které napomáhá ke snadnějšímu a trvalejšímu zapamatování. Pracujeme v kombinaci podle knihy Angličtina pro nejmenší 1, s knihou Veselá angličtina Dagmar Plevová Funny english songs each with colouring book I.
a Cookie and Friends. Garantem správnosti výslovnosti cizího jazyka a dostatečné slovní zásoby je lektorka s aprobací AJ Mgr. Iva Maňáková, která vedla jazykový kurz pro naše paní učitelky a přípravu jazykové úrovně učitelek v oblasti témat anglického jazyka ve školním vzdělávacím programu

Vzhledem k velkému zájmu a po dohodě s rodiči je seznamování s cizím jazykem integrováno do běžných činností TVP a zařazeny jsou všechny děti v ročníku od 4 let. Slovní zásoba, písně a říkadla jsou voleny v souladu s tématem měsíce v ŠVP.

Klíčové kompetence
k učení:

- *má elementární poznatky o světě lidí, existenci jiné kultury*
- *poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo*
- *odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých*

komunikativní:

- *domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci*

Cíle:
Umět sluchově vnímat cizí řeč, její melodii a osvojit si část slovní zásoby.

Výstupy:

- *sluchově identifikovat anglický jazyk*
- *osvojit si používání jednoduchých vět*
- *uvědomit si existenci jiného jazyka*
- *mít povědomí, že seznámení s více jazyky je normální*
- *být připravený*

ZDROJE:
Klíčové kompetence RVP PV 2004 K. Smolíková
Metodika pro výuku v MŠ „Angličtina pro předškoláky" I. Hennová
„Angličtina pro nejmenší" M. Zahálková
Cookie and Friends A, B

Práce s počítačem a interaktivní tabulí

Charakteristika práce s PC:

Nestandardní metody využívání PC ve vzdělávání předškolního dítěte, bude používáno v závislosti s potřebou poskytovat dítěti elementární základy pro život s informační technologií, v souvislosti s velkým nárůstem informací a rychlostí změn a s nutností rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, efektivně komunikovat učit se spolupracovat a podílet se na společenských činnostech a rozhodnutích. Při práci s dětmi budou využívány PC. Využívány budou především vzdělávací programy a hry určené předškolním dětem a programy zaměřené na předcházení specifickým poruchám učení dítěte. Děti budou vedeny k dodržování základních psychohygienických podmínek při práci na PC a to zejména v oblasti časové přiměřenosti, správných návyků sezení u PC, nutnosti kompenzace pohybovými aktivitami. Programy budou využívány tak, aby korespondovaly s potřebou podpořit v dětech vznik žádoucí kompetence, při řízeném, ale i spontánním učení

Cíle:

*Primárním cílem využívání počítačů v MŠ není seznamovat děti s jejich obsluhou nebo obsluhou programu, ale **využívat je jako jednu z nových metod**, která může zpestřit vzdělávání předškolních dětí. Sekundární cíl je zaměřen na základní dovednosti obsluhování počítače dítětem za účelem jeho dalšího vzdělávání.*

Podmínky využívání počítačů

Věcné a hygienické podmínky

Monitor s filtrem je umístěn ve výši očí, ve vzdálenosti asi 50 cm. Obrazovka je nastavena tak, aby nedocházelo k přímému osvětlení a odleskům. Na monitoru je nastavena přiměřená velikost znaků, kontrast a jas ve vztahu k osvětlení místnosti. Učitelka sleduje čas, který děti stráví u počítače, střídání dětí, dodržování psychohygienických podmínek, správnost obsluhy programu či hry.

Psychosociální podmínky

Seznamování s obsluhou programů by mělo být postupné, nenásilné. Pokud děti nemají o práci s počítačem zájem, nenutíme je.
Časový prostor

- *děti 4- 5 roku – max 10 minut*
- *děti 5- 6 let – max 15 minut*

Organizace

Řízená činnost, využití k aktivnímu procvičování znalostí a dovedností.

- *děti se u počítače, na IT střídají, učitelka kontroluje činnost a reakce dětí;*
- *děti pracují samostatně a postupně se střídají;*
- *učitelka využije počítač, IT pro individuální práci s dětmi.*

Spontánní činnost – předpoklad, že děti jsou schopny relativně samostatně obsluhovat počítač, IT, jsou obeznámeny s ovládáním programu, zvládnout manipulaci s myší, pohyb prstem po ploše IT. Mohou kromě speciálních programů rovněž hrát počítačové hry, jako je pexeso, různé typy puzzle apod.

Podpora rozvoje sociálních dovedností

Dítě nikdy není u počítače samo a děti o programu diskutují, radí si navzájem, hodnotí vzájemně své "odpovědi", předávají si vlastní zkušenosti z ovládání programů. Děti se tak dostávají do role učitele, což jim stejně jako ve vztahu k dospělým zvyšuje sebevědomí a sebedůvěru.

Podpora rozvoje předmatematické gramotnosti

Pochopení číselných pojmů musí předcházet smyslová zkušenost, kterou jedinec získá prostřednictvím vlastní činnosti. Takto nabytá zkušenost je předpokladem využívání počítačových programů s procvičováním matematických pojmů, ale i nácvik sčítání a odečítání, určení množství atd. Obdobné programy lze využít pro individuální práci s dětmi.

Vnímání prostoru

Procvičování pojmů nahoře, dole, vpravo, vlevo se dobře hodí využití šipek na klávesnici a to při všech programech, kde je klávesnice využívána. Pro nácvik orientace v prostoru existují i oblíbené a účinné labyrinty, kdy děti musí pohybovat kurzorem prostřednictvím šipek, nebo prstem po ploše IT podle zakřivení cesty.

Senzomotorické dovednosti

Manipulace s počítačovou myší nebo ovládání klávesnice, psaní na IT rozvíjí jemnou motoriku a pokud není zvolena hra, jejímž cílem je právě podpora rozvoje jemné motoriky, je vždy vedlejším produktem při plnění jiného cíle (např. při experimentaci s bodem a linkou prostřednictvím grafického editoru rozvíjíme nejen představivost dítěte, ale současně i motoriku ruky). Při řešení jednotlivých úkolů si děti procvičují koordinaci zrakového vjemu s pohybem ruky. A nejen to. Aby dítě úspěšně splnilo zadání, musí se maximálně soustředit.

Přínos počítačů v předškolním věku

Dětem umožní postupné zvykání na počítače jako součást prostředí (prevence eventuální závislosti v pozdějším věku). Navíc se s počítačem seznámí i děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, což může vést ke zmírnění rozdílů mezi dětmi při využívání počítače na základní škole.
Speciální počítačové programy mohou pomoci při prevenci a nápravě specifických poruch učení. Výukové počítačové programy obsahují edukační efekt a ovlivňují rozvoj poznávacích schopností, proto mohou pomoci lépe připravit děti pro přechod do základní školy.

Charakteristika práce s interaktivní tabulí

Slouží jako malé multimediální centrum, poskytují přístup k výukovým aplikacím a internetovým aktivitám. Na interaktivní tabuli lze spouštět vytvořené výukové aplikace nebo vytvářet vlastní tj. Dumy. Interaktivní tabule je dotyková a lze na ni kreslit, psát nebo ji ovládat pouze rukou bez použití pera. Je to velmi zábavné a inspirující. Tato tabule upoutá pozornost dětí a napomůže získat řadu kompetencí ve všech oblastech, pomáhá rozvíjet představivost, motoriku a další. V naší mateřské škole je používána v rámci řízené činnosti a relaxačních činností.

Zdroj:

DVPP, č.j. 3084/2011-25-7 SNB1 - Dovednosti s interaktivní tabulí SMART Board - úroveň začátečník
http://clanky.rvp.cz/clanek/k/p/257/VYUZIVANI-POCITACU-V-MATERSKE-SKOLE.html/
http://www.veskole.cz/skoly/

Projekt „Škola přátelská dětem s alergií a astmatem“

Charakteristika:

Na základě zjištění počtu dětí s projevy astmatu a alergie se naše mateřská škola zapojila do celorepublikového projektu „7A -7X o alergii a astmatu pro školu.
Projekt vychází ze strategie Světové Zdravotnické organizace Zdraví pro všechny v 21. století, z vládního dokumentu ČR Zdraví 21 a Úmluvě o právech dítěte. Svým zaměřením plně respektuje rámcový vzdělávací program předškolního vzdělávání.
Na péči o alergické a astmatické děti by se měli podílet všichni, kteří se o děti starají a jsou jim nablízku, tedy rodiče, lékaři i pedagogové. Studie o výskytu alergických onemocnění potvrzují známá fakta, že tato onemocnění jsou velmi častá a stále jich přibývá. Vzhledem k tomu, že děti tráví spoustu času v mateřské škole, je pro ně důležité mít kolem sebe učitelky, které dovedou pochopit jejich problémy, dovedou správně reagovat na projevy nemoci, jak se zachovat v případě anafylaktické reakce, dokáží ji rozpoznat a v neposlední řadě se snaží provádět prevenci ke zmírnění potíží.
Ve školách chybí informace o tom, co to alergie je a jaké může mít projevy. Jako alergii označujeme nepřiměřenou reakci imunitního systému, při které se organismus brání některým látkám, které jsou jinak v prostředí zcela běžné. Učitelé tráví s dětmi spoustu času, měli by být o alergiích (alergická rýma, průduškové astma, atopický ekzém, alergie na potraviny, alergická reakce po bodnutí hmyzem, anafylaktická reakce) dobře informováni. Schopnost učitele správně si poradit s akutními stavy může dokonce zachránit život ohroženého dítěte.
*Splněním podmínek a proškolením pedagogů jsme se zařadily do sítě škol přátelských k dětem s astmatem a alergií a naší MŠ udělen certifikát **„Škola přátelská dětem s alergií a astmatem“***

Záměr projektu:

- *začlenit děti s projevy astmatu a alergie do všech činností a akcí školy*
- *respektovat omezené možnosti alergiků a astmatiků*
- *poskytnout bezpečné prostředí dětem trpícím alergií a astmatem*
- *vhodným přístupem společně s rodiči naučit děti vnímat své zdravotní potíže, pozitivně, bez následků pocitů handicapu.*

Cíle:

- *vést dítě k pravidelnému dodržování režimových opatření*
- *učit děti aktivně rozvíjet a chránit své zdraví a být za ně zodpovědný*
- *učit dítě rozpoznat příchozí potíže a reagovat na ně oznámením dospělému*

Výstupy:

- *respektovat potřebu používání léků, inhalací apod. (neodmítat jejich aplikaci)*
- *znát rizika svého chování a ohledem na stanovenou diagnózu*
- *uvědomovat si následky nesprávného počinu pro své zdraví v rámci stanovené diagnózy*
- *učit se vnímat svá omezení, jako přirozenou záležitost*
- *rozpoznat příchozí potíže*

Zásady práce:

- *fundovaný přístup pedagogů k dětem trpícím alergiemi, astmatem a ekzémy*
- *respektování režimové potřeby alergika*
- *v případě akutních problémů poskytnout dětem první pomoc i v případě anafylaktické reakce*
- *možnost podání léků, inhalace pokud to zdravotní stav dítěte vyžaduje*
- *možnost individuálního osobního plánu pro zvládnutí astmatu*
- *možnost poskytnout úlevu nebo absenci v činnostech v závislosti na aktuálním zdravotním stavu dítěte, které má zrovna potíže*
- *možnost používat vlastní (nedráždivé) mýdlo, krémy apod.*
- *možnost úpravy jídelníčku*
- *po dohodě s rodiči možnost předání pohotovostního balíčku pro poskytnutí první pomoci*

Opatření:

- *zvýšená informovanost rodičů o použitých ingrediencích v rámci stravování dítěte v MŠ (rodič tak může včas reagovat na přítomnost alergenů, které ohrožují zdraví jeho dítěte)*
- *bezodkladné předávání důležitých informací a postřehů o zdraví dítěte rodičům*
- *čistota prostředí MŠ, eliminace alergenů*

Zdroj:

Metodické materiály projektu „7A -7X o alergii a astmatu pro školu
RVP předškolního vzdělávání
ŠVP Chci vědět, umět znát..
El. Bulletin o alergii

Akce mateřské školy

- *Třídní schůzky s rodiči*
- *Návštěvy divadelních představení*
- *Společné akce ve spolupráci s Domovem pro seniory*
- *Halloween*
- *Výlety do Polska (mezinárodní spolupráce)*
- *Návštěvy knihovny*
- *Mikulášská nadílka*
- *Vánoční tvoření s rodiči*
- *Vánoční besídky*
- *Dny pomoci zvířátkům v zimě (krmení kachen, plnění krmítek na šk. zahradě, kaštany do krmelců pro vysokou.*
- *Lyžařský výcvik*
- *Divadelní představení v MŠ*
- *Informativní schůzka k zápisu s rodiči ve spolupráci se ZŠ.*
- *Akce s Hasiči*
- *Velikonoční tvoření pro rodiče s dětmi*
- *Zápis do MŠ- den otevřených dveří*

- *Topení Morany*
- *Masopustní průvod*
- *Školní výlet*
- *Oslavy MDD s pasováním školáků*
- *Vystoupení dětí k různým kulturním akcí ve městě*

5.3 Metody a prostředky

Hlavní a nejdůležitější prostor má hra a spontánní aktivity dětí. Dále pak veselé činnosti pro potěšení a činnosti řízené, které jsou sladěny hrou. Jde o individuální činnosti, skupinovou práci, integrovaná zaměstnání, pokusy a experimenty, prožitkové metody ad. Nabídka činností v základním programu dětských aktivit má na zřeteli:

- *čím se děti budou zabývat*
- *co budou dělat*
- *co budou prožívat*

Plánované činnosti by měly být vázány k tomu, co dítě prožívá, co je rozvíjí a co dítě potřebuje.
Co jsou kompetence:

- *co dítě zvládá*
- *co umí*
- *co je schopno*

Co jsou záměry:

- *vytvořit*
- *určit*
- *rozvíjet*
- *nabídnout*

Co jsou prostředky:

- *co budou děti dělat – činnosti, podmínky*

Třídní vzdělávací plány

Vzdělávací obsah programu v ŠVP je dále rozpracován do TVP, který zpracovávají učitelky na třídách. Vycházejí z tematických celků, které jsou zpracovány pro jednotlivé věkové kategorie dětí. Jejich názvy charakterizují obecné zaměření obsahu dané oblasti. Podtémata jsou tvořeny v rámci TVP dle potřeb třídy. Tematické celky rozepíše učitelka podle charakteristiky plánu své skupiny dětí, naplní je různorodými aktivitami a příležitostnými činnostmi, které jsou ucelené a navazují na sebe. Pořadí témat a jejich délku nemusí dodržovat, řídí se potřebami dětí a vyhodnocením zvládnutých výstupů.
V heterogenní třídě je TVP sestaven s ohledem na věkové skupiny.
Pokud to situace vyžaduje /např. jednomu z dětí se narodil sourozenec, opakování apod./, reaguje flexibilně, volí vlastní téma cíle i výstupy. Takovýto postup musí umět zdůvodnit.
Zhodnocení tematických celků a práce s dětmi bude součástí evaluačního procesu a to směrem k dětem /co se naučilo, co získalo/, ke skupině dětí/jak spolupracovaly, co je zajímalo ad./ a k tématům/zda bylo vhodné, přiměřené atd. Učitelka provádí také sebereflexi.

5.4 Evaluační proces

Vnitřní předpis vlastního hodnocení školy, dále jen ***autoevaluace mateřské školy****, je vydán v souladu s vyhláškou na základě § 12 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a novely vyhlášky č. 225/2009 Sb., kterou se mění*

vyhláška 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

- *jak škola dosahuje cílů stanovených v rámcových a školních vzdělávacích programech (do doby jejich vydání v platných učebních dokumentech) a případně dalších koncepčních dokumentech školy*
- *v jakých oblastech škola dosahuje dobrých výsledků,*
- *v jakých oblastech je třeba úroveň vzdělávání a podmínek vzdělávání zlepšit, včetně návrhu opatření ke zlepšení zjištěného stavu,*
- *jak byla účinná dřívější opatření navržená ke zlepšení zjištěného stavu.*

Struktura autoevaluace MŠ

Oblasti hodnocení:

Evaluační činnosti na úrovni školy

1 ŠVP
2 Podmínky ke vzdělávání
2.1 Materiální podmínky
2.2 Finanční podmínky
2.3 Životospráva
2.4 Organizační podmínky
2.5 Psychosociální podmínky
2.6 Spolupráce s rodiči a dalšími partnery školy
2.6.1 Spolupráce s rodiči
2.6.2 Spolupráce s mezinárodními partnery
2.6.3 Spolupráce se zřizovatelem
2.7 Řízení školy
2.8 Personální podmínky

Evaluační činnosti na úrovni třídy

3 Průběh vzdělávání

Evaluační činnosti na individuální úrovni

4 Výsledky vzdělávání
5 Metaevaluace

Rizika navrhované struktury:

- *rozsah struktury – pro vyhnutí se tomuto riziku je nezbytné rozdělit dílčí úkoly spojené se získáváním informací, všem zaměstnancům školy – je tedy nezbytná týmová práce*
- *odborné termíny – např. metaevaluace (tzv. evaluace realizované evaluace – jedná se o zhodnocení všech fází autoevaluace MŠ)*

Cíle autoevaluace MŠ

Záměr:

Autoevaluace mateřské školy, jakožto sebehodnocení, bude škole sloužit k posouzení její kvality a služeb, které nabízí a k následnému zkvalitňování vzdělávání, práce zaměstnanců, podmínek školy a zvýšení image školy.
Závěrečná zpráva hodnocení mateřské školy bude sloužit ke zkvalitnění vzdělávání, zlepšení práce zaměstnanců a podmínek školy a zvýšení image školy.

Cíle v jednotlivých oblastech:

1. ŠVP

Cíl: Posoudit kvalitu a vhodnost stávajícího ŠVP.

Dílčí cíle: Ověřit, zda je stávající ŠVP v souladu s příslušnými dokumenty.
Zhodnotit vhodnost a efektivnost ŠVP.

2. Podmínky ke vzdělávání

2.1 Materiální podmínky

Cíl: Zhodnotit postup v modernizaci provozu směrem k plnění ŠVP.

2.2 Finanční podmínky

Cíl: Zhodnotit účelnost využívaných finančních prostředků a úspěšnost záměrů dotačních programů a grantů města.

2.3 Životospráva

Cíl: Zhodnotit úroveň naplňování kritérií pro vyhovující životosprávu dětí MŠ.

2.4 Organizační podmínky

Cíl: Ověřit funkčnost školou nastavených organizačních podmínek.

2.5 Psychosociální podmínky

Cíl: Zjistit celkové klima školy, atmosféru ve třídách.

2.6 Spolupráce s rodiči a dalšími partnery školy

2.6.1 Spolupráce s rodiči

Cíl: Zjistit, zda je nadále zlepšována úroveň zapojení rodičů do dění školy, zda se účastní akcí školy a zda mají zájem o prospívání dítěte v MŠ.

2.6.2 Spolupráce s mezinárodními partnery

Cíl: Zhodnotit význam a přínos konaných aktivit a úsilí vyvíjené na motivaci rodičů k těmto aktivitám.

2.6.3 Spolupráce se zřizovatelem

Cíl: Zmapovat postoj města z hlediska podpory realizace ŠVP a tím i souvisejících výdajů, zhodnotit kvalitu spolupráce ve všech oblastech.

2.7 Řízení školy

Cíl: Posoudit vhodnost a kvalitu naplňování úkolů vyplývajících z funkce ředitele.

2.8 Personální podmínky

Cíl: Posoudit vhodnost personálních podmínek školy.

3. Průběh vzdělávání

Cíl: Zhodnotit kvalitu průběhu vzdělávání a jejího rozvoje.

4. Výsledky vzdělávání

Cíl: Zjistit úroveň dosahovaných výsledků vzdělávání dětí
Dílčí cíl: Posoudit, zda je dosahovaná úroveň výsledků vzdělávání dětí v souladu s požadovanou úrovní výstupů a kompetencí

5. Metaevaluace

Cíl: Posoudit vhodnost, užitečnost a efektivnost navržené evaluační struktury.

2.5 Psychosociální podmínky
2.6 Spolupráce s rodiči a dalšími partnery školy
2.6.1 Spolupráce s rodiči
2.6.2 Spolupráce s mezinárodními partnery
2.6.3 Spolupráce se zřizovatelem
2.7 Řízení školy
2.8 Personální podmínky

Plán autoevaluace MŠ

Rozvržení jednotlivých fází autevaluačního procesu MŠ pro rok 2019 - 2022

Fáze	rok	*Časové rozvržení*	*Autoevaluační aktivity*
motivační	1.	*září-říjen 2019*	*zjištění výchozího stavu*
		průběžně	*studium*
přípravná	1.	*říjen 2019*	*stanovení evaluačních oblastí (podoblastí)*
		říjen 2019	*formulace cílů, kritérií a indikátorů daných oblastí*
		říjen 2019	*volba vhodných evaluačních nástrojů a jejich zpracování*
			adresnost – zodpovědnost za dílčí aktivity
			stanovení termínů
realizační	1., 2. ,3.	*říjen 2019 – červen 2022, průběžně*	*sběr potřebných dat a informací vybranými metodami*
evaluační	1., 2., 3.	*průběžně*	*analýza dat a informací*
		průběžně	*shromažďování podkladů pro závěrečnou zprávu*
		srpen 2022	*vytvoření autoevaluační zprávy*
korektivní	2., 3.	*Do 30. září 2022*	*realizace přijatých opatření*
		Do 31. října 2022	*metaevaluační aktivity*

5.5 Výhledová koncepce školy

Je zpracována do roku 2022/ viz příloha str. 122 /. Vychází z analýzy školy, určuje směr dalšího vývoje mateřské školy. Je zaměřena na oblast:

1. Výchovně vzdělávacího procesu

2. Údržby a modernizaci provozu

3. Modernizaci interiéru

4. významné aktivity školy

Postup při tvorbě ŠVP:

- *nastudování zákonů, vyhlášek a předpisů*
- *proškolení pedagogů v oblasti práce s RVP a tvorby ŠVP,využití poznatků z DVPP*
- *proškolení pedagogů v oblasti evaluací*
- *týmová analýza vzdělávacích plánů a chodu školy v minulých letech*
- *týmové zpracování tematických oblastí, cílů, charakteristik, výstupů*
- *týmové zpracování evaluačního procesu jako zpětné vazby*
- *zpracování školního programu jako celku*

6. Obsah vzdělávacího programu

6.1 Záměry a výstupy oblastních tematických bloků dle ŠVP

Měsíc září

Téma: ***PO PRÁZDNINÁCH***
Věková skupina: ***(2) 3 - 4 roky***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Citlivým přístupem pomáháme dětem s adaptací, připravujeme je na radostný vstup do mateřské školy. Vhodnými motivačními prvky se snažíme pomoci dětem v překonávání odloučení od rodiny. Děti se zapojují do her i společných činností za účelem vzájemného seznámení a poznávání. Vytvářejí si vzájemné vztahy, vnímají stanovená společná pravidla, seznamují se s denním režimem, zaměstnanci a jejich prací. Postupně se orientují v prostředí MŠ, své třídy i šatny. Utvářejí si vztah i důvěru k novým dospělým i kamarádům, snaží se zvládnout svou novou roli. Rozvíjejí dovednosti při hře se stavebnicemi i s drobným materiálem. Zdokonalují si návyky při stolování, hygieně i základní sebeobsluze. Posilují prosociální chování ve vztahu ke starším dětem i mezi sebou. Seznamují se se základními pravidly společenského chování. Pozorují a porovnávají změny v přírodě na podzim. Vnímají krásy svého okolí všemi smysly, snaží se pomoci při udržování pořádku a čistoty školní zahrady s parkem „Dětský svět".
Pomáhají při sklizni plodin, sběru semen a plodů z přírodní zahrady.

***Klíčové kompetence*: k učení** *(získává zkušenosti a poznatky v rámci prostředí, ve kterém žije)*
k řešení problémů *(vnímá situace na základě tvořených společných pravidel, snaží se řešit problém s pomocí dospělého, dokáže se na něj obrátit),* ***komunikativní*** *(slovně reaguje, verbálně i neverbálně vyjadřuje a sděluje své prožitky),* ***sociální a personální*** *(začleňuje se do skupiny dětí s ohleduplností, vytváří si svůj názor),* ***činnostní a občanské*** *(postupně se zapojuje do společných činností a her, vnímá práva druhých a snaží se je respektovat)*

Očekávané výstupy :

- ***Získávat základní hygienické návyky a některé sebeobslužné činnosti***
- ***Snažit se pomocí cviků o uvolnění ramenního kloubu***
- ***Provést jednoduchý pohyb podle vzoru a pokynů***
- ***Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí***
- ***Kutálet míč daným směrem***
- ***Posoudit množství více x méně***
- ***Zapojovat se do společných činností***
- ***Poznat svou značku, snažit se ji pojmenovat***
- ***Postupně znát jména svých kamarádů ve třídě i paní učitelky***
- ***Navozovat kontakty s dospělými i dětmi, vyhledávat partnera pro hru***
- ***Zvládat adaptaci na prostředí třídy***
- ***Seznamovat se s výtvarným materiálem***
- ***Seznamovat se se základními říkadlovými melodiemi***

- *Zapojovat se do zpěvu*
- *Orientovat se v prostoru třídy, herny i šatny MŠ*
- *Seznamovat se s přírodní zahradou a parkem*
- *Chránit vše živé v přírodě /rostliny, zvěř/*

Měsíc říjen

Téma: ***PODZIM***
Věková skupina: ***(2)3 - 4 roky***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Děti se seznamují s novým ročním obdobím – podzimem i s jeho charakteristickými znaky. Poznávají ovoce a zeleninu i s jejich významem pro naše zdraví. Při cvičení i pohybových hrách si upevňují přímé držení těla, správné dýchání. Postupně zvládají jednoduché pracovní úkony i základy sebeobsluhy. Rozšiřují si slovní zásobu, posilují paměť zapojením do recitace říkadel, básní i zpěvu písní. Vnímají text krátké pohádky i básně, krásu ilustrací knih. Rozvíjí si jemnou motoriku při manipulaci s přírodninami. Jednoduchými výtvarnými technikami získávají cit pro barvu a tvar, při kresbě i malbě se seznamují se správným úchopem psacího nástroje. Začleňují se do třídy, posilují kamarádské vztahy, rozvíjejí nová přátelství. Snaží se ocenit práci kamaráda. Na vycházkách k řece, potoku, pozorují život ve vodě a okolí. Při pobytu venku děti sbírají podzimní plody, pozorují a porovnávají změny v přírodě na podzim, naslouchají zvukům kolem sebe. Seznamují se s podzimními tradicemi, svátky. Pomáhají při udržování pořádku na přírodní zahradě i v parku

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(pozoruje a objevuje souvislosti spojené s podzimem),* ***k řešení problémů*** *(všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, řeší problémy v rámci svých možností),* ***komunikativní*** *(snaží se samostatně vyjadřovat své myšlenky, reagovat na otázku i porozumět slyšenému),* ***sociální a personální*** *(posiluje kamarádské vztahy, snaží se přijímat i uzavírat kompromisy),* ***činnostní a občanské*** *(zajímá se o druhé i o dění kolem sebe, zaujímá určitou roli i smysl pro povinnost ve hře)*

Očekávané výstupy:

- ***Zdokonalovat základní hygienické návyky a některé sebeobslužné činnosti***
- ***Rozvíjet jemnou motoriku při manipulaci s drobnými předměty***
- ***Rozvíjet přímé držení těla i koordinaci pohybu***
- ***Seznamovat se s různým náčiním při cvičení***
- ***Pojmenovat a ochutnat některé druhy ovoce a zeleniny***
- ***Rozšiřovat slovní zásobu pomocí říkadel, písní, rozhovoru***
- ***Soustředit se na poslech krátké pohádky, básně***
- ***Snažit se rozlišit co do skupiny patří a nepatří***
- ***Utvářet kamarádské vztahy***
- ***Domlouvat se i rozdělit s kamarádem o hračku***
- ***Rozvíjet fantazii a smysl pro barvy při práci s přírodninami***
- ***Snažit se vyjádřit hudbu pohybem***
- ***Seznamovat se s technikou malby***
- ***Snažit se chápat potřebu vody pro vše živé***
- ***Seznamovat se s podzimními tradicemi***
- ***Vnímat krásy i změny podzimní přírody***
- ***Zapojit se do udržování pořádku a čistoty v okolí***
- ***Utvářet si představu, kde roste ovoce a zelenina***

Měsíc listopad

Téma: ***KAM PATŘÍM***
Věková skupina: ***(2) 3 - 4 roky***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Děti se seznamují s místem, kde bydlí, uvědomují si, co je rodina, kamarádi. Vnímají rodinu jako místo bezpečí a vědí, kdo do ní patří. Utvářejí si vztah k místu, kde žijí. Objevují neznámé. Upevňují si zásady slušného chování, snaží se pochopit význam vzájemné spolupráce a pomoci. Pokouší se domluvit slovy i druhým naslouchat. Uvědomují si svá práva i práva druhých. Zdokonalují se v sebeobsluze, stolování i hygieně. Při cvičení si děti rozvíjí celkovou obratnost, postřeh, snaží se o nápodobu i dodržování pohybů. Rozvíjí jemnou motoriku i fantazii při práci s výtvarným materiálem, seznamují se postupně s technikou lepení. Posilují paměť při zapamatování krátkých veršů. Soustředí se na poslech písně, upevňují smysl pro rytmus při zpěvu i tanci. Rozšiřují si slovní zásobu, snaží se reagovat na otázky, hledají správné odpovědi, rozlišují některé základní barvy a tvary. Při pobytu venku vnímají krásy i barvy podzimní přírody, pomáhají při úklidu přírodní zahrady. Pozorováním okolí získávají poznatky o svém městě.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(orientuje se v řádu a dění v prostředí rodiny, bydliště i kamarádů),* ***k řešení problémů*** *(spontánně hledá nová řešení určitých problémů a situací, pokouší se využívat dosavadních zkušeností a fantazii),* ***komunikativní*** *(vyjadřuje a sděluje své prožitky různými prostředky – řečovými, výtvarnými, hudebními aj., zapojuje se do dialogu),* ***sociální a personální*** *(vnímá a rozpozná nevhodné chování, projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým),* ***činnostní a občanské*** *(k jednoduchým úkolům přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých)*

Očekávané výstupy:

- ***Pečovat o osobní hygienu***
- ***Rozvíjet jemnou motoriku při hře***
- ***Zdokonalovat obratnost při změnách postojů a poloh***
- ***Napodobovat jednoduchý pohyb dle vzoru***
- ***Rozvíjet komunikační dovednosti i slovní zásobu***
- ***Zapamatovat si jednoduchou báseň, říkadlo***
- ***Získávat poznatky o sobě, rodině a místě, kde žijí***
- ***Rozlišovat základní barvy***
- ***Snažit se rozlišovat některé geometrické tvary***
- ***Získat povědomí o řešení konfliktních situací***
- ***Rozvíjet snahu vzájemně si pomáhat***
- ***Rozvíjet fantazii a odvahu při výtvarném tvoření***
- ***Upevňovat rytmus při zpěvu písní i jednoduchém tanečku***
- ***Vyjadřovat se pomocí hudebních i hudebně pohybových činností***
- ***Vnímat rodinu jako místo bezpečí, vědět kdo do ní patří***
- ***Snažit se uplatňovat základní společenské návyky – zdravit, požádat, děkovat, omluvit se***
- ***Vnímat přírodní jevy všemi smysly***
- ***Získávat poznatky o blízkém okolí***
- ***Všímat si změn v přírodní zahradě i parku***

Měsíc prosinec

Téma: ***ADVENT***
Věková skupina: ***(2)3 – 4 roky***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Děti si rozvíjí a upevňují citové vztahy k rodině, ke svému okolí, posilují vztahy mezi kamarády. Osvojí si dovednosti potřebné k vykonávání běžných činností. Seznamují se s některými prostorovými pojmy, postupně se seznamují s číselnou řadou 1 – 3. Cvičením na překážkové dráze zdolávají nízké překážky, rozvíjí prostorovou orientaci, posilují odvahu. Zapojením do písní, tanečků i cvičení s hudbou si upevňují pohybové dovednosti a smysl pro rytmus. Seznamují se s vánočními tradicemi a slavnostmi u vánočního stromečku. Podílejí se na přípravě vánočních slavností pro rodiče s výrobou dárků pro své nejbližší. Prožívají radostně předvánoční čas plný očekávání. Poslechem pohádek a příběhů si obohatí estetické cítění, zapojují se do zpěvu vánočních písní i koled. Vnímají krásy i atmosféru vánočních svátků s výzdobou města, domů i mateřské školy. Seznamují se s hlavními znaky zimního období. Upevňují si správné chování k přírodě s péčí o ptáky i zvěř v zimě. Doplňují semena pro ptáky do krmítek v přírodní zahradě.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(aktivně si všímá dění kolem sebe, chce porozumět věcem i jevům, které kolem sebe vidí),* ***k řešení problémů*** *(přirozenou motivací k řešení různých situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem),* ***komunikativní*** *(aktivně používá své slovní zásoby, snaží se o vhodně formulované jednoduché věty),* ***sociální a personální*** *(při společných činnostech se snaží domluvit i spolupracovat, respektovat druhé),* ***činnostní a občanské*** *(vnímá možná rizika svého jednání a snaží se je rozpoznat)*

Očekávané výstupy:

- ***Snažit se dodržovat správný postup při oblékání***
- ***Posilovat jemné svaly prstů a ruky při práci s různým materiálem***
- ***Zapojovat se do úklidu hraček***
- ***Snažit se sladit pohyb s hudbou***
- ***Posilovat odvahu při překonávání nízkých překážek***
- ***Pokusit se vyjádřit samostatně myšlenku, pocit, přání***
- ***Orientovat se v číselné řadě do 3***
- ***Uvědomovat si příjemné a nepříjemné***
- ***Prožívat radostnou atmosféru vánočních svátků***
- ***Prožívat radost – plnit přání druhým***
- ***Posilovat citový vztah ke kamarádům i ostatním dospělým***
- ***Podílet se na výrobě vánočních dárků i drobných dekoračních ozdob***
- ***Zapojit se do zpěvu vánočních písní a koled***
- ***Vnímat soudržnost rodiny, přátel i kamarádů***
- ***Poznávat některé vánoční tradice a zvyky***
- ***Pozorovat příchod zimy se změnami v přírodě***
- ***Pomáhat při krmení ptáků i zvěře v zimě, v přírodní zahradě***

Měsíc leden

Téma: ***ZIMA***
Věková skupina: ***(2)3 – 4 roky***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Děti si rozvíjí pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, seznamují se s péčí o své zdraví. Osvojí si poznatky o sportech a jejich přínosu pro naše zdraví. Snaží se o správné pojmenování zimního oblečení, třídí a určují, patří, nepatří. Seznamují se s dodržováním bezpečnosti při sportovních aktivitách i správném sportovním chování. Hrají si s hudebními hádankami, říkadly, písničkami. Při výtvarných i pracovních činnostech provádějí jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami i materiály, snaží se o bezpečné zacházení, vytrvalost i soustředěnost při práci. Při popisu, v rozhovorech i slovních hrách si rozvíjejí slovní zásobu. Poznávají život lidí a zvířat v zimě. Seznamují se s volně žijícími zvířaty v lese, s jejich charakteristickými znaky i způsoby života. Děti využívají zimního období ke tvoření ze sněhu a bobování. Snaží se porozumět všemu, co se v přírodě mění a proměňuje. Upevňují si vztah k prostředí pozorováním zimní krajiny a živočichů. Vnímají krásu přírody a její ochranu. Zapojují se do péče o ptáky i zvěř v zimě. V přírodní zahradě doplňují semínka do krmítek.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(všímá si a poznává situace a znaky spojené se zimním obdobím),* ***k řešení problémů*** *(problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, hledá různé možnosti a varianty),* ***komunikativní*** *(rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím),* ***sociální a personální*** *(spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá dané povinnosti),* ***činnostní a občanské*** *(dbá na osobní zdraví a bezpečí své i druhých)*

Očekávané výstupy:

- ***Zvládat jednoduchý grafomotorický cvik – krouživý pohyb***
- ***Snažit se o správný úchop psacího nástroje***
- ***Ukládat své věci na svou značku***
- ***Uvědomovat si možné nebezpečí při sportování***
- ***Reagovat na pohybující se míč***
- ***Zvládat běh s vyhýbáním i s reakcí na signál***
- ***Rozvíjet vyjadřovací schopnosti používáním přídavných jmen***
- ***Snažit se mluvit zřetelně v přiměřeném tempu, ovládat sílu hlasu***
- ***Pojmenovat a rozlišovat druhy zimního oblečení***
- ***Získat poznatky o zimních sportech***
- ***Snažit se druhým pomoci***
- ***Rozlišovat společensky nežádoucí chování - vnímat co je lež, ubližování***
- ***Prožívat radostný zpěv písně s pohybem***
- ***Probouzet představivost, fantazii i radost z práce***
- ***Zvládat zaplnění plochy výkresu barvou***
- ***Poznávat některá volně žijící zvířata***
- ***Pečovat o ptáky a zvěř v zimě***
- ***Vytvářet povědomí o ochraně přírody***

Měsíc únor

Téma: ZIMA
Věková skupina: (2) 3 - 4 roky
Časový rozsah: 1 měsíc

Charakteristika a cíle :

Prostřednictvím pohádkových příběhů si děti rozvíjejí představivost, fantazii i řeč, vyjadřují i pociťují radost z vlastní tvůrčí činnosti. Při jednoduché dramatizaci a poslechu pohádek určují významové kategorie patří – nepatří, vnímají lidské vlastnosti dobro a zlo.
V pohybových hrách a cvičení si děti zdokonalí lokomoční pohyby. Hravou formou si podpoří vztah k pohádkám prostřednictvím poslechových, dramatický, pohybových i hudebních činností. V rámci výtvarných činností pracují s různým materiálem, rozvíjí prostorové cítění i představivost. Při experimentování s barvou si děti rozvíjí výtvarnou fantazii, podílí se na výrobě masek. Aktivně přistupují k poslechu veršů, říkadel, písní s lidovou tradicí. Seznamují se s lidovými tradicemi v období masopustu. Společně prožívají radosti, humor a veselí tohoto období. Pečují o své zdraví otužováním a pobytem v zimní přírodě. Pozorují stopy ve sněhu a další zajímavosti v přírodní zahradě.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(klade otázky a hledá na ně odpovědi, projevuje radost z poznání),* ***k řešení problémů*** *(hledá různé možnosti a varianty, využívá dosavadních zkušeností a fantazie),* ***komunikativní*** *(dovede využít komunikativní prostředky – knihu, ilustrace, CD),* ***sociální a personální*** *(chápe, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou)*
činnostní a občanské *(má představu o základních lidských hodnotách a snaží se podle nich chovat)*

Očekávané výstupy:

- ***Zdokonalovat jemnou motoriku při manipulačních a pracovních činnostech***
- ***Zdokonalovat sebeobsluhu a hygienické návyky***
- ***Snažit se zvládat přeskoky i běh na signál***
- ***Pohybem reagovat na změnu hudby***
- ***Určit kategorie patří – nepatří***
- ***Zvládnout reprodukci lidového říkadla***
- ***Soustředěně poslouchat pohádku a porozumět jejímu textu***
- ***Vnímat jednání a chování postav z pohádek***
- ***Rozvíjet a obohacovat hru podle své fantazie***
- ***Vyhledávat partnera pro hru a vzájemně spolupracovat***
- ***Obracet se na dospělého o pomoc, radu***
- ***Podílet se na přípravě masopustu***
- ***Prožívat poslech pohádkových písní***
- ***Vnímat kouzlo pohádek prostřednictvím pohádkových textů, básní, písní***
- ***Poznat a pojmenovat některé pohádky i pohádkové postavy***
- ***Probouzet výtvarnou fantazii, experimentovat s barvami i výtvarným materiálem***
- ***Seznámit se s lidovými tradicemi***
- ***Pečovat o své zdraví s pobytem v zimní přírodě***

Měsíc březen

Téma: ***JARO***
Věková skupina: ***(2)3–4 roky***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Děti se seznamují s životem zvířat na jaře, jejich mláďaty a místem kde žijí. Kognitivními činnostmi si děti upevňují citové vztahy ke svému okolí. Při pohybových hrách a cvičeních si děti rozvíjejí ovládání pohybového aparátu a posilují fyzickou kondici. Získají povědomí o schopnosti žít v sounáležitosti s živou i neživou přírodou. Pozorují první znaky probouzející se jarní přírody.
Rozvíjejí slovní zásobu a řečový projev lidovými říkadly, písněmi, koledami o jaru a jeho tradicích. Svůj výtvarný projev zdokonalí při velikonočním tvoření, výrobě jarních a velikonočních ozdob. Seznámí se s lidovými tradicemi přicházejícího jara. Děti přivítají jaro průvodem k řece a zároveň se rozloučí se zimou – 21.3. topení Morany". Při vycházkách k řece pozorují vodu a její okolí, seznámí se s významem vody pro život. Pomáhají při vysévání semen do truhlíku (ředkvičky ,saláty, řeřichu), pozorují jejich růst a pečují o sazenice.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje a užívá při tom jednoduchých pojmů),* ***k řešení problémů (****řeší problémy, na které stačí, náročnější problém řeší s pomocí dospělého)* ***komunikativní*** *(ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému),* ***činnostní a občanské*** *(svoje činnosti a hry se učí plánovat),* ***sociální a personální*** *(rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování)*

Očekávané výstupy :

- ***Pracovat s drobnými stavebnicemi a materiálem***
- ***Pečovat o osobní hygienu***
- ***Zvládat práci s hmotou - válení mezi dlaní a podložkou***
- ***Vyjadřovat říkadlo, píseň pohybem***
- ***Zvládat chůzi a běh s překážkami***
- ***Chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí***
- ***Dodržovat bezpečnost při styku s neznámou osobou nebo zvířetem***
- ***Obohacovat slovní zásobu o krátká a dlouhá slova***
- ***Rozlišit a napodobit zvuky některých domácích zvířat***
- ***Rozpoznat domácí zvířata a jejich mláďata***
- ***Respektovat dospělého a komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)***
- ***Vyhledávat partnera pro hru***
- ***Spolupracovat a podílet se na přípravě oslav tradičních jarních svátků***
- ***Vnímat rytmus při zpěvu písní***
- ***Objevovat nové o živé a neživé přírodě***
- ***Chápat význam vody v přírodě a její potřebu k životu – experimenty s vodou***
- ***Získat znalosti o charakteristických znacích jara***

Měsíc duben

Téma: ***SVĚT KOLEM NÁS***
Věková skupina: ***(2)3 – 4 roky***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Při sportovních hrách si děti procvičují pohotovou orientaci a běh k danému cíli, formou her rozvíjejí svou psychickou a fyzickou zdatnost. Řeší jednoduché úkoly, labyrinty, hledají správnou cestu a spolupracují s ostatními. Kresbou vyjádří své prožitky, rozvíjejí svou fantazii, smysl pro barvu a tvar. Děti si prostřednictvím zajímavých her a činností osvojí základní poznatky o dopravních prostředcích a pravidlech silničního provozu. Vytvoří si povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, seznamují se s krásami přírody, hledají nová slova, rozvíjí vyjadřovací schopnosti a při zpěvu jarních písní, cit pro rytmus. Pozorováním svého okolí si děti uvědomí změny způsobené lidskou činností, které mohou naši zemi chránit nebo poškozovat. Tříděním a skládáním stavebnic si rozvíjejí nejen jemnou motoriku, ale také se seznamují se základy matematických dovedností a pojmů – velikost, tvar, množství. Na vycházkách děti pozorují první jarní rostliny, hmyz a vnímají vůně jarní přírody. Pečují o své okolí při úklidu školní zahrady, seznamují se s ochranou životního prostředí a jak zacházet s odpadem. Ve skleníku pozorují a zalévají mladé rostlinky po výsevu.

Klíčové kompetence: ***K učení*** *(aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, které kolem sebe vidí),* ***k řešení problémů*** *(řeší problémy na které stačí),* ***sociální a personální*** *(napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí),* ***činnostní a občanské*** *(seznamuje se s prostředím, ve kterém žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí),* ***komunikativní*** *(domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly)*

Očekávané výstupy:

- ***Plnit jednoduché pokyny***
- ***Zapojovat se do jednoduchých úklidových prací***
- ***Soustředit se na správné uchopení psacího nástroje***
- ***Zvládat pohotovou orientaci v prostoru a pohyb daným směrem***
- ***Utužovat zdatnost a odvahu při zvládání jednoduchých překážek***
- ***Třídit dopravní prostředky podle místa pohybu***
- ***Rozvíjet vyjadřovací schopnosti***
- ***Rozlišit základní barvy***
- ***Posílit prosociální chování k druhým***
- ***Spolupracovat při hrách a aktivitách různého zaměření***
- ***Snažit se vyjádřit kresbou vlastní prožitek***
- ***Citlivě vnímat píseň a její rytmus***
- ***Pokusit se vyjádřit pomocí výtvarných, pracovních, pohybových, hudebních činností***
- ***Uplatňovat společenské návyky***
- ***Seznamovat se se základními pravidly chování na chodníku a na ulici***
- ***Osvojit si jednoduché poznatky o světě***
- ***Všímat si změn v přírodě – vnímat měnící se přírodu v daném ročním období***
- ***Seznamovat se s významem půdy a vody pro život***
- ***Rozšiřovat poznatky o živé a neživé přírodě***
- ***Seznamovat se, jak zacházet s odpadem, kam patří***

Měsíc květen

Téma: ***VŠECHNO KVETE***
Věková skupina: ***(2)3 – 4 roky***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Cvičením s míčem a jiným náčiním si děti rozvíjí přiměřené pohybové dovednosti, postřeh, obratnost. Při hrách se seznamují s matematickými pojmy, porovnávají množství, orientují se v číselné řadě do 4, prožívají radost z objeveného. Osvojí si vzájemné respektování, pomáhají si. Při výtvarných činnostech využívají fantazii a představivost, odvážně pracují s barvou, snaží se dodržovat čistotu při práci a podílí se na úklidových činnostech. Pohybovým vyjádřením písně, říkadla a hrou na jednoduchý hudební nástroj rozvíjí hudebnost a cit pro rytmus. Formou rozhovorů a vyprávění získávají povědomí o tom, co je to rodina, maminka, domov, jakou úlohu v jejich životě hraje matka. Společně se podílí na přípravách besídek ke Dni matek i na výrobě malého dárku. Při vycházkách a hrách na školní zahradě poslouchají zpěv ptáků, pozorují drobný hmyz, kvetoucí rostliny a jejich barvy. Pohybují se bezpečně v prostoru školní zahrady.

***Klíčové kompetence**: **k učení** (má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který jej obklopuje), **k řešení problémů** (zpřesňuje si početní představy, užívá matematických pojmů), **komunikativní** (samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky, odpovědi), **sociální a personální** (dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším), **činnostní a občanské** (zajímá se o druhé i o to co se kolem děje)*

Očekávané výstupy:

- ***Snažit se dodržovat správné návyky při stolování***
- ***Zdokonalovat správný úchop psacího nástroje***
- ***Získat dovednosti při cvičení s náčiním***
- ***Zvládnout jednoduché taneční kroky***
- ***Zdokonalovat vyjadřovací schopnosti formou vyprávění a popisu***
- ***Soustředit se na reprodukci básně***
- ***Vnímat jaro všemi smysly***
- ***Upevňovat počet 1-4***
- ***Snažit se dodržovat pravidla hry***
- ***Komunikovat při hře s ostatními dětmi***
- ***Upevňovat citové vztahy v rodině – k rodičům i prarodičům***
- ***Rozvíjet fantazii při výtvarném tvoření, smysl pro barvu a tvar***
- ***Zpívat rytmicky správně, ovládat intonaci hlasu, hlasový projev***
- ***Používat zdvořilostní návyky***
- ***Spolupracovat při přípravách slavnostního programu ke Dni matek***
- ***Rozvíjet rytmické cítění s využitím rytmických nástrojů***
- ***Seznamovat se se zaměstnáním svých rodičů***
- ***Získat povědomí o lidské činnosti a práci dospělých***
- ***Poznávat život na zahradě – hmyz, brouci, rostliny***
- ***Překonávat obavy z některých živých tvorů (hmyz, hlemýždi, žáby, pavouci)***

Měsíc červen

Téma: ***TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY***
Věková skupina: ***(2)3 – 4 roky***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Cvičením si děti utužují a podporují své zdraví, získávají povědomí o nebezpečí úrazu, co je to vytrvalost, odvaha. Seznamují se s některými druhy letních sportů. Učí se dodržovat pravidla při hře a pohotově se orientovat v prostoru. Vyprávěním rozvíjí vyjadřovací schopnosti obohacené o přídavná jména a slovesa. Zpěvem písní si zdokonalují rytmus a správnou artikulaci. Spolupracují s kamarádem při plnění jednoduchých úkolů a her. Při kresbě se snaží o správný úchop psacího nástroje i jednoduché znázornění zvířecí postavy. Pomocí knih a encyklopedií poznávají nová cizokrajná zvířata. Seznamují se s jejich životem a získávají povědomí o tom, že některá zvířata mohou být člověku nebezpečná. Na společných výletech do přírody nebo do ZOO pozorují flóru a faunu. Společně si připomínají Mezinárodní den dětí 1. 6., jehož oslava proběhne na školní zahradě. Při pobytu venku pečují o přírodní zahradu, zasazené rostliny a pozorují drobné živočichy.

***Klíčové kompetence**: **k učení** (orientuje se v prostředí, ve kterém žije), **komunikativní** (dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, **k řešení problémů** (všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí) **činnostní a občanské** (spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky), **sociální a personální** (dokáže se bránit projevům násilí)*

Očekávané výstupy :

- ***Snažit se zvládat běžné denní úkony***
- ***Získat povědomí o tom, co je nebezpečné***
- ***Osvojit si pohotovou orientaci v prostoru***
- ***Užívat různé pomůcky k pohybu – kolochodky, odrážedla, koloběžky***
- ***Rozvíjet vyjadřovací schopnosti formou vyprávění***
- ***Rozlišit základní barvy a některé tvary***
- ***Rozlišovat a používat některé prostorové pojmy***
- ***Snažit se dodržovat pravidla při hře***
- ***Snažit se spolupracovat s kamarádem***
- ***Řešit problémy slovem – ne silou***
- ***Nebát se požádat o pomoc***
- ***Udržovat a rozvíjet přátelství ve skupině dětí***
- ***Pokusit se výtvarně znázornit zvířecí postavu***
- ***Rozvíjet hudební dovednosti***
- ***Podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu na školním výletě***
- ***Objevovat nové druhy sportu***
- ***Objevovat, kde žijí zvířata***
- ***Rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, lidmi***
- ***Za pomoci dospělé osoby se podílet na udržování přírodní zahrady, pečovat o vše živé***

Měsíc červenec a srpen

Téma: ***PRÁZDNINY***
Věková skupina: ***(2) 3 – 4 roky***
Časový rozsah: ***2 měsíce***

Charakteristika a cíle :

Děti rozvíjí svůj přirozený pohyb vycházející z her v přírodě. Upevňují své zdraví pobytem v přírodě, koupáním v bazénu. Cvičí obratnost, postřeh, prostorovou orientaci a smyslové vnímání. Rozvíjejí prosociální cítění, schopnost vzájemně se respektovat, dorozumívat se, pomáhat si. Aktivně zdokonalují vyjadřovací schopnosti a hledají odpovědi na otázky pomocí experimentů. Snaží se vyjádřit svou představivost i zkušenost v tvořivých činnostech – pohybových, tanečních, výtvarných i pracovních. Děti rozvíjejí vnímání, empatii, zodpovědnost samy za sebe. Snaží se vnímat a pojmenovat přírodní jevy. Seznámí se s jednoduchými poznatky o životě některých druhů hmyzu a jeho významu v přírodě. Získají povědomí o rozmanitostech přírody, učí se vážit si jí a vhodně se v ní chovat. Rozlišují zralé a nezralé plody z přírodní zahrady, ochutnávají je. Pomáhají při zalévání skleníku a záhonů.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(získává elementární poznatky o světě lidí, kultury i techniky a jeho rozmanitostech a proměnách),* ***komunikativní*** *(vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, rozumí slyšenému),* ***k řešení problémů*** *(problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, zkouší, experimentuje),* ***sociální a personální*** *(přijímá zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim),* ***činnostní a občanské*** *(uvědomuje si v jakém prostředí žije, že svým chováním se na něm podílí a může je ovlivnit)*

Očekávané výstupy:

- ***Udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce***
- ***Rozvíjet samostatnost***
- ***Zvládat udržení rovnováhy***
- ***Být pohybově aktivní***
- ***Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí***
- ***Rozvíjet vyjadřovací schopnosti***
- ***Zapamatovat si krátké texty***
- ***Obohacovat slovní zásobu o nová slova***
- ***Projevovat zájem o knihy***
- ***Objevovat nová přátelství***
- ***Posilovat prosociální chování, empatii a toleranci***
- ***Projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám***
- ***Rozvíjet fantazii při výtvarném cítění a tvořivých činnostech***
- ***Vyjadřovat se zpěvem a hudebně pohybovou činností***
- ***Spontánně vyprávět své zážitky***
- ***Hledat odpovědi na otázky***
- ***Osvojit si poznatky o okolním prostředí***
- ***Být citlivý k přírodě***
- ***Chránit přírodu i vše živé***

Měsíc září

Téma: ***PO PRÁZDNINÁCH***
Věková skupina: ***4 - 5 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Vhodnou organizací a laskavým přijetím, za pomoci kolektivu, usnadňujeme nově příchozím dětem vstup do MŠ. Děti se přizpůsobují režimu dne a postupně chápou význam některých činností. Získávají pocit pohody a sounáležitosti ve skupině. Poznávají a orientují se v prostředí nové třídy. Seznamují se se jmény nových kamarádů a jejich značkami. Posilují prosociální cítění k ostatním dětem i dospělým. Rozšiřují poznatky a znalosti o správném chování. Společně si stanoví pravidla chování v kolektivu. Procvičují orientaci v prostoru a překonávání překážek v nerovného terénu. Seznamují se s hrou na jednoduché rytmické nástroje a zapojují se do hudebně pohybových her. Sbírají podzimní plody při pobytu venku, poznávají je a využívají při výtvarném tvoření. Podílejí se na úklidu školní zahrady, pozorují změny v přírodě s příchodem podzimu a vytvářejí si nové poznatky o okolní přírodě.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(orientuje se v prostředí třídy i MŠ, všímá si dění ve svém okolí, soustředěně pozoruje),* ***k řešení problémů*** *(všímá si dění i problémů ve svém okolí, s pomocí dospělého řeší problémy, při řešení postupuje cestou pokusu a omylu),* ***komunikativní*** *(domlouvá se gesty i slovy, využívá některých informativních a komunikativních prostředků – počítač, encyklopedie, knihy, průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu),* ***sociální a personální*** *(rozpozná nevhodné chování, při společných činnostech se domlouvá),* ***činnostní a občanské*** *(váží si práce a úsilí druhých, spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky)*

Očekávané výstupy:

- ***Zvládat pravidelné běžné denní úkony a hygienické návyky***
- ***Rozvíjet správný úchop psacího nástroje a nůžek***
- ***Provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami***
- ***Překonávat překážky všemi způsoby přirozeného pohybu***
- ***Zdokonalovat správné držení těla***
- ***Rozvíjet pohotovou obratnost, rychlost a postřeh***
- ***Rozvíjet komunikativní schopnosti vyprávěním zážitků, rozhovorem***
- ***Rozvíjet výslovnost při recitaci básně***
- ***Znát jména kamarádů, své jméno i příjmení***
- ***Uvědomovat si pojmy více – méně – stejně***
- ***Poznat svou značku, případně i značku kamarádů***
- ***Umět respektovat dospělého***
- ***Dělit se s kamarádem o hračky, pomůcky***
- ***Navazovat vztahy s dětmi, domluvit se na kompromisu***
- ***Aktivně komunikovat s druhými dětmi***
- ***Rozvíjet základní společenské návyky***
- ***Uvědomovat si společně dohodnutá pravidla***
- ***Orientovat se v prostoru třídy a MŠ***
- ***Zapojovat se do hudebně pohybových činností***
- ***Rozvíjet základní hudební dovednosti hrou na jednoduché rytmické nástroje***
- ***Výtvarně vyjádřit své představy a pocity***

- *Chránit vše živé v přírodě / rostliny, zvěř/ a využívat toho, co nám dává*
- *Upevňovat vztah k místu, kde tráví společný čas*
- *Poznávat plody podzimu*
- *Všímat si změn v přírodě*
- *Podílet se na péči o přírodní zahradu*

Měsíc říjen

Téma: ***PODZIM***
Věková skupina: ***4 - 5 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

Prostřednictvím her, výtvarných, hudebních i pohybových činností se děti seznamují s charakteristickými znaky a tradicemi podzimu. Pozorují a správně určují barvy v podzimní přírodě. Seznamují se s některými stromy, podzimními plody a lesními zvířaty. V přírodní zahradě poznávají a pojmenovávají některé druhy ovoce a zeleniny, které dozrávají na podzim. Zapojují své smysly při rozlišování vnímaných jevů. Dramatizací pohádky podporují řečový projev i správnou výslovnost. Seznámí se s tradicemi a zvyky svátku Halloween. Orientují se v číselné řadě do 4. Rozvíjejí fantazii využíváním přírodnin při výtvarných a pracovních činnostech. Rozvíjejí si manipulační dovednosti při hře se stavebnicemi a mozaikami. Upevňují si správné chování v přírodě i na školní zahradě, udržují čistotu při pobytu v tomto prostředí, zapojí se do společného podzimního úklidu školní zahrady. Uvědomují si, že člověk svou činností může toto prostředí chránit, ale také ničit. Na vycházkách k řece, potoku pozorují život ve vodě a okolí.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(soustředěně pozoruje, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, získává poznatky o změnách v přírodě),* ***k řešení problémů*** *(všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, zpřesňuje si početní představy, užívá číselných pojmů),* ***komunikativní*** *(v běžných situacích komunikuje bez zábran s dětmi i dospělými),* ***sociální a personální*** *(dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, spolupodílí se na společných rozhodnutích),* ***činnostní a občanské*** *(uvědomuje si svá práva i práva druhých, má základní představu o zdravém a bezpečném okolním prostředí)*

Očekávané výstupy:
- ***Ukládat hračky, pomůcky a osobní věci na své místo***
- ***Rozvíjet jemnou motoriku***
- ***Vytvářet objekty z přírodních materiálů***
- ***Experimentovat s přírodninami***
- ***Postavit se zpříma, chodit vzpřímeně a jistě se správnými pohyby paží***
- ***Napodobovat jednoduchý pohyb***
- ***Pohotově reagovat na signál při cvičení i při pohybových hrách***
- ***Zapojit se do sluchově-analytických činností***
- ***Zapojovat se do recitace básní a říkadel***
- ***Pojmenovávat věci a jevy kolem nás, zapojit smysly***
- ***Orientovat se v číselné řadě 1-4***
- ***Vyjmenovat a porovnat více- méně- stejně***
- ***Upevňovat si pojmy první - poslední***
- ***Rozšiřovat slovní zásobu, obohacovat ji o nová slova***
- ***Vyjadřovat fantazijní představy***
- ***Snažit se respektovat práva druhých***
- ***Domlouvat se na společném řešení***
- ***Pozorně poslouchat text pohádky***
- ***Zapojovat se do dramatizace***
- ***Upevňovat zpěv po předehře***

- *Dodržovat rytmus*
- *Rozvíjet hru na jednoduché rytmické nástroje*
- *Vnímat krásu podzimních stromů, plodů*
- *Vytvářet si představu, kde roste ovoce a zelenina*
- *Chápat význam vitamínů pro naše zdraví*
- *Seznamovat se s podzimními tradicemi*
- *Chápat potřebu vody pro vše živé, rozdíl mezi pitnou a užitkovou vodou, šetření vodou*
- *Rozšiřovat znalosti o charakteristických znacích podzimu*
- *Seznamovat se s používáním zahradního nářadí na školní a přírodní zahradě*

Měsíc listopad

Téma: ***KAM PATŘÍM***
Věková skupina: ***4 - 5 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle :

V tomto období se děti seznámí s funkcí rodiny a postavením jednotlivých členů v rodině. Uvědomí si, co znamená rodina, domov, kamarádi. Chápou význam vzájemné pomoci, vstřícnosti, slušného chování k dospělým i kamarádům. Všímají si vybavení domácnosti, vnímají rozdíl mezi sídlištěm a rodinnými domy. Srovnávají podobu staveb a domů s geometrickými tvary. Vnímají krásy svého města i okolí, místa, kde žijí, všímají si změn ve městě. Posilují kladný vztah k čistotě a pořádku ve svém okolí, podílejí se na třídění odpadu. Uplatňují pracovní i výtvarné dovednosti se zapojením vlastní fantazie při výrobě výzdoby a dekorací. Zdokonalují si pohybové dovednosti, obratnost i tempo při cvičení s hudbou, snaží se o kultivovaný projev při zpěvu a recitaci.
Při vycházkách do okolí pozorují a určují významná místa ve svém městě, vnímají krásy, barvy i změny v podzimní přírodě a společně se podílí na přípravě přírodní zahrady na zimní období.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(získává poznatky o světě lidí, svém městě, soustředí se na činnost, všímá si, co se kolem něho děje a snaží se tomu porozumět),* ***k řešení problémů*** *(řeší problémy, na které stačí, hledá různé možnosti a varianty, řeší jednoduché labyrinty),* ***komunikativní*** *(vyjadřuje své myšlenky, otázky i odpovědi, zapojuje se do rozhovoru),* ***sociální a personální*** *(vnímá nespravedlnost, ubližování, dbá na společenské návyky při stolování),* ***činnostní a občanské*** *(zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, zvládá drobné úklidové práce)*

Očekávané výstupy:

- ***Upevňovat správný úchop psacího nástroje***
- ***Seznamovat se s použitím příboru při stolování***
- ***Graficky napodobit základní geometrické obrazce***
- ***Reagovat na změny tempa při pohybových činnostech***
- ***Střídat chůzi a běh podle pokynů***
- ***Zdolávat překážky plynule za sebou***
- ***Rozpoznat některé geometrické tvary***
- ***Pokusit se řešit labyrinty***
- ***Soustředit se na činnost a dokončit ji***
- ***Zapojit se do rozhovoru***
- ***Dokázat zformulovat otázku a odpovědět na ni***
- ***Vyjadřovat samostatně a smysluplně své myšlenky***
- ***Vyhledávat partnera pro hru***
- ***Vážit si práce kamarádů i dospělých***
- ***Respektovat dohodnutá pravidla***
- ***Doprovázet zpěv písní hrou na rytmické nástroje***
- ***Dodržovat intonaci a rytmus při zpěvu písně***
- ***Uplatňovat vlastní fantazii při výtvarných činnostech***
- ***Snažit se výtvarně ztvárnit některé členy rodiny – postava s detaily***
- ***Vnímat změny ve svém okolí***
- ***Mít poznatky o rodině, její funkci a jejich členech***

- *Znát jména rodičů, sourozenců i prarodičů*
- *Orientovat se v blízkém okolí, poznat svůj dům*
- *Zvládat úklidové práce na zahradě*
- *Podílet se na třídění odpadu*
- *Bezpečně zacházet se zahradním nářadím*

Měsíc prosinec

Téma: ***ADVENT***
Věková skupina: ***4 - 5 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti si všímají změn v zimním období. Poznávají tradice a zvyky blížících se vánočních svátků. Společně prožívají předvánoční čas s mikulášskou nadílkou, posezením u stromečku, poslechem koled, zpěvem vánočních písní. Přípravou vánočního vystoupení i dárků posilují radost z obdarování druhých. Rozvíjejí vlastní fantazii a představivost při výtvarném vyjádření svého přání i při vánočním tvoření s rodiči. Děti rozvíjejí samostatnost při sebeobsluze. Upevňují a navazují kamarádské vztahy při návštěvě polských kamarádů, zapojují se do společných her, snaží se vnímat rozdíly mezi polským a českým jazykem. Vnímají krásu zimní přírody a učí se ji chránit. Připravují vánoční nadílku pro zvířátka v lese a pro ptáčky do krmítka na školní i přírodní zahradě.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo),* ***k řešení problémů*** *(problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, zkouší, experimentuje, srovnává),* ***komunikativní*** *(všímá si, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, sděluje své prožitky různými prostředky – - řečovými i výtvarnými),* ***sociální a personální*** *(napodobuje modely prosociálního chování, raduje se ze splněných přání druhým),* ***činnostní a občanské (****zapojuje se do společného dění, pomáhá pečovat o zvěř a ptáčky)*

Očekávané výstupy:

- ***Zdokonalovat sebeobslužné činnosti***
- ***Upřednostňovat užívání pravé či levé ruky***
- ***Provádět jednoduché úkony s netradičními výtvarnými pomůckami***
- ***Sladit pohyb s hudbou i zpěvem***
- ***Napodobovat pohyb dle vzoru, pokynu***
- ***Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí***
- ***Vyjádřit svoje pocity, prožitky***
- ***Soustředit se na danou činnost***
- ***Sluchově vnímat jazyk polských kamarádů***
- ***Vnímat odlišnosti mezi dětmi***
- ***Zapamatovat si krátké říkanky, básně, písně a reprodukovat je***
- ***Rozlišovat základní pojmy označující velikost (malý - velký, dlouhý -krátký, vysoký -nízký)***
- ***Spolupracovat s dospělým***
- ***Prohlubovat a navazovat nová dětská přátelství***
- ***Komunikovat bez zábran***
- ***Zapojovat se do společných her***
- ***Radovat se ze splněných přání druhým***
- ***Uplatňovat vlastní fantazii při tvoření i hrách***
- ***Výtvarně vyjadřovat svá přání***
- ***Postupně se zapojovat do příprav vánočních slavností***
- ***Podílet se na výrobě dárků***
- ***Upevňovat rytmus při zpěvu i tanci***

- *Osvojit si vánoční tradice a zvyky*
- *Znát jednoduché vánoční koledy*
- *Vnímat změny zimní přírody*
- *Pomáhat při krmení ptáků i zvěře*
- *Snažit se pečovat o zvěř a ptáky v zimě*

Měsíc leden

Téma: ***ZIMA***
Věková skupina: ***4 - 5 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti pozorují krásy zimní přírody a poznávají její znaky. Uvědomují si význam horské krajiny a zdravého vzduchu. Seznamují se s významem správného oblékání pro naše zdraví. Hledají rozdíly mezi letním a zimním oblečením, pojmenovávají je a třídí. Poznávají některé zimní sporty a upevňují si svou tělesnou zdatnost a vytrvalost. Zvládají základní pohybové dovednosti při sportovních činnostech, rozvíjejí hrubou motoriku. Napodobují pohyby dle vzoru. Dbají na dodržování bezpečnosti, připomínají si možná rizika úrazu při nevhodném chování. Všímají si osob s handicapem ve svém okolí. V rámci spolupráce s Domovem seniorů si vytváří vztah ke starším lidem. Uplatňují svou představivost a fantazii při výtvarných činnostech motivovaných zimní tématikou. Zpívají písně v rozsahu 2 – 6 tónů s vyššími nároky na intonační čistotu. Vytvářejí si povědomí o ochraně přírody. Pečují o zvířata i ptáky v zimě, poznávají některé druhy, kteří u nás přezimují, pozorují je u krmítek, která pravidelně doplňují. Zapojují se do experimentování se sněhem, pozorují jeho vlastnosti, skupenství.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(získává další poznatky o změnách v přírodě, snaží se postupovat podle instrukcí),* ***k řešení problémů*** *(při řešení problémů využívá dosavadních zkušeností, dbá na dodržování pravidel a bezpečnosti),* ***komunikativní*** *(průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a zdokonaluje výslovnost, vyjadřuje své prožitky),* ***sociální a personální***
(snaží se respektovat druhé, přijímat a uzavírat kompromisy, dodržuje dohodnutá pravidla), ***činnostní a občanské*** *(dokáže se přizpůsobovat daným okolnostem, zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje)*

Očekávané výstupy:

- ***Upevňovat si správný úchop psacího nástroje***
- ***Zdokonalovat koordinaci ruky a oka***
- ***Snažit se správně používat příbor, udržovat čistotu při stolování***
- ***Upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při výtvarných činnostech***
- ***Rozvíjet celkovou obratnost***
- ***Dodržovat bezpečnost při pobytu venku***
- ***Pohybovat se jistě i v různém přírodním terénu (např. na sněhu)***
- ***Provést jednoduchý pohyb podle vzoru***
- ***Získat poznatky o pozitivních účincích pohybu a sportu***
- ***Snažit se správně vyslovovat, ovládat sílu a intonaci hlasu***
- ***Porovnávat množství 1 – 4***
- ***Třídit předměty do skupin: patří - nepatří***
- ***Dodržovat pravidla her i jiných činností***
- ***Přijímat drobný neúspěch***
- ***Pomáhat druhým***
- ***Zpívat písně v rozsahu 2 – 6 tónů***
- ***Uplatňovat představivost a fantazii při výtvarných činnostech***
- ***Správně intonovat***
- ***Rozlišovat společensky nežádoucí chování***
- ***Osvojit si poznatky o některých zimních sportech***

- *Všímat si změn ve svém okolí*
- *Rozlišovat typické znaky zimy*
- *Chránit přírodu, osvojovat si poznatky o volně žijících zvířatech a ptácích*
- *Pečovat o ptáky a zvěř v zimě nejen v přírodní zahradě*
- *Experimentovat se sněhem*

Měsíc únor

Téma: ***ZIMA***
Věková skupina: ***4 - 5 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti vnímají kouzlo pohádek, uvědomují si některé lidské vlastnosti. Seznamují se s některými veršovanými pohádkami, pokouší se vnímat rozdíl mezi prózou a veršem. Dramatizací pohádek rozvíjí svůj slovní projev, jazykové dovednosti a obohacují slovní zásobu. Projevují zájem o lidové tradice a zvyky (Masopust, karneval, rej masek). Při výtvarných a pracovních činnostech si zdokonalí jemnou motoriku (vystřihováním, nalepováním, vytrháváním). Rozvíjejí svou fantazii a představivost při výrobě masek. Dodržují předehru při zpěvu písně, doprovázejí zpěv hrou na jednoduché rytmické nástroje. Přizpůsobují se společnému programu a vzájemné spolupráci. Pěvecké, výtvarné a taneční činnosti podporují radostné veselí tohoto období. Začínají používat řadové číslovky, řadí předměty dle stanoveného pravidla. Na vycházkách pozorují krásy živé přírody. Objevují vlastnosti sněhu při hrách a experimentech. Na školní zahradě se zapojí do tvoření ze sněhu.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, snaží se postupovat podle instrukcí a pokynů),* ***k řešení problémů*** *(verbalizuje myšlenkové pochody, přemýšlí nahlas, popisuje, jak problém či situaci řeší),* ***komunikativní*** *(ovládá řeč, snaží se hovořit ve vhodně formulovaných větách),* ***sociální a personální*** *(podřídí se společným činnostem, spolupracuje, rozpoznává nevhodné chování),* ***činnostní a občanské*** *(přizpůsobuje se daným okolnostem, uvědomuje si, že pracovitost a podnikavost jsou přínosem a naopak lhostejnost, pohodlnost mají svoje nepříznivé důsledky)*

Očekávané výstupy:

- ***Zvládat jednoduché úklidové práce***
- ***Zdolávat překážky plynule za sebou***
- ***Udržovat čistotu při výtvarných činnostech***
- ***Dodržovat linie při vybarvování***
- ***Zvládat jednoduchá grafomotorická cvičení***
- ***Dodržovat bezpečnost při práci s nůžkami***
- ***Snažit se pohotově reagovat na změny***
- ***Vyjadřovat hudbu pohybem***
- ***Vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu***
- ***Uvědomovat si dobro, zlo, pojmy - patří, nepatří***
- ***Rozvíjet správnou výslovnost, obratnost jazyka***
- ***Vyjadřovat fantazijní představy***
- ***Orientovat se v řadě (první, poslední, uprostřed)***
- ***Uspořádat předměty dle daného pravidla***
- ***Seznamovat se s některými prostorovými pojmy***
- ***Seznámit se s lidovými říkadly, pranostikami i tradicemi končící zimy***
- ***Přizpůsobit se a spolupracovat při hrách i jiných činnostech***
- ***Dokázat se domluvit a neubližovat si***
- ***Přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat s ostatními***
- ***Podílet se na přípravě karnevalu, masopustu***

- *Zvládat hru na jednoduché rytmické nástroje*
- *Vnímat pohádku i pohádkovou hudbu*
- *Uvědomit si rozdílné lidské vlastnosti*
- *Experimentovat s materiály a barvami*
- *Zapojovat fantazii a tvořivost při výrobě masek*
- *Zvládat zpěv s hrou na jednoduchý rytmický nástroj*
- *Rozvíjet vnímavost k dějům v zimní přírodě – experimentovat*
- *Pečovat o své zdraví*

Měsíc březen

Téma: ***JARO***
Věková skupina: ***4 – 5 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti se seznamují se změnami v přírodě v jarním období. Připomínají si 1. jarní den a tradice související s tímto obdobím. Objevují první jarní květiny, zvířata a jejich mláďata, hmyz, vodu a život kolem ní. Vytvářejí si kladný vztah k přírodě. Podílejí se na sázení semínek do pařeniště a truhlíků, vytvářejí si koutek přírody. Pozorují jejich růst a snaží se pochopit, co rostlina potřebuje ke svému životu. Rozvíjejí si základní lokomoční dovednosti. Překážky zdolávají plynule za sebou. Vyjádřením vlastního prožitku si rozvíjí mluvený projev. Hrou se slovy si zdokonalují gramaticky správnou výslovnost jazyka. Snaží se řešit jednoduché hádanky o zvířatech. Děti se seznamují s lidovými říkadly a zvyky v souvislosti s příchodem velikonočních svátků. Upevňují si pohybové, hudební, výtvarné i pracovní dovednosti, soustředí se na koordinaci ruky a oka. S využitím fantazie výtvarně ztvární zvířecí figuru. Při hře na jednoduché rytmické nástroje se pokusí vyjádřit doprovod k písním. Společně pozorují změny v přírodě s příchodem jara.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(získávání poznatků o změnách v přírodě v souvislosti s nastávajícím jarem, tradicích spojených s oslavou Velikonoc, rozvíjení poznatků ze světa zvířat),* ***k řešení problémů*** *(cestou pokusu a omylu zkouší, co potřebují rostliny k růstu, experimentuje při vysévání velikonočního osení),* ***komunikativní*** *(rozvíjí souvislé vyjadřování při seznamování se zvířaty, užívá zdrobnělin a stupňování přídavných jmen, výtvarně vyjadřuje oblíbená zvířata),* ***sociální a personální*** *(dodržuje dohodnutá pravidla při společných hrách, spolupracuje při výrobě velikonočních dekorací),* ***činností a občanské*** *(uvědomuje si rizika při setkání s volně pobíhajícími zvířaty, zajímá se, co se kolem děje – velikonoční tradice a zvyky)*

Očekávané výstupy:

- ***Snažit se vést stopu tužky při kresbě***
- ***Rozvíjet jemnou motoriku s uvolňováním zápěstí***
- ***Dodržovat správný postup při skládání papíru***
- ***Zvládnout chůzi i běh s překonáváním překážek***
- ***Vyjadřovat říkadla pohybem***
- ***Cvičit s náčiním dle vzoru***
- ***Rozvíjet souvislé vyjadřování***
- ***Snažit se rozlišit hlásku na začátku slova***
- ***Chápat jednoduché hádanky a vtipy***
- ***Zvládat lidové říkadlo v souvislosti s přicházejícím jarem***
- ***Reagovat na prostorové pojmy: před, za, pod, nad, vedle, první, poslední***
- ***Zpřesňovat intonaci a artikulaci***
- ***Rozpoznat některé geometrické obrazce***
- ***Zvládat číselnou řadu 1-4***
- ***Spolupracovat při hrách a aktivitách, být ostatním partnerem***
- ***Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná***
- ***Znát zásady bezpečného chování k volně pobíhajícím zvířatům***
- ***Chápat podstatu hry a její pravidla***

- *Vyjádřit prožitky z dramatické nebo hudební produkce*
- *Rozlišit a napodobit rytmus*
- *Zacházet správně s jednotlivými rytmickými a hudebními nástroji*
- *Využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě MŠ*
- *Výtvarně vyjádřit svoji představu – zvířecí figura*
- *Určovat druhy zvířat a jejich charakteristiku*
- *Objevovat nové o živé a neživé přírodě*
- *Mít poznatky o zvycích a tradicích jara*
- *Chápat koloběh vody v přírodě, k čemu vodu potřebujeme a proč vodou šetřit*
- *Vědět, co rostliny potřebují ke svému životu, zapojit se do sázení rostlin*

Měsíc duben

Téma: ***SVĚT KOLEM NÁS***
Věková skupina: ***4 – 5 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti se seznamují s možnostmi, jakými prostředky lze cestovat a jak a proč dodržovat pravidla silničního provozu. Vnímají a vyhýbají se nebezpečí. V závodivých hrách si upevní prostorovou orientaci, běh k danému cíli a vzájemnou spolupráci. Formou popisu si rozvíjí vyjadřovací schopnosti. Vyjadřují smysluplné myšlenky a nápady. Řeší jednoduché labyrinty. Vytváří si základy pro práci s encyklopediemi, informacemi, počítačem a interaktivní tabulí. Pokusí se výtvarně vyjádřit ráz krajiny, zpívají radostné písně, zapojují se do cvičení s hudbou a tanečků, získávají nové poznatky o světě a životě na planetě Zemi. Uvědomují si neustálé proměny způsobené lidskou činností s nutností přírodu chránit. Na vycházkách do přírody pozorují brouky, ptáky, jarní rostliny, vnímají vůně přírody. Všímají si ekologických aktivit ve městě, jako jsou jarní úklidy, nebo kontejnery na tříděný odpad. Pečují o rostliny v koutcích přírody (pravidelné zalévání). Pomáhají s přesazováním rostlinek do skleníku a na záhony v přírodní zahradě. Získávají poznatky o tom, co potřebují ke svému růstu. Seznámí se s významnými dny.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(rozvíjení poznatků v oblasti dopravní tématiky, upevňování pravidel silničního provozu, získávání elementárních poznatků o světě lidí, o životě na planetě Zemi, ekologické problematice),* ***k řešení problémů*** *(uplatňuje pravidla bezpečnosti v silničním provozu, ví, jak se chránit při jízdě na kole, v autě a prostředcích hromadné dopravy),* ***komunikativní*** *(dokáže samostatně vyjádřit myšlenku, popsat situaci, dovede využít informativní prostředky: encyklopedie, počítač),* ***sociální a personální*** *(dokáže se prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje),* ***činnostní a občanské*** *(ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit)*

Očekávané výstupy:

- ***Udržovat pořádek a zvládat úklidové činnosti***
- ***Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, knížkami***
- ***Zvládat výtvarné činnosti s využitím různých materiálů***
- ***Užívat různé pomůcky k pohybu***
- ***Zvládat orientaci v prostoru, běh k cíli***
- ***Znát základní pravidla chování na chodníku a v silničním provozu***
- ***Umět vyjádřit myšlenku, nápad***
- ***Správně pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí***
- ***Snažit se vyjadřovat formou popisu***
- ***Řešit jednoduché labyrinty***
- ***Napodobit základní geometrické znaky a tvary***
- ***Srovnávat předměty a určovat menší, větší, stejně velký***
- ***Pojmenovat druhy dopravních prostředků dle místa pohybu***
- ***Zacházet s předměty digitální technologie, práce na počítači a na interaktivní tabuli***
- ***Vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, hru rozvíjet a obohacovat***
- ***Respektovat rozdílné vlastnosti svých vrstevníků***
- ***Důvěřovat vlastním schopnostem***
- ***Obracet se na dospělého s prosbou o pomoc, radu***

- *Vyjadřovat vlastní zážitky kresbou*
- *Vnímat citlivě poslech hudby*
- *Snažit se dodržovat melodii písně*
- *Mít vědomosti o světě, životě a naší Zemi*
- *Všímat si nepořádku a škod, chápat význam třídění odpadu*
- *Chápat vznik půdy, co obsahuje a její význam pro život na zemi*
- *Znát, co je škodlivé a nebezpečné, co může ohrožovat životní prostředí*
- *Vědět, co rostlina potřebuje ke svému růstu*
- *Zapojit se do péče o koutek přírody*
- *Podílet se na drobných úklidových pracích na školní i přírodní zahradě*

Měsíc květen

Téma: ***VŠECHNO KVETE***
Věková skupina: ***4 – 5 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti si rozvíjí jemnou motoriku pomocí her s drobným materiálem. Zdokonalují si správné držení tužky a nůžek. Při hudebně pohybových hrách si procvičují hrubou motoriku, obratnost, pohotovou reakci, postřeh a pravidelný rytmus. Využívají různé druhy nářadí a náčiní při cvičení. Mluví gramaticky správně, hledají synonyma. Snaží se porovnávat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla. Bez zábran komunikují s dospělými i vrstevníky. Snaží se vzájemně tolerovat, přijímat a uzavírat kompromisy. Zdokonalují se ve zpěvu písní za doprovodu hudebních nástrojů. Při výtvarných činnostech využívají vlastní fantazii. S radostí vyrábí dárek pro maminku na oslavu „Dne matek“, společně se zapojují do její přípravy. Získávají povědomí o tom, co je rodina a domov. Seznamují se s různými druhy povolání. Vědí, kde rodiče pracují. Při vycházkách pozorují včely, motýly, mravence, hlemýždě, kvetoucí rostliny. Poslouchají zpěv ptáků. Pomáhají pečovat o park „Dětský svět“ i přírodní zahradu. Upozorňují na správné chování a udržování čistoty. Starají se o rostliny v koutcích přírody i v přírodní zahradě.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(získává poznatky o životě lidí, funkci rodiny, jejích členech, pracovních činnostech a zaměření),* ***k řešení problému*** *(problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, experimentuje při skládání kostek, mozaiky),* ***komunikativní*** *(dokáže se vyjadřovat výtvarnými, hudebními a dramatickými prostředky při přípravě programu ke Dni matek, komunikuje bez zábran a ostychu)* ***sociální a personální*** *(napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů při hrách na rodinu),* ***činnostní a občanské*** *(uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, má úctu ke stáří)*

Očekávané výstupy:

- ***Zdokonalovat jemnou motoriku při práci s drobným materiálem***
- ***Rozvíjet koordinaci oka a ruky při stříhání dle linie***
- ***Zvládat výtvarné činnosti s různými výtvarnými pomůckami a materiály***
- ***Zvládat pohybové dovednosti při cvičení s náčiním***
- ***Sladit pohybové dovednosti spojené s hudbou a zpěvem***
- ***Mluvit gramaticky správně, v přiměřeném tempu***
- ***Pochopit význam slova - synonyma***
- ***Třídit předměty podle dané vlastnosti – barva, tvar, velikost***
- ***Aktivně komunikovat s dětmi***
- ***Uvědomovat si vztahy mezi lidmi***
- ***Přijímat kompromis***
- ***Obhajovat svoje potřeby a přání***
- ***Zapojit se do přípravy programu ke „Dni matek“***
- ***Vyjadřovat se zpěvem, hudebně – pohybovou činností***
- ***Doprovázet zpěv hrou na hudební nástroje***
- ***Rozvíjet fantazii při výtvarném tvoření***
- ***Znát, kde pracují maminka a tatínek***
- ***Pochopit funkci rodiny a jejich členů***

- *Mít poznatky o lidech a jejich životě, poznávat některá řemesla*
- *Poznávat krásu rostlin, pečovat o ně*
- *Vnímat jaro všemi smysly*
- *Chápat význam rostlin a živočichů pro život člověka, pracovat s lupou*
- *Správně zacházet s vybavením parku „Dětský svět“*
- *Zvládat jednoduché úklidové práce pomocí zahradního nářadí na přírodní zahradě*
- *Dodržovat bezpečnost při zacházení se zahradním nářadím*

Měsíc červen

Téma: ***TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY***
Věková skupina: ***4 – 5let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti si zdokonalí techniku stříhání, rozvíjí si jemnou motoriku. Seznamují se s možnými riziky při sportu. Při cvičení si rozvíjí celkovou obratnost těla. Zdokonalují si dovednosti při hodu míčem, postřeh. Provádějí jednoduché pohyby dle vzoru. Získávají povědomí, co je vytrvalost, houževnatost při překonávání překážek ve sportu. Mluví gramaticky správně a pokusí se určovat hlásku na začátku slova. Snaží se chápat jednoduché hádanky. Vyjadřují myšlenky, zapojují se do rozhovoru. Využívají různé materiály při výtvarných i pracovních činnostech. Pochopí, jak je důležité si vzájemně pomáhat. Řeší konfliktní situace dohodou a dodržují stanovená pravidla. Snaží se pochopit význam sportovního chování – fair play. Při práci s encyklopedií objevují různé druhy exotických zvířat, seznamují se s jejich životem. Děti se snaží o kresbu se zaplněním plochy. Řeší hudební hádanky, zpívají písně pro poslech i pro radost. Využívají hry na hudební nástroje. Seznamují se s činnostmi v letním období, vnímají možná nebezpečí. Poznávají svět přírody, pečují o rostliny v přírodní zahradě, pomáhají s její údržbou. Připomínají si světový den životního prostředí a také mezinárodní den dětí 1. 6., jehož oslava proběhne na školní zahradě.

Klíčové kompetence*: k učení** *(klade otázky a hledá na ně odpovědi při objevování pestrého světa zvířat všech světadílů),* ***k řešení problému *(zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů),* ***komunikativní*** *(průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím),* ***sociální a personální*** *(je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem, projevuje empatii k tělesně postiženým),* ***činnostní a občanské*** *(svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat)*

Očekávané výstupy:

- ***Snažit se stříhat po linii, vystřihnout daný tvar***
- ***Upevňovat si správné držení psacího nástroje a nůžek***
- ***Házet a chytat míč, užívat různé nářadí a náčiní***
- ***Zvládat pohotovou orientaci v prostoru***
- ***Zdolávat překážky plynule za sebou***
- ***Znát zásady zdravého životního stylu – sport, stravování***
- ***Znát, co je škodlivé a nebezpečné, co může ohrožovat naše zdraví***
- ***Dodržovat bezpečnost při sportu***
- ***Mluvit gramaticky správně, vyjadřovat se formou popisu***
- ***Sluchem rozlišit počáteční hlásku, počet slabik ve slovech***
- ***Vyjadřovat se samostatně a ve vhodně zformulovaných větách***
- ***Zapamatovat si říkanky o zvířatech a reprodukovat je***
- ***Chápat jednoduché hádanky o zvířatech***
- ***Chovat se citlivě a ohleduplně k mladšímu, slabšímu či znevýhodněnému dítěti***
- ***Řešit konflikty slovem, ne silou – sportovní chování***
- ***Přijmout společné návrhy a přizpůsobit se spol. programu***
- ***Znázornit postavu zvířete různými výtvarnými výrazovými prostředky, vystihnout detaily***
- ***Zaplnit plochu výkresu kresbou, malbou***
- ***Zpívat písně o zvířatech, rytmizovat a znázorňovat pohybem***

- *Dodržovat rytmus při zpěvu, zpěv doprovázet hrou na hudební nástroje*
- *Znát různé druhy sportů a sportovní pomůcky*
- *Chápat rozdílné vlastnosti člověka a zvířete*
- *Mít poznatky ze světa exotických zvířat*
- *Pečovat o rostliny v přírodní zahradě / skleník, bylinková zahrádka, truhlíky/*
- *Zvládat jednoduché práce spojené s údržbou zahrady*
- *Chápat význam svátku MDD*

Měsíc červenec – srpen

Téma: ***PRÁZDNINY***
Věková skupina: ***4 – 5 let***
Časový rozsah: ***2 měsíce***

Charakteristika a cíle :

Děti si rozvíjí jemnou motoriku pomocí her se stavebnicemi, skládankami. Upevňují si správné držení tužky a správné držení příboru. Zvládají jednoduché úklidové práce ve třídě. Zdokonalují si hrubou motoriku pomocí běhu, skoků, výskoků. Cvičením si udržují rovnováhu. Snaží se napodobovat cviky dle vzoru. Obohacují si slovní zásobu, smysluplně vyjadřují své myšlenky. Hledají odpovědi na otázky. Navazují nová přátelství, vyhledávají partnery pro hru a dodržují pravidla ve skupině. Uplatňují základní společenské návyky, začleňují se mezi své vrstevníky. Vyjadřují své prožitky pomocí výtvarných činností. Využívají netradiční výtvarný materiál, rozvíjejí fantazii. Zapojují se do hudebně-pohybových her. Udržují rytmus při hře na rytmické nástroje. Užívají si letní počasí při hrách s vodou na přírodní zahradě a experimentují s ní. Pečují o rostliny na přírodní zahradě (pravidelné zalévání, pletí), zvládají jednoduché úklidové práce. Snaží se být citlivý k přírodě.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(soustředěně pozoruje, objevuje, zkoumá, experimentuje při pobytu v letní přírodě, při hrátkách s vodou),* ***k řešení problémů*** *(zpřesňuje si početní představy při manipulaci se stavebnicemi),* ***komunikativní*** *(dokáže se vyjadřovat a sdělovat své zážitky z dovolené, letních prázdnin),* ***sociální a personální*** *(projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje),* ***činnostní a občanské*** *(zajímá se o druhé, i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění)*

Očekávané výstupy:

- ***Zdokonalovat koordinaci oka a ruky při práci s drobným materiálem***
- ***Zvládat správné držení příboru***
- ***Upevňovat správný úchop psacího nástroje***
- ***Běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze***
- ***Pohybovat se dynamicky po delší dobu***
- ***Vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se obrátit pro pomoc, koho přivolat)***
- ***Obohacovat slovní zásobu***
- ***Rozvíjet vyjadřovací schopnosti v rozhovoru a vyprávění***
- ***Uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím***
- ***Všímat si, co si druhý přeje či potřebuje***
- ***Cítit sounáležitost s ostatními***
- ***Navazovat vztahy s dětmi***
- ***Rozvíjet nová přátelství***
- ***Výtvarně vyjádřit své prožitky a pocity***
- ***Používat různý výtvarný materiál***
- ***Doprovázet zpěv pohybem a hrou na rytmické nástroje***
- ***Mít poznatky ze světa lidí a přírody***
- ***Být citlivý k přírodě, starat se o rostliny***
- ***Využívat hry s vodou na přírodní zahradě, experimentovat s ní***

Měsíc září

Téma: ***PO PRÁZDNINÁCH***
Věková skupina: ***5 - 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

V měsíci září se zaměříme na postupnou adaptaci dětí v mateřské škole, opětovné sjednocení dětského kolektivu, seznamování se s novými kamarády, s prostředím nové třídy. Děti budou získávat pocit pohody a sounáležitosti ve skupině, rozvíjet schopnosti a dovednosti důležité pro navazování a posilování vztahů dítěte k druhým lidem, přístupu k seniorům, lidem s handicapem a vrstevníkům. Získají další poznatky o prostředí MŠ, profesích v MŠ, ale také o místě, ve kterém žijí. Připomeneme si možná rizika úrazu při nevhodném chování a používání pomůcek. Osvojíme si režim dne, společně vytvoříme pravidla třídy. Souběžně s adaptací se budeme věnovat proměnám přírody, naučíme se pečovat např. o třídního mazlíčka, rostlinky apod. Při činnostech budeme rozvíjet intelektovou, tvořivou a komunikativní složku osobnosti dítěte. Děti budou využívat prostředí přírodní zahrady k pohybovým a smyslovým hrám, zároveň se aktivně podílet na péči o faunu a flóru.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(získání dalších poznatků o změnách v přírodě v souvislosti s odcházejícím létem, svém okolí a bydlišti****), kompetence k řešení problémů*** *(pomocí pravidel zvládne řešení některých situací, péči o svou bezpečnost, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit),* ***kompetence komunikativní*** *(aktivní používání své slovní zásoby, sdělování prožitků výtvarným projevem****), kompetence sociální a personální*** *(projevování empatie k problémům svých kamarádů, zapojení se svým názorem do vytváření pravidel třídy),* ***kompetence činnostní a občanské*** *(zapojení se do společných aktivit, učí se rozeznat rizika svého chování ve vztahu ke kamarádům i dospělým, zapojí se do péče o třídního mazlíčka)*

Očekávané výstupy:

- ***Snažit se o správné držení tužky s uvolňováním zápěstí***
- ***Posilovat samostatnost a bezpečnost při vystřihování***
- ***Ovládat základní hygienické návyky a používat je***
- ***Umět provádět cviky nápodobou***
- ***Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí***
- ***Orientovat se na ploše při práci s PC, IT***
- ***Vyjadřovat své myšlenky, pocity a nápady***
- ***Aktivně používat stávající slovní zásobu***
- ***Upevňovat výslovnost, kultivovaný projev a paměť při recitaci***
- ***Rozeznat geometrické tvary***
- ***Upevnit vztah s vrstevníky a dospělými***
- ***Přiznávat práva druhých a respektovat je***
- ***Výtvarně vyjádřit vlastní prožitek, zachytit děj***
- ***Zapojit se do zpěvu ve skupině, udržet rytmus***
- ***Dodržovat návyky společenského chování - zdravit, děkovat, požádat, omluvit se***
- ***Dodržovat společně nastavená pravidla třídy***
- ***Orientovat se v prostředí, ve kterém žije, znát své jméno a příjmení***
- ***Znát jména kamarádů a učitelek v mateřské škole***
- ***Znát názvy a náplň profesí v mateřské škole***

- *Získat nové poznatky o lidské společnosti*
- *Chránit přírodu a vše živé v ní, využívat co nám dává, charakterizovat dané roční období*
- *Orientovat se bezpečně a citlivě v prostředí přírodní zahrady*

Měsíc říjen

Téma: ***PODZIM***
Věková skupina: ***5 - 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti se seznámí s novými pojmy ve vztahu k přírodě a ročnímu období - podzimu.
Tvořivými hrami, vystřihovánkami, prací s přírodninami si rozvíjí jemnou motoriku. Pomocí pohybových her zdokonalují orientaci v prostoru, správné dýchání, držení těla, koordinaci a sladění pohybů s rytmem a hudbou. Malováním upevňují vnímání barev, správné držení štětce, pečlivost při práci s barvou, přírodninami. Dramatizace pohádky je motivuje k rozvoji řečového projevu, vyjadřování myšlenek, pocitů. Posílí také vztahy mezi kamarády. Seznámí se s vitamíny, v čem jsou obsaženy a jejich významem pro zdraví. Poznají tradice a zvyky svátku Halloween prostřednictvím hudebně pohybových činností, výtvarného tvoření i jiných aktivit. Na vycházkách k řece pozorují život ve vodě a okolí, získají nové poznatky o čističce odpadních vod a pochopí význam vody pro život. Vnímají nejen okolní přírodu, ale také měnící se přírodní zahradu v souvislosti s ročním obdobím a se změnami počasí.
***Klíčové kompetence**: **k učení** (seznámení s novým ročním obdobím, jeho charakteristickými znaky), **k řešení problémů** (posilování vztahu mezi kamarády, posílení sebevědomí a sebedůvěry), **komunikativní** (rozvoj řečového projevu dramatizací pohádky, rozšiřování slovní zásoby, snažit se mluvit zřetelně), **sociální a personální** (dodržování dohodnutých pravidel ve třídě, ovládání společenských návyků), **činnostní a občanské** (zacházení s přírodninami, jejich využití při výtvarných pracích)*

Očekávané výstupy:

- ***Rozvíjet zručnost při vystřihování, správný úchop nůžek***
- ***Rozvíjet pečlivost při vymalovávání a správném držení štětce, tužky***
- ***Posilovat jemnou motoriku i techniku vázání smyčky, uzlu, mašličky***
- ***Udržovat čistotu při práci***
- ***Přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzorů či pokynů***
- ***Orientovat se v prostoru***
- ***Zvládat rovnovážná cvičení***
- ***Pohybovat se dynamicky po delší dobu***
- ***Ovládat koordinaci ruky a oka při práci s PC, IT***
- ***Rozšiřovat slovní zásobu, vyslovovat všechny hlásky správně, mluvit zřetelně***
- ***Třídit dle předem daných kritérií***
- ***Posilovat rozvoj fonematického sluchu***
- ***Přijmout jednoduchou dramatickou úlohu***
- ***Sledovat očima zleva doprava, osvojit si početní řadu 1 - 6***
- ***Zvládat prostorové pojmy první a poslední, vedle, před, za, nad, pod, vlevo, vpravo***
- ***Zvládnout popsat situaci na obrázku***
- ***Pamětně zdokonalovat znalost textu básně***
- ***Učit se být zodpovědný, posílit sebevědomí a sebedůvěru***
- ***Dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla***
- ***Rozvíjet tvořivost a fantazii při výrobě podzimních dekorací***
- ***Sladit zpěv s rytmem hudby, dodržet předehru***

- *Získávat znalosti o charakteristických znacích podzimu*
- *Znát tradice spojené se svátkem zesnulých a Halloweenu*
- *Chápat potřebu vody pro vše živé, rozdíl mezi pitnou a užitkovou vodou, šetření vodou*
- *Pohybovat se koordinovaně a bezpečně v prostředí přírodní zahrady*
- *Zapojovat se do sklizně rostlin na přírodní zahradě, získávat vztah k práci*

Měsíc listopad

Téma: ***KAM PATŘÍM***
Věková skupina: ***5 - 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

V měsíci listopadu se děti seznámí prostřednictvím aktivit s místem, kde bydlí. Uvědomují si, co znamená domov. Poznávají budovy ve městě, vnímají krásy svého města i okolí. Prohloubí si znalosti o rodině, o významu slova „rodina" (citlivé seznámení s neúplnou rodinou). Děti si upřesní role členů rodiny a jejich vztahy, význam prarodičů a dalších rodinných příslušníků. Uplatňují samostatnost a fantazie při výtvarných i pracovních činnostech, rozvíjejí prostorovou fantazii a konstruktivní myšlení v rámci polytechnické výchovy. Malbou podzimní přírody i města vnímají krásy, barvy, tvary. Podnikají vycházky do okolí. Pozorují změny přírodní zahrady a připravují ji na zimní období, chápou význam přírody pro život i nutnost její ochrany. S rodinou se podílejí na ochraně životního prostředí např. tříděním odpadu se zapojením do soutěže - sběr PET víček a drobného elektroodpadu.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(pochopit význam rodinných tradic, umět se ztotožnit s danou rolí, uvědomovat si, co znamená domov),* ***k řešení problémů*** *(rozvíjení prosociálního chování – přijímání kompromisů, dodržování daných pravidel ve třídě, snažit se vyjadřovat své pocity),* ***komunikativní*** ***(****rozvíjení kultivovaného projevu, rozvíjení vyjadřovacích schopností formou rozhovoru, snažit se mluvit v souvislých větách****),*** ***sociální a personální*** *(chápe význam rodiny, citové vazby, umí pochválit kamaráda),* ***činnostní a občanské*** *(chápe smysl práce, její dopad, umí si poradit)*

Očekávané výstupy:

- ***Zdokonalovat koordinaci ruky a oka***
- ***Pracovat s různými druhy materiálů a kombinovat je***
- ***Rozvíjet tvořivost a vynalézavost při práci s polytechnickou stavebnicí***
- ***Rozvíjet samostatnost při sebeobsluze***
- ***Zlepšovat prostorovou orientaci, pohybové dovednosti***
- ***Zdokonalovat dovednosti při cvičení s náčiním, nářadím***
- ***Rozvíjet ladnost pohybu při cvičení s hudbou***
- ***Zvládat přesouvání obrázků na IT daným směrem***
- ***Seznamovat se s některými písmeny, rozlišit hlásku na počátku i na konci slova***
- ***Upevňovat citové vztahy k rodině, domovu a uvědomovat si, co pro mě znamená***
- ***Rozvíjet aktivnější používání kultivovaného projevu***
- ***Upevňovat orientaci v číselné řadě do 10***
- ***Snažit se o sebeovládání a potlačování sobectví, přijímat kompromisy***
- ***Uvědomovat si svou roli ve společnosti***
- ***Dodržovat daná pravidla při hře***
- ***Doprovázet zpěv hrou na rytmické nástroje a správně s nimi zacházet***
- ***Pozorovat vlastnosti barev a experimentovat s nimi***
- ***Dotvářet představivost a fantazii v rámci výtvarných činností***
- ***Hlouběji se seznámit s rodným městem a zemí, ve které žiji***
- ***Osvojit si poznatky o rodině, znát jména nejbližších členů rodiny***
- ***Vnímat přírodní jevy všemi smysly venku i v prostředí MŠ***
- ***Získávat podrobnější informace o přírodě prostřednictvím pokusů a zkoumání***

- *Správně používat zahradní nářadí při úklidu školní a přírodní zahrady*

Měsíc prosinec

Téma: ***ADVENT***
Věková skupina: ***5–6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Adventní období dětem přiblíží a pomůže pochopit pojmy – tradice, koledy, pranostiky, jejich vznik, historii a pravdivost. Děti se lépe orientují ve zvycích, seznámí se s jejich vznikem a smyslem. Vědomosti si rozšíří i o zvyky a tradice polských kamarádů, se kterými se v tomto období pravidelně setkávají. Zdokonalí si znalosti vánočních koled a písní, seznámí se také s rčením „Vánoce, svátky pokoje a klidu" a jeho významem. Rozvinou výtvarné, pěvecké i taneční dovednosti, které pak předvádějí na vánoční besídce pro rodiče a při vystoupení v „Domově pro seniory" v našem městě. Výrobou vánočních dekorací, dárečků a přáníček pro své blízké, si zdokonalí pracovní a kreativní dovednosti. Pozorují příchod zimy, změny počasí, změny přírodních jevů i chování zvířat. Zapojením do péče o ptáky a zvěř v zimě si utvářejí pěkný vztah k živočichům, k přírodě. Sypou ptákům do krmítek na přírodní zahradě, vyrábějí lojové závěsy, krmí divoké kachny u řeky, společně nasbírané žaludy a kaštany odnášejí do krmelce pro lesní zvěř.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(pozoruje, zkoumá, objevuje, experimentuje, všímá si souvislostí, užívá jednoduché znaky a symboly),* ***k řešení problémů*** *(všímá si dění v bezprostředním okolí, uvědomuje si, že „vánoce" jsou svátky klidu a míru),* ***komunikativní*** *(vyjadřuje své myšlenky, otázky, hovoří v souvislých větách, rozumí slyšenému, vede dialog, průběžně rozšiřuje slovní zásobu),* ***sociální a personální*** *(uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým),* ***činnostní a občanské*** *(zapojit se do příprav vánočních svátků, zapojení se do výroby dekorací na vánoční výstavu i své blízké)*

Očekávané výstupy:

- ***Dodržovat správný úchop psacího nástroje i nůžek, bezpečně s nimi manipulovat***
- ***Zdokonalit vedení psacího nástroje, postupovat zleva – doprava***
- ***Dodržovat čistotu při práci s lepidlem i jiným materiálem***
- ***Sladit pohyb s rytmem hudby, zvládat složitější taneční kroky***
- ***Zdokonalit koordinaci pohybů***
- ***Bezpečně překonávat překážky plynule za sebou***
- ***Posilovat zrakovou paměť při práci na ICT***
- ***Pamětně zvládat vánoční báseň, kultivovaně a hlasitě reprodukovat***
- ***Sluchově rozlišovat počet slabik ve slově, hlásku první - poslední***
- ***Vyjadřovat smysluplně své myšlenky, pocity, přání***
- ***Vnímat, co si druhý přeje a vycházet mu vstříc, snažit se plnit přání kamaráda***
- ***Spravedlivě se dělit o hračky, dokázat se domluvit***
- ***Snažit se výtvarně vyjádřit své přání***
- ***Zapojit se do vánočního tvoření***
- ***Prožívat radost při zpěvu vánočních písní a koled***
- ***Osvojit si vánoční tradice, koledy, zvyky, pranostiky***
- ***Osvojit si poznatky o zimních zvycích***
- ***Vnímat rčení „Svátky pokoje a klidu" a pochopit význam***
- ***Podílet se na krmení ptáků a zvěře na přírodní zahradě, vědět, co do krmítka patří a nepatří***

- *Podílet se na krmení zvěře v krmelcích*
- *Pozorovat a vnímat předvánoční atmosféru s výzdobou města, okolí*

Měsíc leden

Téma: ***ZIMA***
Věková skupina: ***5 - 6let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika – cíle:

V měsíci lednu se děti zaměří na zimní hry, sporty, oblékání. Upevňují způsoby péče o své zdraví a bezpečnost při sportu. Vnímají práva a přání druhých, snaží se jim vycházet vstříc s domluvou a porozuměním. Výtvarně vyjadřují zážitky ze zimních radovánek ztvárněním lidské postavy v pohybu, pociťují radost z tvořivé práce. Děti si rozvíjejí pocit sounáležitosti s živou přírodou, schopností vážit si života ve všech jeho formách a osvojují si jednotlivé dovednosti potřebné k ochraně přírody. Poznávají potřeby lidí a zvířat v zimě. Pečují o ptáky na školní a přírodní zahradě pomocí vlastnoručně vyrobených závěsných krmítek, také o lesní zvěř doplňováním krmelců podzimními plody.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(získání poznatků o přírodě v zimním období, zvířatech a jak se o ně v tomto období starat****), k řešení problémů*** *(docházet při hře i ve sportu ke kompromisům, snaha umět se dohodnout),* ***komunikativní*** *(samostatně vyjadřuje své myšlenky, snaží se klást otázky a odpovědi,* ***sociální a personální*** *(snaží se vycházet vstříc druhým, vnímá, co si druhý přeje),* ***činnostní a občanské (*** *uvědomuje si práva svá i druhých, snaží se je respektovat)*

Očekávané výstupy:

- ***Upevňovat správný úchop psacího nástroje, uvolňovat zápěstí i paži***
- ***Samostatně stříhat po linii, bezpečně manipulovat s nůžkami***
- ***Ovládat koordinaci ruky a oka při zavazování tkaničky***
- ***Zvládat techniku hodu horním obloukem***
- ***Zvládat prostorovou orientaci při pohybu, rychlou reakci na signál i pokyn***
- ***Mít povědomí o způsobech ochrany zdraví v zimě***
- ***Orientovat se v pojmech vpravo – vlevo, rozlišovat časové vztahy ráno, poledne, večer***
- ***Orientovat se v číselné řadě, seznamovat se s grafickou podobou čísel***
- ***Chápat význam pojmu „sportovní chování“, dodržovat bezpečnost při sportech***
- ***Napodobit tvary písmen svého jména, pokusit se je pojmenovat***
- ***Objevovat počet při manipulaci s předměty, upevňovat číselnou řadu 1 -10***
- ***Poznat, pojmenovat a nakreslit některé geometrické tvary***
- ***Posilovat paměť i kultivovaný hlasový projev při reprodukci básně***
- ***Formulovat otázky x odpovědi, vyjadřovat se gramaticky správně***
- ***Vnímat, co si druhý přeje, vycházet mu vstříc, umět se dohodnout***
- ***Být obezřetný při setkání s cizími lidmi***
- ***Požádat o pomoc pro sebe i pro druhé***
- ***Výtvarně vyjádřit situaci i vlastní zážitek s kresbou lidské postavy***
- ***Pociťovat radost z tvořivé práce***
- ***Radostně prožívat zpěv zimních písní, zvládat rytmus, předehru i delší text písně***
- ***Znát různé druhy zimních sportů, přínos sportu pro naše zdraví***
- ***Rozlišovat druh vhodného oblečení v zimě***
- ***Znát druhy ročních období a snažit se pojmenovat měsíce v roce***
- ***Rozvíjet pocit sounáležitosti s živou přírodou***
- ***Znát 2-3 druhy ptáků žijících v naší oblasti a přezimujících u nás***

- *Vědět, jak se starat o zvířata v zimním období*

Měsíc únor

Téma: ***ZIMA***
Věková skupina: ***5 - 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika – cíle:

Toto téma dětem umožní prožívat intenzivně čas masopustních a karnevalových slavností. Zdokonalují zručnost při vystřihování a nalepování, rozvíjejí fantazii při výrobě masopustních a karnevalových masek, společně se podílejí na jejich přípravě. Rozvíjejí výtvarné, pěvecké a taneční dovednosti. Seznamují se s tradicemi a zvyky tohoto období formou pohádek a vyprávění, které je inspirují k dalším činnostem. Prostřednictvím pohádkových příběhů rozlišují dobro a zlo, ztvárňují kladné a záporné postavy dramatizací pohádek. Na vycházkách pozorují krásy přírody a okolí. Na školní zahradě využívají podmínek, které jim toto období nabízí / hry se sněhem, úklid zahrady apod./ Nezapomínají pečovat o ptáky i zvěř, u řeky krmí divoké kachny, na přírodní zahradě sypou ptáčkům do krmítek.
Klíčové kompetence: ***k učení*** *(soustředí se na činnost, zadanou práci se snaží dokončit, seznamuje se s tradicemi končící zimy a pozoruje krásy živé přírody),* ***k řešení problémů*** *(využití fantazie při kresbě, malbě pohádkových postav, rozlišit charakter pohádkových postav, určení čeho nám jsou příkladem, vědět koho požádat o pomoc, spolupracovat s ostatními),* ***komunikativní*** *(zdokonaluje obratnost jazyka pomocí dětských jazykolamů, rozšiřuje poznatky o pohádkách, správně vyslovuje, ovládá dech),* ***sociální a personální*** *(samostatně rozhoduje o svých činnostech, spoluvytváření prostředí pohody, přizpůsobit se společnému programu),* ***činnostní a občanské*** *(zapojení se do společných aktivit, zvládne rozeznat rizika svého chování ve vztahu ke kamarádům i dospělým)*

Očekávané výstupy:

- ***Ovládat práci s nůžkami, stříhat po linii***
- ***Posilovat samostatnost při sebeobsluze***
- ***Zvládat jednoduché činnosti s výtvarnými pomůckami, udržovat pořádek při práci***
- ***Pohybovat se koordinovaně a bezpečně ve skupině dětí***
- ***Reagovat na změnu signálu, povelů***
- ***Postavit se zpříma, udržet rovnováhu i správné držení těla***
- ***Vyjadřovat hudbu pohybem***
- ***Zvládat koordinaci ruky a oka při práci na IT***
- ***Samostatně vyjadřovat myšlenky***
- ***Rozlišovat časové pojmy v rámci dne/ráno, poledne, večer i včera, dnes, zítra/***
- ***Zdokonalovat obratnost jazyka s využitím jazykolamů, správně vyslovovat***
- ***Zvládnout převyprávět krátký příběh dle poslechu i obrázků***
- ***Rozkládat slova na slabiky***
- ***Zvládnout přednes lidové básně, říkadla***
- ***Popsat vlastnosti – charakter dané postavy z příběhu***
- ***Obohacovat hru o nové nápady, ocenit úsilí druhých***
- ***Umět přirovnat chování lidí s chováním pohádkových postav***
- ***Spolupracovat při hře, dokázat pomoci***
- ***Prožívat pohádkovou hudbu, píseň***
- ***Poznat a pojmenovat některé hudební nástroje podle vzhledu i sluchu***
- ***Mít poznatky o lidových zvycích a tradici oslav Masopustu***

- *Přizpůsobit se společnému programu*
- *Vytvářet prostředí pohody při společné přípravě masopustních slavností, karnevalu*
- *Poznávat lidové tradice spojené s končící zimou*
- *Všímat si moudrosti a krás lidových pořekadel a pranostik*
- *Rozvíjet vnímavost k dějům v zimní přírodě, chránit vše živé*
- *Pečovat o své zdraví i bezpečí*

Měsíc březen

Téma: ***JARO***
Věková skupina: ***5 - 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti vnímají příchod jara, probouzející se přírodu. Rozvíjejí poznatky o domácích zvířatech a jejich mláďatech. Získají povědomí o tom, jak se o ně starat, pojmenují a přiřazují. Prožívají a připravují oslavy Velikonoc – svátků jara. Přiblíží si lidové tradice a zvyky např. topením Morany 21.3. s vítáním jara. Na společném tvoření s rodiči si vyzkouší netradiční techniky zdobení kraslic a výrobu jarních dekorací. Zapojí se do zpěvu veselých jarních písní, zlepší si intonaci i rytmus. Seznámí se s živočichy žijícími kolem řek, potoků a rybníků, připomenou si koloběh vody v přírodě, její význam pro život a Světový den vody 22.3. Vysévají a pěstují rostliny, pečují o ně, pozorují jejich růst. Připravují tak některé k výsadbě do skleníku na přírodní zahradě, zapojují se do jarního úklidu. Pozorují a seznamují se s drobnými živočichy a hmyzem v jarní přírodě.
Klíčové kompetence: ***k učení*** *(soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, experimentuje),* ***k řešení problémů*** *(přirozenou motivací k řešení problémů a situací je pro něj pozitivní odezva),* ***komunikativní*** *(dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky),* ***sociální a personální*** *(dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, rozpozná nevhodné chování),* ***činnostní a občanské*** *(ví, že není jedno, v jakém prostředí žije a že svým chováním se na něm podílí a může ho ovlivnit)*

Očekávané výstupy

- ***Samostatně obkreslovat šablony, stříhat po linii***
- ***Procvičovat obratnost prstů a ruky při práci se semeny rostlin***
- ***Zvládat směr zleva doprava, vést správně stopu tužky v rámci grafomotorického cvičení***
- ***Zdokonalovat jemnou motoriku, ovládat koordinaci ruky a oka***
- ***Upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při činnostech***
- ***Dodržovat pravidla v pohybových hrách, reagovat na daný signál***
- ***Zvládnout plynulou chůzi i běh s překračováním překážek, ovládat dech i držení těla***
- ***Zdokonalovat pohybové dovednosti ve spojení s hudbou***
- ***Zvládat orientaci i pohyb na ploše IT***
- ***Zapamatovat si text básně, říkadla – upevňovat paměť i kultivovaný přednes***
- ***Určit hlásku na začátku i konci slova, počet slabik ve slově***
- ***Rozvíjet souvislé vyjadřování a výslovnost popisem reality i obrázku***
- ***Upevňovat matematické pojmy a symboly***
- ***Chovat se obezřetně k neznámým zvířatům***
- ***Chránit bezpečí své i druhých***
- ***Zvládat a řešit problémové situace***
- ***Respektovat pravidla hry, spolupracovat***
- ***Zapojit se do příprav velikonočních svátků***
- ***Zpřesnit intonaci, artikulaci a dynamiku při zpěvu***
- ***Dokázat se přizpůsobit rytmu hudby, dodržovat předehru***
- ***Určit charakteristické znaky jarního období***
- ***Pochopit význam lidových tradic a zvyků***
- ***Pečovat o rostliny, vědět co potřebují ke svému růstu***

- *Podílet se na úklidu jarní přírodní zahrady*
- *Chránit a nenarušovat podmínky života drobných živočichů a hmyzu*
- *Chápat koloběh vody v přírodě, její využití v domácnosti a potřebu pro vše živé*

Měsíc duben

Téma: ***SVĚT KOLEM NÁS***
Věková skupina: ***5 - 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

V tomto měsíci děti obohatí své poznatky o světě kolem nás, o zajímavostech a krásách naší země. Využijí různé encyklopedie, atlasy a obrazové publikace. Společně se zaměří na přípravu k zápisu do ZŠ, spojenou s její návštěvou, soustředí se na „desatero předškoláka" a jeho plnění. Seznamují se s prací bezpečnostních složek jako je např. policie nebo hasiči. Rozšiřují si znalosti o některé dopravní značky a pravidla silničního provozu. Rozvíjí své výtvarné, hudební a pohybové schopnosti. Posílí prosociální chování ve vztahu k druhým, starším lidem, seniorům. Na vycházkách do přírody pozorují hmyz, jarní rostliny, vnímají vůně a zvuky přírody. Upevňují si poznatky o ochraně životního prostředí i význam třídění odpadu. Pomáhají při úklidu přírodní zahrady čistěním záhonků, chodníčků, vysévají do skleníku a pečují o sazenice.

***Klíčové kompetence**: **k učení** (má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který jej obklopuje), **k řešení problémů** (při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů), **komunikativní**(průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím), **sociální a personální**(spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim), **činnostní a občanské(**dokáže se bránit projevům násilí, chápe, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou)*

Očekávané výstupy:

- ***Vést stopu tužky při kresbě***
- ***Zvládnout kotoul vpřed s dopomocí***
- ***Zvládnout rovnováhu a akrobatickou dovednost při cvičení na nářadí***
- ***Udržet správné držení těla, rovnováhu***
- ***Zdokonalit orientaci v prostoru***
- ***Samostatně popsat situaci, řešit jednoduché labyrinty***
- ***Vyjadřovat svoje myšlenky, nápady a formulovat věty, otázky***
- ***Vyslovovat všechny hlásky, mluvit zřetelně a gramaticky správně***
- ***Znát své jméno a adresu***
- ***Znát některá pravidla silničního provozu***
- ***Uvědomovat si prosociální chování ve vztahu k druhým, uzavřít kompromis***
- ***Respektovat potřeby druhých, dohodnout se***
- ***Vyjádřit kresbou vlastní myšlenku, příběh***
- ***Citlivě vnímat hudbu, její charakter, včetně obsahu textu – aktivizovat sluchové vnímání***
- ***Mít poznatky o škodlivých vlivech dopravy na životním prostředí, využití dopravy, znát druhy dopravy/vodní, letecká, automobilová/***
- ***Získávat nové poznatky o světě, o životě a jeho neustálých proměnách***
- ***Překonávat obavy z nového prostředí (ZŠ), motivovat k radostnému vstupu do 1.třídy ZŠ***
- ***Umět se přizpůsobit změnám***
- ***Chápat význam půdy pro život na zemi, seznamovat se s jejím vznikem a obsahem***
- ***Respektovat daná pravidla, umět pracovat s návodem***
- ***Šetrně zacházet s knihami***

- *Uvědomovat si, co je nebezpečné, bránit se projevům násilí*
- *Rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie*

Měsíc květen
Téma: ***VŠECHNO KVETE***
Věková skupina: ***5 - 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Květen nás provede kvetoucí jarní přírodou, kterou děti vnímají všemi smysly. Experimentují se semínky, sázejí a zalévají rostliny v truhlíku, přesazují do záhonů a skleníku na přírodní zahradě, pečují o ně. Plejí a udržují zákoutí přírodní zahrady, pozorují faunu a flóru. Poznávají a pojmenovávají některé luční i zahradní květiny, keře i stromy, uvědomují si, co potřebují rostliny k růstu. Získávají povědomí o významu rostlin a živočichů pro život člověka i přírodu s nutností její ochrany.
Manuální zručnost a fantazii rozvíjejí při výrobě dárků pro maminky. Svátek matek oslaví společným vystoupením pro rodiče s pásmem básní, písní a tanečků. S vyrobenými dárky a předvedením svých dovedností navštíví „Domov seniorů“. Seznamují se s různými druhy povolání a jejich významem pro život. Orientují se v číselné řadě 1-10 a uvědomují si, že číslovka určuje počet. Při vycházkách pozorují drobný hmyz a živočichy, naslouchají zpěvu ptáků, upevňují si vztah k živé i neživé přírodě. Pracují a experimentují s přírodninami, rozvíjejí představivost, smysl pro tvar i barvy.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí),* ***k řešení problémů*** *(řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně),* ***komunikativní*** *(ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými),* ***sociální a personální*** *(samostatně se rozhoduje o svých činnostech, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje),* ***činnostní a občanské*** *(k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí)*

Očekávané výstupy:
- ***Upevňovat správný úchop psacího nástroje, uvolnit paži s lehkostí tahu ruky***
- ***Posilovat drobné svaly ruky a prstů při práci s přírodninami***
- ***Zvládat skládání papíru dle vzoru i pokynu***
- ***Posilovat obratnost a pohotovost při cvičení i závodivých hrách***
- ***Zvládat jednoduché taneční kroky, pohyby, sestavy i pořadí cviků***
- ***Orientovat na ploše ICT podle slovních pokynů***
- ***Ovládat přesouvání obrázků na IT daným směrem***
- ***Mluvit zřetelně, gramaticky správně, používat větší množství slovních obratů***
- ***Na základě sluchového vnímání utvářet synonyma i homonyma***
- ***Upevňovat výslovnost, paměť a kultivovaný projev při recitaci básně***
- ***Sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu***
- ***Komunikovat a spolupracovat bez zábran s ostatními, rozvíjet interaktivní hry***
- ***Řešit problém domluvou, dohodnout se na kompromisu***
- ***Pohotově reagovat na střídání zpěvu sólistů a skupin, dodržovat rytmus i předehru***
- ***Aktivně se zapojit do přípravy pásma k vystoupení***
- ***Tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech***
- ***Znát odpovědi na otázky o povoláních /kdo, co dělá/***
- ***Vědět, jak se vyhnout nebezpečí, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc***
- ***Objevovat rozmanitost přírody, pozorovat a pojmenovat některý hmyz, živočichy***
- ***Znát základní podmínky, které potřebují rostliny k růstu, experimentovat***
- ***Vnímat jaro všemi smysly, chápat význam rostlin a živočichů pro život člověka***

Měsíc červen

Téma: ***TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY***
Věková skupina: ***5 - 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti pozorují přírodu a typické znaky letního období. Vnímají počasí, jeho proměny (bouřka, blesk, duha). Získávají poznatky o koloběhu vody a různých podobách v přírodě (potok, řeka, rybník, jezero). Utvářejí si povědomí o pobytu na slunci a ochraně před jeho škodlivými vlivy, snaží se dodržovat pitný režim. Seznamují se s exotickými zvířaty, využívají různých atlasů, encyklopedií i vlastních poznatků z výletů. Při sportovních aktivitách se seznamují s tradičními i netradičními sporty. Rozvíjejí kladné morální vlastnosti – sportovní chování (fair play). Zdokonalují pohybové dovednosti při sportovních soutěžích a hrách v rámci oslav MDD na školní zahradě. V rámci společného odpoledne si připomenou Den otců. Určují počet do 10 s pojmy více, méně, stejně. Pečují o zasazené rostliny na přírodní zahradě a pozorují jejich růst. Na výletech do přírody vnímají krásy flóry a faunu, připomínají si Světový den životního prostředí.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(poznává, že se může mnohému naučit, pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí),* ***k řešení problémů*** *(vnímá nejrůznější problémové situace a snaží se je řešit slovem, domluvou, kompromisem),* ***komunikativní*** *(dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává, ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit),* ***sociální a personální*** *(vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru; ovládá a řídí svoje chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty),* ***činnostní a občanské*** *(má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat)*

Očekávané výstupy:

- ***Orientovat se na ploše s rozlišením pojmů vpravo-vlevo, nahoře-dole, nad-pod-vedle***
- ***Upevňovat správný úchop tužky s uvolňováním zápěstí***
- ***Zvládat složitější grafomotorický cvik***
- ***Posilovat obratnost a koordinaci při zdolávání překážek různými způsoby***
- ***Zvládat hod horním obloukem a správné chytání míče***
- ***Pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu***
- ***Upevňovat koordinaci ruky a oka při práci s IT***
- ***Popsat zážitky a aktivity***
- ***Dbát na správnou výslovnost, určit hlásku na počátku a na konci slova***
- ***Snažit se o dramatizaci smyšleného příběhu***
- ***Seznamovat se s psanou podobou písmen, pokusit se některá napodobit (např. své jméno)***
- ***Porovnávat pojmy více-méně-stejně s počtem do 10-ti***
- ***Řešit problémy slovem, ne silou, dokázat se domluvit***
- ***Respektovat rozdílné schopnosti***
- ***Rozlišovat společensky nežádoucí chování***
- ***Vytvářet vlastní rytmický doprovod k písním, dodržovat rytmus i tempo písně***
- ***Výtvarně vyjádřit zážitky z výletu***
- ***Vystihnout postavu a charakteristické rysy zvířete se zaměřením na detaily***
- ***Mít poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích***

- *Znát různé tradiční i netradiční sporty, chápat význam slova „sportovní chování“*
- *Znát bezpečné chování při styku se zvířetem*
- *Dodržovat vhodné chování na výletech, uvědomovat si a pojmenovat možná rizika*
- *Zvládat péči o rostliny na přírodní zahradě, bezpečně zacházet se zahradním nářadím*

Měsíc červenec a srpen

Téma: ***PRÁZDNINY***
Věková skupina: ***5 – 6 let***
Časový rozsah: ***2 měsíce***

Charakteristika a cíle:

Děti si upevňují poznatky o světě lidí a přírodě. V pohybových hrách prožívají radost z pohybu, zdokonalují obratnost, posilují odvahu a orientaci při překonávání nízkých překážek, chůzí po zvýšené rovině, protahují všechny svalové oblasti. Užívají si letního počasí při hrátkách s vodou, s vodní pumpou. Rozvíjejí si vyjadřovací schopnosti, praktické dovednosti, snaží se samostatně řešit problémy, vyjadřují názory, úsudky. Experimentují s různými přírodními materiály (písek, hlína), barvou a výtvarnými technikami. Poznávají možnosti materiálu, které využívají při hrách a experimentování. Objevují nová přátelství, posilují prosociální chování a jednání. Hrají různé interaktivní hry s využitím školní a přírodní zahrady. Prožívají krásné chvíle letního období s upozorněním na možná nebezpečí na dovolené, výletech a sportování.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(soustředěně pozoruje, objevuje, zkoumá, experimentuje při pobytu v letní přírodě, při hrátkách s vodou),* ***k řešení problému*** *(všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí a pokouší se je samostatně řešit, náročnější s oporou a pomocí dospělého),* ***komunikativní*** *(dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity vyprávěním zážitků z dovolené i výtvarným zpracováním),* ***sociální a personální*** *(napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí),* ***činnostní a občanské*** *(svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat)*

Očekávané výstupy:

- ***Zvládat úklid pomůcek, hraček i osobních věcí na určené místo***
- ***Posilovat jemnou motoriku při práci s modelovací hmotou, drobným materiálem***
- ***Rozvíjet technickou tvořivost s využitím poznatků o vlastnostech materiálů***
- ***Dodržovat linie při vykreslování, vystřihování***
- ***Posilovat vůli a radost z pohybu při cvičení i pohybových hrách***
- ***Pohybovat se koordinovaně a jistě v různém přírodním terénu, procvičovat všechny svalové oblasti***
- ***Samostatně vyjadřovat myšlenky, nápady, pocity a úsudky ve vhodně zformulovaných větách***
- ***Rozhodnout o pravdivosti a nepravdivosti tvrzení, postupně i v náročnějších formulacích, poznat nesmysl na obrázku***
- ***Pochopit význam piktogramu – dopravní značky a označení nebezpečí***
- ***Pozorně vyslechnout pohádku, příběh s dětským hrdinou, zachytit hlavní myšlenku***
- ***Chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat***
- ***Všímat si potřeb a přání druhých***
- ***Navazovat vztahy s kamarády, rozvíjet přátelství***
- ***Prožívat radost při zpěvu písní i hudebně pohybových hrách, zpívat rytmicky správně***
- ***Zpívat sólově i v menších skupinách***
- ***Experimentovat s výtvarně netradičními materiály***
- ***Výtvarně zachytit a vyjádřit své prožitky a pocity kresbou, malbou***
- ***Pojmenovat charakteristické znaky letního období***
- ***Vědět, jak se vyhnout nebezpečí, kam se obrátit o pomoc, koho přivolat***
- ***Chápat význam vody pro život a přírodu, ale i možná nebezpečí povodní***
- ***Být citlivý k přírodě, pečovat o rostliny na přírodní zahradě***

ANGLICKÝ JAZYK

Měsíc září

Téma: ***PO PRÁZDNINÁCH – AFTER THE HOLIDAYS***
Věková skupina: ***4-6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Prvním seznámením s anglickým jazykem si děti uvědomují existenci jiných národů a jazyků, sluchově vnímají odlišnosti cizího jazyka, intonaci a způsob výslovnosti některých hlásek.
Seznamují se s jednoduchými společenskými obraty, pozdravy a pokyny v anglickém jazyce. Hravou formou a vhodnou motivací se postupně zapojují do jednoduchých rozhovorů s otázkou a odpovědí, porozumí základním pokynům učitele pro společnou práci ve třídě. Stanoví si pravidla k realizaci chvilek s angličtinou.

Klíčové kompetence:
k učení *(soustředěně naslouchá a pozoruje s používáním jednoduchých pojmů a symbolů)*
k řešení problémů *(vnímá situace s řešením daných pokynů a správně na ně reaguje)* ***komunikativní*** *(vyjadřuje se verbálně i neverbálně prostřednictvím pohybu a slovních her)* ***činnostní a občanské*** *(postupně se zapojuje do společných činností a her v anglickém jazyce)*

Očekávané výstupy:

- ***Sluchově vnímat odlišnosti anglického jazyka***
- ***Porozumět, proč se seznamujeme s cizím jazykem***
- ***Osvojit si jednoduché společenské obraty /pozdravy, představení, souhlas, nesouhlas, prosba, poděkování, omluva/***
- ***Zapojit se do společných činností s používáním pokynů v anglickém jazyce***

ANGLICKÝ JAZYK

Měsíc říjen

Téma: ***PODZIM - AUTUMN***
Věková skupina: ***4-6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti si obohacují slovní zásobu o znalost barev i některých odstínů, komunikují jednoduchým způsobem, vnímají činnostní pokyny /sedněte, stoupněte, ukažte, dotkněte se/. Upevňují si výslovnost při krátkém rozhovoru s otázkou „Jak se jmenuješ? Jak se máš?“. Seznamují se s podzimním svátkem Halloweenem v anglickém jazyce a jeho symboly, porozumí pojmům velký, malý. Rozvíjí svou výslovnost a intonaci mluveného slova. Rozšiřují si slovní zásobu, posilují paměť zapojením do recitace anglických říkadel, básní i zpěvu písní. Vnímají text krátkého příběhu i slov při práci s interaktivní tabulí.

Klíčové kompetence:
k učení *(dokáže pojmenovat barvy ve svém přirozeném prostředí)*
k řešení problémů *(třídí a rozlišuje předměty kolem sebe, řeší problémy v rámci svých možností)*
komunikativní *(snaží se porozumět slyšenému a slovně reaguje na otázku)*
činnostní a občanské *(seznámí se se svátky slavenými u nás i v cizích zemích)*

Očekávané výstupy:

- ***Pochopit jednoduchou otázku a zkusit na ni odpovědět***
- ***Rozšiřovat slovní zásobu manipulací s obrázky a předměty***
- ***Identifikovat barvy pojmenované v anglickém jazyce prostřednictvím her, obrázků a pracovních listů***
- ***Porozumět obsahu některých pokynů a pohotově na ně reagovat***
- ***Sledovat artikulaci a výslovnost slov***
- ***Pochopit a reprodukovat text krátké anglické básně, písně***
- ***Pojmenovat některé symboly svátku – Halloween v cizím jazyce***

ANGLICKÝ JAZYK

Měsíc listopad

Téma: ***KAM PATŘÍM – WHERE DO I BELONG***
Věková skupina: ***4-6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti si obohacují slovní zásobu o nová anglická slova s pojmenováním členů rodiny, snaží se porozumět otázce „kdo je to?“, dokáží je spočítat. Utvářejí jednoduché věty se zapojením slovesa „mám rád“. Uvědomují si co je rodina, domov i kamarádi. Vnímají rodinu jako místo bezpečí a vědí kdo do ní patří. Posilují paměť i správnou výslovnost při reprodukci písně o rodině, anglické pohybové hře i práci s obrázky. Snaží se vyjádřit své myšlenky a pocity, rozšiřují si slovní zásobu, hledají správné odpovědi. Rozlišují základní barvy při práci s obrázky i se zapojením do her s pokyny „ukaž, dotkni se“.

Klíčové kompetence:
k učení *(opakuje slova za pomocí her a cvičení, orientuje se v prostředí rodiny i jejich jmény)*
k řešení problémů *(zapojuje smysly při řešení situací, využívá dosavadních znalostí)*
komunikativní *(pojmenuje správně členy rodiny v anglickém jazyce, zapojuje se do dialogu)* ***sociální a personální*** *(vyjadřuje slovně i pohybově pocity nálad, uvědomuje si sounáležitost s rodinou i kamarády)*
činnostní a občanské *(posiluje vztah k místu svého domova, ke svým nejbližším)*

Očekávané výstupy:

- ***Zdokonalovat výslovnost a intonaci již zvládnutých slov***
- ***Pojmenovat členy rodiny s tvořením jednoduchých vět***
- ***Porozumět jednoduché otázce***
- ***Rozvíjet komunikační dovednosti i slovní zásobu***
- ***Formulovat jednoduché věty***
- ***Zapamatovat si jednoduchou báseň i zřetelně vyslovovat***
- ***Zdokonalovat rytmus při zpěvu anglické písně i jednoduchém tanečku***

ANGLICKÝ JAZYK

Měsíc prosinec

Téma: ***ADVENT***
Věková skupina: ***4-6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Děti si upevňují citové vztahy k rodině, ke svému okolí, posilují vztahy mezi kamarády. Zapojením do anglických vánočních koled, písní a tanečků si upevňují pohybové dovednosti a smysl pro rytmus, sluchově identifikují intonaci a melodii anglického jazyka. Osvojí si používání jednoduchých vět i známých pokynů, dokáží odpovědět kladně i záporně na otázku. Seznamují se s oslavami Vánoc v anglicky mluvících zemích. Podílejí se na přípravě vánočních slavností pro rodiče s ukázkou anglických básní, písní i her s pohybem. Rozumí obsahu písní a vyjádří je pohybem, popřejí k Vánocům, pojmenují některé zimní a vánoční symboly. Zvládají práci u interaktivní tabule i s interaktivním perem. Poslechem pohádek si obohatí estetické cítění, snaží se porozumět slyšenému textu, obohacují slovní zásobu o nová slova se zimní tématikou.

Klíčové kompetence:
k učení *(aktivně si všímá dění kolem sebe, porozumí věcem i jevům, které kolem sebe vidí)*
k řešení problémů *(řeší správnou odpověď na základě porozumění otázce)*
komunikativní *(aktivně používá své slovní zásoby, vhodně formuluje jednoduché věty)*

Očekávané výstupy:

- ***Zvládat výslovnost slov se zimní tématikou***
- ***Pochopit otázku a dokázat na ni kladně či záporně odpovědět***
- ***Posilovat citový vztah k rodině, kamarádům i ostatním dospělým***
- ***Podílet se na přípravě vánočních slavností***
- ***Zvládat zpěv anglických vánočních písní a koled***
- ***Poznat některé vánoční tradice a zvyky jiných zemí***
- ***Prožívat radostnou atmosféru nejkrásnějších svátků v roce***

ANGLICKÝ JAZYK

Měsíc leden

Téma: ***ZIMA - WINTER***
Věková skupina: ***4-6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

V tomto bloku si děti osvojí nová slova spojená se zimním obdobím, poznávají druhy zimních sportů se zapojením slovesa „umím“. Využitím podstatných jmen správně pojmenují některé druhy oblečení s určením patří - nepatří, obohatí slovní zásobu o znalost číslovek do 10 -ti, správně reagují na otázku „kolik“.
Zvládají anglickou pohybovou hru i cvičení, pracují s básní i písní s počítáním, pracovními listy. Při činnostech provádějí jednoduché úkony s obrázky i předměty, posilují vytrvalost i soustředěnost při výslovnosti i poslechu nahrávky. Rozvíjejí si slovní zásobu při popisu, krátkém rozhovoru i práci s interaktivní tabulí. Děti se radují ze zimního počasí i radovánek formou reprodukce anglických říkadel i her se slovy.

Klíčové kompetence:
k učení *(poznává a pojmenuje situace a znaky spojené se zimním obdobím)*
k řešení problémů *(problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, hledá různé možnosti a varianty)*
komunikativní *(rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci)* ***činnostní a občanské*** *(rozvíjí hrubou motoriku zapojením do pohybových her, dbá na bezpečí své i druhých)*

Očekávané výstupy:

- ***Pojmenovat některé zimní sporty v anglickém jazyce***
- ***Zvládat odpověď na otázku na počet i barvu***
- ***Rozvíjet vyjadřovací schopnosti používáním podstatných jmen i sloves***
- ***Snažit se mluvit zřetelně v přiměřeném tempu, ovládat intonaci i sílu hlasu***
- ***Prožívat radostný zpěv anglické písně s pohybem***
- ***Pracovat s obrázky i soubory na interaktivní tabuli***
- ***Reagovat správně na pokyn učitele***

ANGLICKÝ JAZYK

Měsíc únor

Téma: ***POHÁDKOVÝ SVĚT – FAIRY-TALE WORLD***
Věková skupina: ***4-6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Prostřednictvím pohádkových příběhů se děti při poslechu a popisu snaží porozumět anglickému textu, kladně či záporně odpovídají na otázku, určují významové kategorie patří –nepatří. Pojmenují pohádkové postavy i některé výrazy, pracují s obrázkovými kartami i maňásky, tvoří jednoduché věty zapojením podstatných i přídavných jmen. Osvojením nových slov a základních výrazů zvládají písně i básně souvisejícími s pohádkami
i karnevalem. V pohybových hrách a cvičení s anglickým textem si zdokonalují pohotovou reakci, vyjadřují smysl slov pohybem. Při výrobě masek si obohacují výtvarnou fantazii, upevňují znalost barev, postav i opakují počet do 10 -ti. Aktivně přistupují k navození dialogu, posilují správnou výslovnost i reakci na daný pokyn. Společně prožívají radosti, humor a veselí tohoto období.

Klíčové kompetence:
k učení *(upevňuje si slovní zásobu, projevuje radost z poznání)*
k řešení problémů *(objevuje, že obrázky nesou stejný význam jako slova)*
komunikativní *(dovede využít komunikativní prostředky – knihu, ilustrace, CD)*
činnostní a občanské *(pracuje s materiály potřebné k procvičování angličtiny)*

Očekávané výstupy:

- ***Poznat a pojmenovat některé pohádky i pohádkové postavy***
- ***Reagovat na pokyn v anglickém jazyce pohybem i gesty***
- ***Rozumět otázce a správně na ni odpovědět***
- ***Určit kategorie patří – nepatří***
- ***Zvládnout reprodukci písní i básní se správnou výslovností***
- ***Seznámit se s některými symboly karnevalu a správně je pojmenovat***
- ***Vnímat kouzlo pohádek prostřednictvím pohádkových textů, básní, písní***

ANGLICKÝ JAZYK

Měsíc březen

Téma: ***JARO - SPRING***
Věková skupina: ***4-6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Hravou formou a vhodnými motivačními prvky si děti upevní znalost nových slov s jarní tématikou. Pomocí zajímavých aktivit s pracovními listy, obrázky i interaktivním perem pojmenují některá domácí zvířata, jejich mláďata i symboly jara. Kladením otázek a hledáním odpovědí si děti upevní specifické informace ve slyšeném textu doprovázeného obrázky.
Porozumí obsahu velikonoční písně se zapojením pohybů, určují některé znaky a symboly Velikonoc. Při motivačních hrách i cvičení děti rozliší a pojmenují části těla i obličeje, rozumí těmto pokynům, pohotově na ně reagují. Seznamují se s jednotným a množným číslem
u podstatných jmen. Zvládají pohybem vyjádřit smysl anglických slov, prožívají radost
z pohybu.

Klíčové kompetence:
k učení *(zkoumá a upevňuje poznatky spojené s novým ročním obdobím)*
k řešení problémů *(pohybem vyjadřuje smysl anglických slov)*
komunikativní (*vytváří si dovednosti pro základy psaní pomocí pracovních listů)*

Očekávané výstupy:

- ***Rozšiřovat slovní zásobu o nová slova s jarní tématikou***
- ***Pojmenovat některé symboly a znaky jara v anglickém jazyce***
- ***Porozumět obsahu velikonoční písně***
- ***Správně pojmenovat některá domácí a hospodářská zvířata i mláďata***
- ***Rozlišit a pojmenovat části těla i obličeje v anglickém jazyce***
- ***Upevňovat správnou výslovnost a intonaci v anglické písni, básni***
- ***Spojit zpěv písně s pohybem těla***

ANGLICKÝ JAZYK

Měsíc duben

Téma: ***SVĚT KOLEM NÁS – THE WORLD AROUND US***
Věková skupina: ***4-6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

V tomto měsíci si děti obohatí poznatky o světě kolem nás. Rozšiřují slovní zásobu pojmenováním a rozlišením dopravních prostředků v anglickém jazyce. Zapojením sloves „jede, letí, pluje" tvoří jednoduché věty s určením místa pohybu dopravních prostředků, pohybem vyjadřují smysl těchto slov. Osvojují si sounáležitost s ostatním světem, rozumí otázce „odkud jsi, kde bydlíš" a správně na ni reagují. Vnímají správnou výslovnost při práci s interaktivním perem i tabulí. Tříděním obrázků a předmětů si děti upřesňují číselné pojmy s počtem 1-10, upevňují znalost barev i některých odstínů. Opakují písně i básně z minulých měsíců, procvičují si paměť, intonaci a správnou výslovnost. Rozumí pokynům dospělého při cvičení i pohybových hrách, při manipulaci s obrázky i pracovními listy. Prožívají společnou radost při pohybových, hudebních i výtvarných činnostech v anglickém jazyce.

Klíčové kompetence:
k učení *(má elementární poznatky o světě, uplatňuje zkušenosti v praktických situacích)*
k řešení problémů *(hledá různé možnosti a varianty za pomoci fantazie a představivosti)*
komunikativní *(hovoří ve vhodně formulovaných větách, rozumí slyšenému)*
činnostní a občanské *(má smysl pro povinnost ve hře, k úkolům přistupuje odpovědně)*

Očekávané výstupy:

- ***Pojmenovat druhy dopravních prostředků v anglickém jazyce***
- ***Osvojit si používání jednoduchých vět v dialogu***
- ***Rozvíjet správnou výslovnost a intonaci mluveného slova***
- ***Porozumět jednoduché otázce a vhodně na ni odpovědět***
- ***Sluchově identifikovat anglická slova při práci s interaktivní tabulí i perem***
- ***Vyjadřovat se pomocí výtvarných, pohybových i hudebních činností***
- ***Osvojit si jednoduché poznatky o světě***

ANGLICKÝ JAZYK

Měsíc květen

Téma: ***VŠECHNO KVETE – ALL THE FLOWERS***
Věková skupina: ***4-6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

V tomto měsíci plném slunce, kvetoucích stromů a květin si děti rozšiřují slovní zásobu o nová slova spojená s prostředím zahrady, přírody. Rozliší a pojmenují některý hmyz, živočichy i objekty kolem nás. Tvoří jednoduché věty se zapojením slovesa „letí, svítí“ a uplatňují je při práci s obrázky i pracovními listy. Zapojí se do příprav vystoupení ke „Dni matek“ s anglickou písní i básní o mamince, rodině. Zpěvem písní s pohybem rozvíjí hudebnost, rytmus a cit pro melodii anglického jazyka. Porozumí větám s výrazem „mám rád“, pojmenují členy rodiny, znají jejich jména. Uvědomují si co je rodina, maminka, domov. Při pohybových hrách si upevní znalost pravé a levé strany, počet do 10 -ti, barvy. Prožívají radost z nových dovedností a vědomostí.

Klíčové kompetence:
k učení *(pracuje s poznatky o přírodě, která jej obklopuje)*
k řešení problémů *(rozlišuje a třídí obrázky a předměty, užívá matematických pojmů)*
komunikativní *(odpovídá a popisuje na základě obrázkových karet)*

Očekávané výstupy:

- ***Pojmenovat některý hmyz***
- ***Ovládat výslovnost nových slov***
- ***Zvládat výslovnost básní i písní o mamince, rodině***
- ***Hledat odpovědi na otázky s pojmenováním členů rodiny***
- ***Tvořit věty s používáním slovesa „mám rád“***
- ***Zapojit se do příprav k vystoupení ke „Dni matek“***
- ***Ovládat a správně pojmenovat pojmy pravá - levá, reagovat na pokyny***
- ***Vnímat jaro všemi smysly***

ANGLICKÝ JAZYK

Měsíc červen

Téma: ***TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY - WE LOOK FORWARD TO HOLIDAYS***
Věková skupina: ***4-6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:

Zapojením do práce s obrázky i knihou se děti seznamují s anglickými názvy některých exotických zvířat. Rozlišují a pojmenují zvířata podle zvukové nahrávky, při práci
se soubory na interaktivní tabuli, ale také na výletě do ZOO. Upevňují si správnou výslovnost při osvojení slov a základních výrazů, zvládají jednoduchou píseň, báseň i pohybovou hru o zvířatech. Spojením zpěvu, kresby i pohybového ztvárnění napomáhají snadnějšímu a trvalejšímu zapamatování slovní zásoby.
Děti naslouchají některým anglickým názvům letních sportů a činností. Zapojením do jednoduchého cvičení plní pokyny týkající se pohybu těla i končetin. Cvičením si děti utužují a podporují své zdraví, odvahu i vytrvalost, získají povědomí o nebezpečí úrazu.

Klíčové kompetence:
k učení *(soustředěně pozoruje a všímá si souvislostí, objevuje neznámé)*
k řešení problémů *(pohybem vyjadřuje smysl anglických slov)*
komunikativní *(vyjadřuje a sděluje své prožitky a pocity)*

Očekávané výstupy:

- ***Pojmenovat některá exotická zvířata v anglickém jazyce***
- ***Poznat a pojmenovat zvířata podle zvuku***
- ***Utvářet jednoduché věty s pojmenováním zvířat***
- ***Pohotově reagovat na slovní pokyn v anglické pohybové hře***
- ***Kresbou vystihnout zvířecí postavu, dokázat ji pojmenovat***
- ***Spojit zpěv anglické písně se ztvárněním pohybu zvířat***
- ***Rozvíjet hudební dovednosti***
- ***Správně pojmenovat některé letní sporty a činnosti***

Měsíc říjen - FLÉTNA

Téma: ***PODZIM***
Věková skupina: ***4 – 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:
Děti se seznamují hravou formou pomocí dechových cviků s metodou správného dýchání. Procvičují jemnou motoriku prstů hrou na tělo s rytmizací říkadel a říkadlových melodií. Seznamují se s flétnou jako hudebním nástrojem a vytvářejí si k ní pěkný vztah. Postupně určují její části. Při hrách s hlavicí se snaží o správné nasazení tónu. Poznávají tón „h1" (Honzík).

Klíčové kompetence: k učení *(soustředěně pozoruje, aktivně si všímá ukázky a poznává, že se může mnohému naučit),* ***komunikativní*** *(rozumí slyšenému a správně reaguje, průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu)*

Očekávané výstupy:

- ***Soustředěně vyslechnout hru na flétnu***
- ***Správně provádět dechové cviky***
- ***Poznat a pojmenovat zobcovou flétnu i její části***
- ***Pokusit se správně nasadit tón***
- ***Rytmizovat říkadlové melodie***
- ***Uvědomit si rozdíl mezi hračkou a skutečným nástrojem***

Měsíc listopad - FLÉTNA

Téma: ***KAM PATŘÍM***
Věková skupina: ***4 – 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:
Děti se seznamují se správným držením nástroje a polohou prstů, rozlišují krátké a dlouhé tóny. Pomocí „jablíčkového počítání" se snaží pochopit délku noty celé, půlové a čtvrťové. S jistotou hrají tón „h1" (Honzík) a seznamují se s tónem „a1" (Adélka) a „g1" (Gustík) i jejich umístěním v notové osnově. Dbají na správné zakrývání dírek při tvoření tónů.

Klíčové kompetence: k učení *(soustředěně pozoruje, experimentuje, raduje se z toho, co samo dokázalo),* ***k řešení problémů*** *(upřesňuje si početní představy),*

Očekávané výstupy:

- ***Uvědomit si vlastní dech při hře i dechových cvičení***
- ***Správně nasadit tón***
- ***Správně držet nástroj***
- ***Střídat při hře dva tóny***
- ***Poznat notu „h1", „a1", „g1" a její umístění v notové osnově***
- ***Podle sluchu rozlišit krátké a dlouhé tóny, zopakovat je***

Měsíc prosinec – FLÉTNA

Téma: ***ADVENT***
Věková skupina: ***4 – 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:
Děti si postupně osvojují správný způsob hry na flétnu, dodržují zásady správného držení těla, držení nástroje, zakrývání dírek, tvoření tónu. Procvičují tóny „h1“, „a1“, „g1“ v jednoduchých písních se zimním námětem. Soustředí se na hru ve skupině, snaží se vnímat a dodržovat rytmus při hře. Podílejí se na přípravě vánoční slavnosti, zvládnou jednoduchou koledu.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(soustředí se na hru i rytmizaci a záměrně si pamatuje, dovede postupovat podle instrukcí),* ***komunikativní*** *(chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou)*

Očekávané výstupy:

- ***Dodržovat rytmus při hře***
- ***Poznat zvládnuté noty v notové osnově***
- ***Hrát jednoduché písně z notového záznamu***
- ***Opakovat daný rytmický celek***
- ***Správně provádět dechové cviky***
- ***Zakrývat dírky bříšky prstů***
- ***Zvládat hru ve skupině***

Měsíc leden – FLÉTNA

Téma: ***ZIMA***
Věková skupina: ***4 – 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:
Děti si uvědomují rozdíl mezi notou celou, půlovou a čtvrťovou a dodržují jejich délku při hře, rozvíjejí rytmické i melodické cítění. S jistotou rozeznají notu „h1“, „a1“,“g1“. Soustředí se na způsob hraní jednotlivých tónů - zvládnou zakrytí dvou dírek najednou (přechod z tónu „h1“ na „g1“), . Opakují zvládnuté písně se zimním námětem a se zájmem se seznamují s novými.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(získané zkušenosti uplatňuje při hře na nástroj i v dalším učení),* ***komunikativní*** *(dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady hudebními prostředky)*

Očekávané výstupy:

- ***Správně zakrývat dírky při hře***
- ***Poznat s jistotou notu „h1“, „a1“, „g1“ a jejich umístění v notové osnově***
- ***Dodržovat rytmus při hře***
- ***Dodržovat délku not***
- ***Poznat notu celou, půlovou, čtvrťovou***

- ***Hrát říkadlové melodie a jednoduché písně v rozsahu tří tónů***

Měsíc únor - FLÉTNA

Téma: ***POHÁDKOVÝ SVĚT***
Věková skupina: ***4 – 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:
Děti respektují kolektivní hru na flétnu, upevňují si rytmické cítění. Využívají flétnu při hře na ozvěnu, opakují rytmicko – melodické celky, trénují svoji pozornost a paměť, rozvíjejí sluchové vnímání a představivost. Hrají zvládnuté písně z notového záznamu a individuálně, dle náročnosti, se seznamují s písněmi novými.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(orientuje se v notovém záznamu, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo),* ***k řešení problémů*** *(řeší situace na základě nápodoby či opakování)*

Očekávané výstupy:

- ***Rytmicky i melodicky kopírovat hraný celek***
- ***Přizpůsobit se skupinové hře na flétnu***
- ***Zajímat se o nové písně***
- ***Rozvíjet sluchové vnímání a představivost***
- ***Spojovat hru na flétnu s jinými rytmickými nástroji (ozvučná dřívka, ozvučný válec, triangl)***
- ***Správně držet flétnu při hře (levá ruka nahoře, palec pravé ruky podpírá flétnu pod čtvrtou dírkou)***

Měsíc březen - FLÉTNA

Téma: ***JARO***
Věková skupina: ***4 – 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:
Děti opakují známé říkadlové melodie a jednoduché písně z předešlých lekcí. Procvičují zvládnuté noty „h1“, „a1“, „g1“, a seznamují se s notou „c2“ (Cecilka). Objevují některé hudební pojmy jako je „houslový klíč“, „pomlka“ a seznamují se s jejich významem. Naučí se je poznávat v notovém záznamu. Zvládají sólovou hru.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(poznává jednoduché hudební pojmy, znaky a symboly),* ***komunikativní*** *(rozlišuje některé hudební symboly, seznamuje se s jejich významem) .*

Očekávané výstupy:

- ***Umět hrát v menších skupinách i sólově***
- ***Seznámit se s notou „c2“ a jejím umístěním v notové osnově***
- ***Poznat houslový klíč***
- ***Poznat pomlku (čtvrťovou)***

- *Upevňovat správné návyky při hře na flétnu*
- *Hrát nové písně*
- *Zdokonalovat hru na flétnu*

Měsíc duben - FLÉTNA

Téma: ***SVĚT KOLEM NÁS***
Věková skupina: ***4 – 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:
Děti si připomenou některé hudební pojmy a seznámí se s pojmem novým „opakovací znaménko" (repetice). Uplatňují získané dovednosti při hře z notového záznamu, procvičují zvládnuté písně ve hře skupinové i sólové. Zdokonalují oblast jemné motoriky i koordinace oka a ruky. Zvládají samostatné a správné provádění dechových cviků i ošetření flétny po hře – vysušení vytěrákem.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(získané zkušenosti uplatňuje při hře na nástroj, poznává další hudební pojmy),* ***komunikativní*** *(rozlišuje některé hudební symboly, rozumí jejich významu)*

Očekávané výstupy:

- *Poznat opakovací znaménko i jeho význam*
- *Znát pravidla bezpečné manipulace s flétnou (rozložení na části, vysušení)*
- *Samostatně a správně provádět dechové cviky*
- *Hrát písně ve skupině i sólově*
- *Znát některé hudební pojmy*
- *Správně zahrát zvládnuté písně (dbát na délku not, dodržení pomlk, popř.opakovat některou část písně)*

Měsíc květen - FLÉTNA

Téma: ***VŠECHNO KVETE***
Věková skupina: ***4 – 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:
Děti objevují zajímavosti ve hře, hrou na flétnu rozvíjejí svůj vztah k hudbě, opakují a procvičují zvládnuté písně a seznamují se s novými písněmi. Při společné hře vzájemně naslouchají kamarádům. Získané dovednosti a návyky uplatňují při veřejných vystoupeních v MŠ i mimo ni. Podílejí se na přípravě programu ke Dni matek. Zvládají zahrát jednoduché předehry.

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých),* ***k řešení problémů*** *(uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit),*

Očekávané výstupy:

- *Upevňovat a procvičovat zvládnuté písně*

- *Zajímat se o nové písně*
- *Rozvíjet svou fantazii (vlastní improvizace při melodizaci slovních celků)*
- *Zapojit se do hry při veřejných vystoupeních*
- *Hrát písně z not i zpaměti*
- *Hrát jednoduchý kanón*

Měsíc červen - FLÉTNA

Téma: ***TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY***
Věková skupina: ***4 – 6 let***
Časový rozsah: ***1 měsíc***

Charakteristika a cíle:
Opakují a procvičují celoroční program. Hrají písně z not, některé zvládají i zpaměti. Rozvíjejí tak hudební paměť a smysl pro rytmus. Upevňují a rozšiřují repertoár písní -
- vytvářejí si „zásobník“ (individuálně dle náročnosti). Procvičují zvládnuté noty „h1“, „a1“, „g1“, „c2“ a seznamují se s notou „d2“ (Davídek). Zvládají „čtení“ grafického záznamu písně zleva doprava, což je důležité pro osvojování čtenářských dovedností. Uplatňují základní návyky při hře (správné postavení, držení flétny, zakrývání dírek, tvoření tónů, vysušení flétny po hře apod.).

Klíčové kompetence: ***k učení*** *(při zadané práci dokončí, co započalo, je schopno dobrat se k výsledkům),* ***komunikativní*** *(ovládá dovednosti předcházející čtení)*

Očekávané výstupy:

- *Poznat píseň podle notového záznamu*
- *Vytvořit zásobník písní*
- *Poznat notu „d2“ a její umístění v notové osnově*
- *Zvládat základní návyky při hře na flétnu*
- *Sledovat grafický záznam písně zleva doprava*
- *Znát prvky hudební nauky*

Část III

7. Přílohy

BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ PŘI POBYTU DĚTÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE
INTERNÍ PŘEDPIS

Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů, § 5: učitelka zodpovídá za bezpečnost dětí v mateřské škole od doby jejich převzetí od zákonného zástupce až do doby jejich předání zákonným zástupcům nebo pověřené osobě. Dítě lze předat pověřené osobě pouze na základě písemného pověření (plné moci).

Pobyt dětí v uzavřených prostorách MŠ:

- *učitelka má neustále přehled o všech dětech, za které zodpovídá, průběžně kontroluje jejich počet*
- *učitelka průběžně kontroluje všechny prostory, ve kterých se děti pohybují (třída, herna, sociální zařízení, šatna)*
- *učitelka neponechává děti ve výše uvedených prostorách bez dozoru*
- *při přesunech dětí na zájmové a jiné aktivity děti vždy doprovází učitelka nebo pověřená osoba*

Pobyt venku je realizován

1. *pobytem na školní zahradě*
2. *vycházkami*
3. *turistickými výlety*

Pobyt dětí na školní zahradě

- *při pobytu na školní zahradě používá každá třída důsledně svoje pískoviště, a to v dopoledních i odpoledních hodinách*
- *učitelka věnuje trvale pozornost dětem*
- *učitelky z různých tříd nejsou při zajišťování dozoru na zahradě na společném místě*
- *učitelka má v každém okamžiku přehled o všech dětech, průběžně kontroluje počet dětí, při velkém rozptylu dětí zajistí učitelky bezpečnost dětí ze dvou různých míst*
- *učitelka zajišťuje bezpečnost dětí při hrách na zahradním nářadí*

Pobyt mimo areál mateřské školy

- *učitelky mají trvale povoleny vycházky s dětmi po území města i vycházky a turistické výlety mimo toto území (týká se i městských částí budou vždy v pondělí písemně oznámeny ředitelce školy (sešit Přehled akcí mimo areál MŠ). Všechny tyto aktivity podléhají písemnému schválení ředitelkou školy (podpis oznámení).*
- *na vycházky a výlety mimo území mateřské školy chodí se skupinou dětí dvě učitelky, pokud je počet dětí vyšší než 20.*
- *ve třídě, kde jsou zařazeny děti s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně ne děti mlđší 3 let, chodí na vycházky mimo území mateřské školy vždy učitelka a pedagogický asistent nebo chůva. Pokud je počet dětí vyšší než 12, chodí na vycházky vždy dvě učitelky a pedagogický asistent nebo chůva.*
- *při vycházce chodí vždy jedna učitelka na začátku zástupu a druhá učitelka na konci zástupu dětí. Při vycházce s jednou učitelkou (max. 20 dětí) učitelka průběžně kontroluje celý zástup dětí.*
-

- *při přecházení vozovky má přednost přechod se světelnou signalizací, dále označený přechod pro chodce. Na neoznačených místech lze přecházet pouze výjimečně, a to v případě, že v přiměřené blízkosti není označený přechod pro chodce.*
- *při přecházení po označeném přechodu a na neoznačeném místě používá učitelka dopravní terčík.*
- *při volném pohybu dětí na vhodném místě učitelka kontroluje prostor z hlediska bezpečnosti a trvale předchází možnosti úrazu dětí.*
- *při pobytu dětí mimo areál MŠ učitelka průběžně kontroluje počet dětí a má o dětech stálý přehled*
- *při příchodu dětí z pobytu venku neponechává učitelka děti bez dozoru v šatně. Je přítomna v šatně do odchodu posledního dítěte ve třídě.*

Odchod dětí z mateřské školy:

- *učitelka předává dítě vždy osobně rodičům nebo pověřené osobě*
- *nezletilí sourozenci a pověřené osoby jsou vždy uvedeny v evidenčním listu dítěte ne ve zmocnění k odvádění dítěte, který vyplní rodiče dítěte*
- *při spojování dětí v odpoledních hodinách předává třídní učitelka svěřené děti koncové službě s písemným seznamem se jmény dětí, které přecházejí na koncovou třídu*
- *před odchodem ze třídy nebo zahrady na konci pracovní doby učitelka vždy zkontroluje všechny prostory, ve kterých se děti pohybovaly a ujistí se o odchodu všech dětí, za které zodpovídá.*

Děti v mateřské škole jsou pravidelně poučovány o bezpečném chování. Poučení je vždy zaznamenáno v přehledu výchovné práce

POUČENÍ DĚTÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY O BEZPEČNOSTI VE ŠKOLE A PŘI ŠKOLNÍCH AKCÍCH

Poučení	*Datum*	*Podpis*
Zahájení školního roku: bezpečné chování ve škole, ve třídě, na chodbách, chování při akcích mimo školu, vzájemná ohleduplnost. Zákaz nošení zbraní, povinnost hlášení úrazů učitelce. Možná nebezpečí. Požární ochrana, jak se zachovat v případě požáru, evakuace.		
Poučení o bezpečném chování při TV činnostech		
Poučení o bezpečném chování při hrách v MŠ /rizika/		
Poučení o bezpečném chování při pracovním zaměstnání		
Poučení o bezpečném chování při výtvarném zaměstnání		
Poučení o bezpečném chování při vycházkách/pozor na zvířata, nebezpečné bobule a další/		
Poučení o bezpečném chování při hrách na školní zahradě/vzájemná ohleduplnost, houpačky, průlezky, skluzavky a další		
Poučení o bezpečném chování při dopravních hrách		
Poučení o bezpečném chování při cestování v prostředcích hromadné dopravy		
Poučení o bezpečném chování - jak se chránit před cizími lidmi, komu se svěřovat		
Poučení o bezpečném chování – před školním výletem		
Poučení o bezpečném chování – v krizových životních situacích/ když se ztratí, když někam spadne, při požáru .../		
Poučení o bezpečném chování – způsoby poskytování první pomoci a přivolání pomoci		
Poučení o bezpečném chování – prázdniny		
Poučení o bezpečném chování - o škodlivých zvycích a návycích		
Poučení o bezpečném chování – rizika braní věcí a sladkostí od neznámých lidí/drogy/		
Poučení o bezpečném chování – koupání v přírodě		
Poučení o bezpečném chování		
Poučení o bezpečném chování		
Poučení o bezpečném chování		
Poučení o bezpečném chování		
Poučení o bezpečném chování		
Poučení o péči o své zdraví		
Poučení o péči o své zdraví		
Poučení o péči o své zdraví		
Poučení o péči o své zdraví		

Primární prevence rizikových jevů

Minimální preventivní program MŠ

Obsah:

1. *Úvod*
2. *Charakteristika školy*
3. *Zdůvodnění potřebnosti programu*
4. *Analýza současného stavu ve škole*
5. *Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole*
6. *Cíle minimálního preventivního programu*
7. *Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu*
8. *Organizace prevence*
9. *Spolupráce rodiny a mateřské školy*
10. *Spolupráce s odborníky a jinými organizacemi*
11. *Integrace prevence sociálně patologických jevů v ŠVP*

1. Úvod

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. Účastní se ho pedagogové, děti, rodiče a odborníci. V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence rizikového chování s výcvikem v sociálních dovednostech a osobnostním růstem dítěte. Preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zásadní zřetel na věk a osobní charakteristiky dětí.

2. Charakteristika školy

Mateřská škola se nachází spíše na okraji města. Svůj provoz zahájila v roce 1964 a v posledních letech prošla rozsáhlou rekonstrukcí a modernizací. Má velkou zahradu s členitým terénem, která byla v roce 2009 přebudována za spolufinancování z fondu EU na Dětský park při MŠ Jesenická. V letním období je zpřístupněn i veřejnosti. Škola má tři třídy s maximální kapacitou 84 míst.
Docházejí k nám děti z různě situovaných rodin. Nedostatek pracovních míst ve městě i okolí zhoršují finanční situaci rodin s malými dětmi. Mnohé řeší tuto krizi pobíráním rodičovského příspěvku a sociálních dávek, ze kterých ovšem nelze vyžít. Zapojení rodičů do dění předškolního zařízení má i z tohoto důvodu stále ještě rezervy. Akce školy hodnotí rodiče velmi kladně, avšak některé z nich, v souvislosti s obtížnou finanční situací, nevyužívají. Proto se snažíme využít různých dotačních programů.

3. Zdůvodnění potřebnosti programu

S chováním, které je charakteristické především nezdravým stylem života, nedodržováním nebo porušováním sociálních norem a etických hodnot (týrání, zanedbávání, šikanování nebo drogy – kouření) se mohou děti setkat již v předškolním věku.
Je tedy důležité zahájit primární prevenci dětem z ohrožených skupin právě v době předškolní docházky a poskytnout jim potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

4. Analýza současného stavu ve škole

K posouzení problematiky primární prevence rizikového chování slouží:

- *monitoring klimatu třídy učitelkami*
- *rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci*
- *dotazníky pro zákonné zástupce dětí*

- *spolupráce s odborníky (dětský lékař, pracovník PPP, sociální pracovník, OSPOD)*

Škola konkrétní případ rizikového chování u dětí neřešila, objevují se však u sociálně znevýhodněných dětí náznaky zanedbávání, jak tělesného zanedbávání, tak i zanedbávání citového, které by v pozdějším věku mohlo přerůst v nežádoucí rizikové chování jako je týrání, šikanování, vandalismus apod.

5. Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole

Garantem programu je p. ředitelka Pavlína Lesniáková. V rámci své činnosti připravuje preventivní program a jeho realizaci ve škole. O programu jsou informovány všechny učitelky, rodiče i děti. Spolupracuje s ostatními učitelkami, dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

6. Cíle minimálního preventivního programu

- *zvýšení odolnosti dětí vůči společensky nežádoucím jevům*
- *vést děti k rozpoznání společensky nežádoucí jevů a nepodlehnout jim, pokud se s nimi v budoucnu setkají*
- *preventivní výchovně vzdělávací působení je neoddělitelnou součástí ŠVP*
- *naplňování kompetence podpory zdraví, zdravého způsobu života*
- *navození příznivého klimatu školy, třídy,*
- *posilování důvěry a vzájemného respektu mezi dětmi, rodiči a zaměstnanci školy*
- *kladné postoje učitelek k problematice prevence společensky nežádoucích jevů*
- *vzdělávání učitelů v oblasti prevence*
- *analyzovat jedince, konkrétní sociální situaci rodiny, která potřebuje pomoc*
- *spolupráce s rodinou, analyzovat jedince, konkrétní sociální situaci dítěte*
- *vytváření elementárních základů klíčových kompetencí v počáteční etapě vzdělávání a zvládat tak na své úrovni aktivně a s uspokojením nároky života v prostředí rodiny a školy*

Naše škola se věnuje dětem sociálně znevýhodněným, protože tuto skupinu chápeme jako velmi ohroženou. Nabízíme programy a aktivity, kde se mohou uplatnit všechny děti.
Cílem primární prevence v předškolním věku je zakotvit zdraví jako důležitou životní hodnotu, kterou je třeba chránit. Uvědomovat si možná nebezpečí a možnosti, jak se těmto nebezpečím vyhýbat. Součástí primární prevence v tomto věku je podpora vytváření zdravých sociálních vztahů i mimo rodinu.

7. Vymezení obsahu a formy prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu

- *společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi dětmi a učiteli*
- *zvyšování zdravého sebevědomí dětí (sebedůvěra, samostatnost, sebejistota)*
- *zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti*
- *vnímání individuálních odlišností děti mezi sebou a přijímání těchto jevů*
- *nácvik vzájemné úcty. sebeúcty a důvěry*
- *rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit konflikty a problémy (např. formou komunitního kruhu)*
- *rozvoj schopností klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“*
- *navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě*
- *důraz na spolupráci s rodiči*
- *včasné diagnostikování rizikového chování ve třídních kolektivech*

8. Organizace prevence

Ředitelka mateřské školy

Je přímo odpovědná za prevenci a za řešení zjištěných nežádoucích projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení nežádoucích projevů chování:

- *koordinuje zpracování, kontroluje realizaci a vyhodnocuje prevenci nežádoucích jevů*
- *zapracovává aktuální problémy výskytu rizikové chování do Školního řádu*
- *podporuje týmovou spolupráci pedagogů a ostatních zaměstnanců MŠ*
- *spolupracuje s odborníky*
- *koordinuje další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikového chování*

Učitelka

- *podílí se na zpracování a realizaci programu prevence rizikového chování*
- *diagnostikuje vztahy mezi dětmi*
- *motivuje k vytvoření podmínek a vnitřních pravidel v souladu se školním řádem,*
- *vytváření bezpečné atmosféry a pozitivního klimatu*
- *spolupracuje s rodiči*
- *zpracovává zprávy o dětech pro odborníky a sociální pracovníky*

9. Spolupráce rodiny a mateřské školy

Prevence v rodině

- *vyvážený životní styl a záliby (nepřetěžovat, neočekávat nadprůměrné výsledky, dítě musí mít radost a zájem o činnost)*
- *užitečná rodinná pravidla, která jsou pro děti srozumitelná a jasná (ideální výchovný styl je vřelý a středně omezující, liberální výchova má své úskalí)*
- *dobré hodnoty a vzory (rodiče dětem vzorem)*
- *dobrá společnost a výběr kamarádů (vhodný výběr kamarádů)*
- *posilovat zdravé sebevědomí dětí (partnerský přístup)*
- *spolupráce při výchově mezi dospělými, kteří se o dítě starají*
- *projevovat zájem a získávat důvěru dítěte (udělat si na dítě čas, naslouchat mu)*
- *umět s dětmi mluvit o tabáku, alkoholu, návykových látkách (správně a přiměřeně věku, odpovídat dětem na otázky, vysvětlovat rizika)*

Prevence v mateřské škole

- *seznámení ze základními cíli prevence rizikového chování dětí v MŠ (třídní schůzka)*
- *včasná informovanost rodičů o změnách chování jejich dětí*
- *aktuální řešení problémů*
- *konzultace pro rodiče (termín konzultačních hodin, možnosti konzultací)*
- *poradenství v oblasti spolupráce rodičů s MŠ a odborníků*
- *vyvěšení letáků s možností případné pomoci rodičům a dětem v dané problematice*
- *zveřejnění programu prevence na informačních tabulích v MŠ a internetu*

Rodiče byli informováni o záměrech školního vzdělávacího programu, jehož nedílnou součástí je i primární prevence rizikového chování. Případ zanedbávání dítěte v naší škole zatím řešen nebyl.

10. Spolupráce s odborníky a jinými organizacemi

- *Pedagogicko - psychologická poradna*
- *Speciální pedagogické centrum v Ostravě, v Bruntále, v Opavě*
- *Vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole (využívat vhodných témat v nabídce z katalogu DVPP)*
- *Dětský lékař*
- *MěÚ Vrbno pod Pradědem (odbor sociálních věcí)*
- *Policie ČR*
- *OSPOD*

11. Integrace prevence rizikového chování v ŠVP

11.1 Etika a mravní výchova

- *prolíná se všemi činnostmi*

11.2 Výchova ke zdravému životnímu stylu

- *pohybové aktivity*
- *získání pohybových dovedností a schopností*
- *rozšiřování zájmů dětí*

Třídní vzdělávací programy

Organizace, formy, metody a prostředky vzdělávání vychází z potřeb a zájmů dítěte, zjištěných dovedností a vědomostí, činnosti jsou provázané, se samozřejmostí reakce na právě vzniklý nebo vznikající problém.

Získávání klíčových kompetencí

- **kompetence k učení** – *pozoruje, zkoumá, objevuje, umí své dovednosti uplatnit, všímá si, co se kolem děje, co vidí, umí odhadnout své síly, soustředí se, dosahuje výsledků*
- **kompetence k řešení problémů** – *všímá si problémů, řeší problémy na základě zkušenosti, nebojí se chybovat*
- **kompetence komunikativní** – *komunikuje s dětmi, s dospělými, vyjadřuje své myšlenky, pocity, prožitky, nálady, ví, že lidé hovoří cizími jazyky, využívá komunikativní informativní prostředky*
- **kompetence sociální a personální** – *umí se rozhodnout, umí si vytvořit svůj názor, uvědomuje si, že za své jednání odpovídá, nese důsledky, ve skupině se dokáže prosadit, ale i ustoupit, uplatňuje základní společenské návyky, společenská pravidla, respektuje druhé, vyjednává, přijímá a uzavírá kompromisy, napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí, spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla, při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně, umí odmítnout jemu nepříjemnou komunikaci, chápe, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem*

a jedinečnostem, chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, násilí a agresivita se nevyplácí, řeší problémy dohodou dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte

- ***kompetence činnostní a občanské*** – své činnosti vyhodnocuje, dokáže rozpoznat své silné a *slabé stránky, odhaduje rizika svých nápadů, chápe, že o tom co udělá, může svobodně rozhodnout, váží si práce a úsilí druhých, zajímá se o druhé, odění kolem sebe, má povědomí o základních lidských hodnotách a podle toho se chová, spoluvytváří pravidla soužití s vrstevníky, uvědomuje si svá práva a práva druhých, uvědomuje si, že svým chováním ovlivňuje prostředí, podílí se na jeho tvorbě, dbá na své osobní zdraví a zdraví druhých, chová se odpovědně a bezpečně*

Zdroje:
ŠVP „Chci vědět, umět, znát…“
RVP předškolního vzdělávání
Metodický pokyn MŠMT ČR k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení Č.j.: 28275/2000-22
Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, školský zákon
Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže Č.j. :21291/2010-28
Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT ČR Č.j.: 37014/2005-25

Plán EVVO
pro období od 1.9.2016 do 31.8.2019
(v návaznosti na plnění cílů programu EVVO v ŠVP a využitím přírodní zahrady)

Úvod

Plán vychází z platného Školního vzdělávacího programu Chci vědět, umět, znát… , jehož součástí je program EVVO nazvaný „Malý ochránce přírody“ Aktivity směřují k naplňování jeho cílů a výstupů. Jednou ze stěžejních a podnětných pomůcek je nově vybudovaná přírodní zahrada s mnoha možnostmi, které povedou k vytvoření elementárních základů pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Náměty aktivit využití přírodní zahrady jsou uvedeny v příloze č. 1.

Plán bude navazovat na předchozí aktivity v rámci budování přírodní zahrady, které se zúčastní děti jednak pozorováním probíhaných prací, radami, názory a výsadbovými pracemi společně se svými rodiči pod vedením odborníka a pedagogů.

Další nezařazené akce budou vyplývat z průběhu vzdělávání, nabídek a rozvoje spolupráce, vyhlášených soutěží a podobně. V časovém plánování může dojít k odchýlení vzhledem k rozmarům počasí.

Primární cílová skupina:

- děti mateřské školy ve věku 2,5 -7 let

Sekundární cílová skupina:

- pedagogové

Ostatní:

- děti z partnerské mateřské školy v Glogówku 5-7 let
- děti druhé mateřské školy Ve Svahu
- děti prvního stupně ZŠ v rámci vzájemné spolupráce
- Rodiče, sourozenci a prarodiče dětí
- Občané našeho města, návštěvníci města
- Provozní zaměstnanci
- Organizace

Okruhy zaměření aktivit:

A) Výchovně vzdělávací aktivity v rámci běžné činnosti MŠ

B) Sběrové aktivity

C) Třídění odpadu

D) Výlety

E) Aktivity s participací rodičů a rodinných příslušníků dětí

F) Aktivity pro širokou veřejnost

G) Aktivity se spolupracujícími subjekty, školami a zahraničním partnerem

AKTIVITY EVVO A JEJICH ČASOVÝ HARMONOGRAM

OKRUH	ZÁŘÍ
C,F	Výstava dětských prací z přírodnin, soutěže v poznávání rostlin a živočichů, zahradní akce s rodiči, podzimní sklizeň, společné opékání pro dospělé i děti.
A	Tematické výukové aktivity zaměřené na prvotní adaptaci v prostředí, objevování nových možností zahrady, (oheň, voda, živočichové ad.),sběr podzimních plodů, zkoumání zahrady, (oheň, voda, živočichové ad.) , zkoumání možností hrových aktivit, pozorování změn s příchodem podzimu, tvorba pravidel a zásad při pobytu v přírodní zahradě
OKRUH	**ŘÍJEN**
G, E	Bramborový den(pečení brambor v ohni, soutěže ve škrabání brambor a následná, bram. razítka, výroba bramborových šperků – dopoledne akce se ZŠ, odpoledne pokračování s rodiči výroba bramboráků, vaření bramb. Guláše v kotlíku
E	Solná jeskyně – zdravotní pobyt (hry se solí, pozorování vodního koloběhu, relax, posílení zdraví)
A	Výchovně vzdělávací aktivity – výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1
E	Vědecká expedice týdenní akce se zapojením rodičů dětí– sběr přírodnin (vytváření sbírky s možným použitím ve smyslovém centru), následně realizace výstavy v chodbách školy.
D	Loutkové divadlo Ostrava- dopravní, společenská pravidla
B	Sběr kaštanů, sběr suchého pečiva pro zvěř
C	Třídění odpadu
B	Sběr pet-víček, sběr elektroodpadu
OKRUH	**LISTOPAD**
G	Akce Halloween(vyrábění strašidel s dýní a přírodnin, umístění v přírodní zahradě), průvod s lampióny
A	Výchovně vzdělávací aktivity v přírodní zahradě– výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1
G	Výlet do Polska „Vánoční tradice
E	Hrabání listí –rodiče s dětmi EVVO, zakládání kompostu, táborák
E	Solná jeskyně – zdravotní pobyt (hry se solí, pozorování vodního koloběhu, relax, posílení zdraví)
B,E	Sběr a sušení pečiva pro zvěř
C	Třídění odpadu
OKRUH	**PROSINEC**
A	Výchovně vzdělávací aktivity v přírodní zahradě– výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1

E	Vánoční tvoření rodiče s dětmi (využití přírodnin zahrady) tvoření, tradice
A	Den ptačích kuchařů – výroba krmení do krmítek (ve skleníku)
A	Den pomoci zvířátkům v zimě(krmení kachen, plnění krmítek na šk. Zahradě, kaštany do krmelců pro vysokou)
A,E	Pečení cukroví s babičkou
E	Společné vánoční odpoledne s dětmi a rodiči, nadílka
B,E	Sběr suchého pečiva pro zvěř
C	Třídění odpadu
B,E	Sběr pet-víček, sběr elektroodpadu
OKRUH	**LEDEN**
G	Akce s MŠ Svah – Pohádka o dvanácti měsíčcích- využití prostoru zahrady. Improvizace děje, práce s ohněm.
E	Lyžařský výcvik
A	Den pomoci zvířátkům v zimě(krmení kachen, plnění krmítek na šk. Zahradě, kaštany do krmelců pro vysokou)
A	Výchovně vzdělávací aktivity v přírodní zahradě– výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1
B, E	Sběr suchého pečiva pro zvěř
C	Třídění odpadu
B,E	Sběr pet-víček, sběr elektroodpadu
OKRUH	**ÚNOR**
A	Výchovně vzdělávací aktivity v přírodní zahradě– výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1
A	Den pomoci zvířátkům v zimě(krmení kachen, plnění krmítek na šk. Zahradě, kaštany do krmelců pro vysokou)
E	Sněhové tvoření s rodiči na zadradě
G	Beseda s místními myslivci EVVO
B, E	Sběr suchého pečiva pro zvěř
C	Třídění odpadu
B,E	Sběr pet-víček, sběr elektroodpadu
OKRUH	**BŘEZEN**
A	Výchovně vzdělávací aktivity v přírodní zahradě– výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1(výsadba semínek na sazenice)
D	Turistický výlet do Karlové Studánky-vodopády-
G	Topení Moreny se ZŠ – výroba Moreny z přírodnin, průvod k řece, loučení se zimou, přivolávání jara - první jarní den
G	Den s babičkou a dědečkem – mezigenerační akce a využitím přírodní zahrady, přípravy k výsadbě
A,G	22. března- Světový den vody – beseda s vodohospodáři
C	Třídění odpadu
B,E	Sběr pet-víček, sběr elektroodpadu
OKRUH	**DUBEN**

A,G	Cvičení CO s místními hasiči
A,G	Mezinárodní den ptactva – týdenní projekt v MŠ. Možno i na webu pro veřejnost zadávat otázky nebo informace o ptácích (1.4.).
A, E	Den země (týdenní projekt)– „Skřítci uklízejí“ – zapojení rodičů
A	Výchovně vzdělávací aktivity v přírodní zahradě– výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1(výsadba do skleníku).
C	Třídění odpadu
B,E	Sběr pet-víček, sběr elektroodpadu
OKRUH	KVĚTEN
A	Výchovně vzdělávací aktivity v přírodní zahradě– výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1(výsadba do záhonků).
E	Stavění májky v přírodní zahradě – participace tatínků(tradice)
C	Třídění odpadu
B,E	Sběr pet-víček, sběr elektroodpadu
G	Školní výlet do PL na pozvání partnera
G, D	Školní výlet s partnerskou školou z PL- Jeskyně na Pomezí
OKRUH	**ČERVEN**
A,D	Výlety do okolí, cestování vlakem, autobusem, turistika
C	Třídění odpadu
B,E	Sběr pet-víček, sběr elektroodpadu
A	Výchovně vzdělávací aktivity v přírodní zahradě– výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1(výsadba do záhonků).
A,G	Letní karneval – téma živočich nebo rostlina z přírodní zahrady
F,E,A	Oslavy MDD – kvízy a soutěže v přírodní zahradě(pasování školáků
A,F	Světový den životního prostředí (5. června) – den otevřených dveří přírodní zahrady pro veřejnost – výstava dětských prací z přírodnin
OKRUH	**ČERVENEC**
A	Výchovně vzdělávací aktivity v přírodní zahradě– výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1. Celodenní pobyty v zahradě, projekty „Indiánský den“ a další.
C	Třídění odpadu
B,E	Sběr pet-víček, sběr elektroodpadu
OKRUH	**SRPEN**
A	Výchovně vzdělávací aktivity v přírodní zahradě– výběr dle tématu ŠVP s využitím center přírodní zahrady viz. cíle a výstupy v příloze č. 1. Celodenní pobyty v zahradě – príma prázdniny
C	Třídění odpadu
B,E	Sběr pet-víček, sběr elektroodpadu

Příloha č. 1

Využití přírodní zahrady v návaznosti na ŠVP a oblast EVVO		
Centrum- fyzicky aktivní a vzdělávací Indiánská vesnice	**Charakteristika centra** Centrum je zaměřeno na pohybové vyžití dětí. Přispívá ke zdravému životnímu stylu, rozvíjí dětskou osobnost. Je podnětné pro rozvoj fantazie a pohybových her. Děti mají možnost překonávat přirozené přírodní překážky a členitý terén, a využít ke svým hrám různá zákoutí a herní prvky. Centrum přispívá k navazování sociálních kontaktů nejen s vrstevníky, ale i s dětmi rozdílného věku, k rozvoji volních vlastností, jakými jsou vytrvalost, snaha překonávat překážky, vyrovnat se ostatním, překonávat strach. Rozvíjí rychlost, zdatnost a obratnost, vytváří kladný vztah k pohybu v přírodním terénu a tím vším vytváří základ pro zodpovědné chování k přírodě a životnímu prostředí. Děti si osvojí praktické dovednosti při práci s ohněm, seznámí se s vývojem života v divoké části centra.	
Vzdělávací cíle:	Seznamování se s potřebami a podmínkami pro život drobných živočichů Osvojení si pravidel a rizik při zakládání a zacházení s ohněm Přizpůsobit se a umět využívat přírodní prostředí k pohybovým hrám Rozvoj pohybových zdatností Posilování fyzického i duševního zdraví Poznávání sama sebe a svých schopností Při pobytu v přírodě přizpůsobovat své chování jejím podmínkám Uvědomování si změn přírody vlivem postupu času a ročního období	
Výstupy:	Chránit biotopy a nenarušovat podmínky života drobných živočichů Umět správně reagovat na případné rozšíření ohně a přivolání pomoci Správně vyhodnotit podmínky pro založení ohně v přírodě Uplatňovat vlastní fantazii a znalosti o soužití člověka s přírodou, být k ní citlivý Pohybovat se koordinovaně a jistě v přírodním terénu Být spokojený, vyrovnaný, cítit se bezpečně Uvědomovat svoje možnosti a limity v rámci pohybových aktivit Přijímat svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním Orientovat se bezpečně a citlivě v přírodním prostředí Pochopit základní zákonitosti vývojových fází živočichů a rostlin	
Prvky, mobiliář a jejich využití - možné aktivity	Kmeny stromů, atypický mobiliář	Pozorování drobných živočichů v úkrytu, kůry stromů, změn jeho fází stárnutí.
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima- pozorování změn dřeva, kůry, stádia hniloby, výskyt cizopasníků, vývoj života živočichů v jednotlivých fázích.
	Vztah k EVVO	Pochopení významu a vlivu počasí, ročních období a přírodních jevů pro fungování životního koloběhu rostlin i živočichů
	Vrbové týpí s tunelem	Hry založené na vlastní fantazii dětí, námětové hry- pohyb v omezeném prostoru a jeho respektování, pracovní aktivity v rámci údržby vrbového proutí(zaplétání, stříhání), objevování

		vlastností popínavé rostliny, netradiční bydlení a jeho možnosti. Seznamování se se životem jiných kultur např. Indiánů(vyzkouší si pracovní postupy, např.(rozdělání ohně, výroba rydel , jejich následné použití apod. Akce: Den indiánů ,Sportovní dny, Stezka indiánů (překážková dráha, závodivé hry)
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima (pomoc vrboví proti polámání pod tíhou sněhu)
	Vztah k EVVO	Pěstování vztahu k místu v přírodě, vědět, jak mohu rostlinám pomáhat. Umět využít přírodních zdrojů, ale umět zvažovat možné negativní dopady na přírodu.
	Dřevěná lavička kolem stromu	Relaxace, odpočinek, vedení rozhovorů, pozorovací aktivity,
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Příležitost k naslouchání zvuků a pozorování detailů přírodních obrazů – pěstování vztahu a úcty k životnímu prostředí
	ohniště	Pečení brambor, opékání, experimenty vaření v kotlíku. Poznávání vlastností ohně, jeho nebezpečí i užitku. Vytváření pravidel zakládání ohně a chování se v jeho blízkosti. Akce: Odpoledne „ Hrajeme si s rodiči“, MDD, Uspávání zahrady a broučků, Den země apod. Zimní akce „Dvanáct měsíčků“ Den s požárníky(beseda, praktická ukázka ohně, uhašení ohně, přivolání pomoci atd.)
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima
	Vztah k EVVO	Pochopení přírodního živlu, jeho kladů, využití i nebezpečí, vědět, jak, kde a zda jej v přírodě zakládat
Prvky, mobiliář, jejich využití - možné aktivity	Kamenná zídka s dřevěnými lavičkami	Relaxační činnosti – zpívání, čtení pohádek, rozhovory, poslouchání zvuků přírody
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Příležitost k naslouchání zvuků a pozorování detailů přírodních obrazů – pěstování vztahu a úcty k životnímu prostředí
	Kameny, schůdky	Střídavá chůze bez pomoci, cvičení rovnováhy, cvičení bezpečné chůze, zdolávání přírodních překážek
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Při pobytu v přírodě přizpůsobovat své chování jejím podmínkám
	Tunel pod terénem	Procvičování odvahy, odstraňování strachu z pohybu v neobvyklém terénu, hry na dopravní prostředky, prolézání, schovávačky a další dle fantazie dětí

		Akce: MDD, Nebojsa, ostatní akce školy, akce s polskou MŠ,
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima (využití pro sněhové stavby)
	Vztah k EVVO	Chování v přírodním terénu s respektem k jeho charakteru, posílení psychického i fyzického zdraví
	Skluzavka na terénu z kopce	Pohybové aktivity- skluz po šikmé ploše, výstup do kopce, pozorování stékání vody, vylézání, slézání, pohybové experimentování, srovnávání rychlosti skluzu a chůze Akce školy: děti, rodiče, veřejnost, akce s polskou MŠ
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima – využití kopce ke sjíždění na skluzkách
	Vztah k EVVO	Chování v přírodním terénu s respektem k jeho charakteru, objevování možností druhu pohybu v členitém terénu a přizpůsobení se – soužití s přírodou
	Dřevěné špalky - schůdky	Rovnovážná cvičení, cvičení obratnosti , chůze nahoru a dolů, seskoky, běhání po schůdcích nahoru a dolů. Chůze s oporou , ve dvojicích. Za sebou, vedle sebe.
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Překonávání přírodních překážek bez poškozování biotopů pod nimi, rozvoj logického myšlení (posouzení, co při hře přírodě škodí a co ne).
	Totem na lezení	Vylézání do výšek, překonávání strachu, cvičení techniky lezení do výšky a dolů, posilování kondice, indiánské hry, cvičení vůle, posilování sebedůvěry, cvičení správného odhadu svých schopností Akce školy, Indiánské dny..
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Průprava techniky vylézání do výšky pro budoucí zdolávání lezení na stromy (např. za účelem česání ovoce) bez jejich poškozování - soužití s přírodou
	Prohazovadlo	Hod na cíl, procvičení techniky házení, procvičení pravá levá ruka, změny hodu vpravo, vlevo, do středu, přehazování.
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Chování v přírodním terénu s respektem k jeho charakteru - soužití s přírodou
	Provazové herní prvky	Chůze po laně ve výšce, přitahování, houpání, odstraňování svých pohybových zábran , objevování svých pohybových schopností,(uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit.

		Cvičení rychlosti, zdravé soupeření
	Časové vymezení	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Netradiční pohyb v přírodě, průprava na možné zdolávání členitého terénu – soužití s přírodou
Centrum výchovné, pracovní - Pěstování	**Charakteristika centra** Centrum umožňuje dětem aktivně se podílet na péči o školní zahradu. Vyzkoušet si své poznatky uplatnit v praxi, péče o rostliny, zalévání, okopávání, pletí. Děti se podrobně seznámí s podmínkami života rostlin, významu vody, slunce ad. Rozšíří znalosti o jejich využití. Posílí estetické cítění, výtvarné vyjadřování a podobně. Pozorovat a vnímat měnící se přírodu v souvislosti s ročním obdobím. Prvky enviromentální výchovy prolínají celým výchovným působením –rozvíjí a upevňují mezilidské i citové vztahy k přírodě, estetické vnímání, vyjadřování schopností a dovedností ve vztahu k prostředí.	
Vzdělávací cíle:	Překonávání obavy z některých živých tvorů (hmyz, žába, myš, slimák) Poznávání vhodně vybraných živých tvorů a biotopů z okolí MŠ Zapojování se do péče a ošetřování rostlin na zahradě Seznamování se s elementárními pracovními dovednostmi při pěstování a ošetřování rostlin Seznámit se se základními podmínkami, které potřebují rostliny k růstu Seznamovaní se s druhy rostlin, ovoce, zeleniny a jejich využití Umět rozpoznat rozdíly mezi bylinami, zeleninou, ovocnými stromy, keři ad. Seznámení se některým zahradním nářadím a jeho používáním Celoroční pozorování přírody a všímání si detailů kolem sebe Seznámení se s geotropismem (kořen se otáčí k zemi vlivem zemské přitažlivosti) Osvojení si pracovních návyků v rámci práce na zahradě Vnímat rozdíly mezi druhy ekosystému Vytváření postojů a návyků, které přímo přispívají ke zdravějšímu prostředí	
Výstupy:	reagovat při styku s některým živým tvorem bez emocí a s tolerancí(žába, žížala, myš, hmyz …) Netrápit živé tvory, neobtěžovat je.. Znát a pojmenovat vybrané živé tvory zahrady a z okolí MŠ Správně reagovat na pokyny Osvojit si základní pracovní dovednosti Experimentovat s uplatněním svých názorů i fantazie Uvědomovat si základní podmínky k růstu rostlin (voda, světlo, teplo, živiny) Zacházet správně a bezpečně s některým zahradním nářadím Pozorovat a vnímat měnící se přírodu v souvislosti se změnou ročního období Správně přiřadit obrázek ke skutečným rostlinám a přírodninám Mít poznatky z oblasti živé přírody – rozlišit části rostlin (kořen, stonek, list, květ), druhy stromů dle kůry, listů, plodů Znát podmínky růstu rostlin Umět z části pojmenovat stromy, keře, rostliny v naší zahradě	

Prvky, mobiliář a jejich využití - možné aktivity	Kamenná zídka – úkryt pro živočichy	Sběr do kelímků opatřených lupou, pozorování drobných živočichů, všímání si rozdílů a opětovné vrácení do přírody
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima(v zimě sledování formy přežití)
	Vztah k EVVO	Porozumění potřebám životních podmínek a místa v přírodě broučků, žížal, mravenců apod. Poznání nových druhů. Respektovat jejich přítomnost, nezabíjet, neprovokovat – soužití s přírodou a biotopů.
	Vyvýšené pěstební záhony	Výsadby zeleniny (mrkev , hrášek, kedlubny ad.), sezónní péče. Pozorovací aktivity, využití pozorování k výtvarným činnostem. Zužitkování úrody- výroby salátů, vaření, chuťové, čichové a hmatové hádanky, ad. Příprava půdy k setí , zazimování ad. Experimentování – kontakt s rostlinami uvědomování si různých vlastností – tvrdší, měkčí, tvar.. Výsadby květin, jejich následné výtvarné zpracování, vytváření herbářů apod.
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima(ošetřování trvalek při holomrazech)
	Vztah k EVVO	Uvědomění si co všechno je příroda schopna vyprodukovat, jak je pro člověka užitečná a jak ji musí člověk opětovat, aby byla zachována rovnováha a člověk mohl její dary využívat. Učit se pracovním návykům a péči o rostliny Sounáležitost člověka s přírodou.
	Skleník	Význam skleníku je víceúčelový, bude sloužit k pěstování, experimentování, pokusům, výrobě krmení pro ptáky a jiné živočichy, sledování vývoje rostlin pěstovaných uvnitř a mimo skleník (vědecká laboratoř). Výsev semen, předpěstování sazenic k výsadbě na záhony, přesazování. Dárek ke Dni matek
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima(pěstování sazenic a druhů zeleniny závislé na vyšší teplotě, využití k experimentování vlastností půdy, semen- klíčení apod. V zimě příprava krmení pro ptáčky a jiné živočichy.
	Vztah k EVVO	Znát alternativy, jak nejlépe zajistit podmínky (zejména teplotní) náročnějších rostlin v našem horském prostředí, uvědomovat si odlišné pracovní postupy, rizika i výhody (umělé zavlažování, rychlejší růst, škůdci, vlhkost – podmínky pro některé živočichy.
	Kompost	Kompostování-využití biologického odpadu ze

		zahrady a školní kuchyně. Pozorování chemických procesů v kompostu, živočichu v něm žijících. Spolupráce s rodiči, přesívání půdy z kompostu, doplnění a zapracování do záhonů a skleníku
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima (zakládání, doplňování bioodpadem ze zahrady i školní kuchyně, pozorování chemických procesů a jejich ovlivňování počasím v daném ročním období, následné využití)
	Vztah k EVVO	Pěstování návyku k využití i třídění odpadu
	Přístřešek na nářadí	Správné ukládání očištěného nářadí a pomůcek Hra „Na pořádníčka“, úklidové aktivity
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima(v zimě údržba nářadí)
	Vztah k EVVO	Pěstování návyků, že nářadí a jiné komerční výrobky mají své místo a volně poházené v přírodě jí škodí.
	Ovocné keře	Péče (zalévání, hnojení, stříhání suchých částí ..)Celoroční pozorování změn, sběr plodů, konzumace, ochutnávky . Den sadařů..
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima(v zimě péče, případné zalévání, ochrana před holomrazem, pozorování změn).
	Vztah k EVVO	Péče o rostliny, jejich využití, význam pro zdraví člověka, uvědomění si druhů ovoce, využití v gastronomii – vlastní výroba marmelády, ovocného koláče, koktejly apod.
Prvky, mobiliář a jejich využití - možné aktivity	Hrací tabule – co tu roste	Manipulace s obrázky. Hra „Co k čemu patří“ Stromy, keře – listy, plody, hledej stejné v zahradě, hry na školu, hádanky, hledání (dle obrázků tabule)realistických listů, plodů…., kvízy
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima
	Vztah k EVVO	Interaktivní pomůcka k rozpoznávání rostlin , stromů atd., dle jejich charakteristických znaků.
	Dlažba – venkovní učebna	Prostor pro výukové aktivity, tvořivé aktivity např. Hra „Chytrý kořínek“ – experiment s klíčícími kaštany, žaludy, pozorování klíčku – kořínku a jeho schopnost se vždy otočit k zemi Sběr zajímavých přírodnin (rostliny, listy, hálky, ulity, zaječí bobky, semena….) pozorování lupou, fotografování nálezů, uspořádání výstavky, tvoření s přírodnin, výtvarné činnosti a jiné..
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima -pokusy se sněhem, ledem, odhazování sněhu.
	Vztah k EVVO	Místo pro výuku a její aktivity v přírodě s využitím jeho pozitivního vlivu a energie. Pěstování návyku příjemného trávení času v přírodě a vztahu k ní.
	Vodní zdroj	Zalévání zahrady, vodní hry- voda hlína, písek,

		stavby, vodní pokusy, zadržování vody, pozorování vlivu počasí na vodní zásoby ad.. Zalévání rostlin, experiment – zalévaná a nezalévaná rostlina,
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Význam vody pro člověka i přírodu, alternativní přírodní zdroj, znát rizika jeho přebytku i nedostatku(přílišné zalévání, sucho apod.)
Centrum smyslové	Centrum je zaměřeno na rozvoj environmentální senzitivity. Poskytuje přiměřené množství podnětů a nabízí ideální možnosti pro hru a relaxaci. Dává prostor pro výzkumné a badatelské dovednosti a možnost využití všech smyslů při experimentování a práci s přírodním materiálem. Centrum nabízí možnost spolupráce dítěte s dospělým a jejich účast na sezónních aktivitách.	
Cíle:	pozorování růstu bylin ze semen, vnímání jejich vůně, barev i jejich velikosti a rozmanitosti péče o byliny a jejich zalévání rozlišování vlastností i jiných specifických znaků daného objektu s využitím všech smyslů seznamování s využitím a významem dešťové vody pro rostliny a živočichy seznámení s ručním čerpadlem a jeho obsluhou seznamování s různými druhy půdních typů posilování odvahy při překonávání přírodních překážek různých výšek, velikostí využívání přírodních překážek k odpočinku pozorování okrasných stromů a keřů v různých ročních obdobích rozlišování zvuků předmětů z různých materiálů poznávání přírodnin pomocí hmatu	
Výstupy:	zvládat sběr bylin, přípravu na sušení a další využití uvědomovat si a znát možná rizika při konzumaci známých i neznámých rostlin rozlišovat barvy , povrchy, materiály, tvary částí smyslového chodníčku chápat potřebu vody pro vše živé s rozlišením pitné a dešťové vody uvědomovat si nutnost šetřit vodou, jako součást ochrany přírody pomáhat při obsluze ručního čerpadla a jeho využití při zalévání zkoumat různé druhy půdy v rámci experimentu, manipulace s nimi uvědomovat si možná rizika při manipulaci s hlínou, bahnem, kamínky a jinými přírodninami zvládat chůzi po nerovném terénu s udržením rovnováhy, koordinace celého těla, orientace v prostoru chovat se bezpečně při pohybu v nerovném terénu vnímat okrasné rostliny a dřeviny všemi smysly uvědomovat si neustálé proměny v přírodě s nutností chránit vše živé i neživé vytvářet si intenzivní vztah ke konkrétnímu stromu, rostlině, místu, živočichovi rozlišovat akustické signály daných předmětů, sílu zvuku, výšku tónu, rozvíjet fantazijní představy při naslouchání zvuků	

	využití fantazie při šíření zvuku, nebo jeho předávání rozlišovat hmatem vlastnosti předmětů, jejich strukturu, tvar, velikost, povrch	
Prvky, mobiliář a jejich využití - možné aktivity	Bylinková spirála	výroba různých dekorativních prvků, květinových , bylinkových vazeb, kytic, věnců, využití sušených přírodnin (bylin) při vánočním nebo velikonočním tvoření, péče o bylinkový záhon formou hry „Na zahradníky“ pokusy a experimenty s bylinami, jejich zkoumání hra „Na chemiky“, vaření čaje – akce s babičkou Pohádky u čaje
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima- využití sušených bylin
	Vztah k EVVO	Péče o rostliny, význam bylin pro člověka, získávání znalostí o jejich použití, rozpoznání bylin ve volné přírodě mimo zahradu. Vztah k přírodním produktům v nemoci.
	Smyslový chodníček	chůze bosa po různých druzích povrchu , hra „Na slepou bábu“ - využití hmatu chodidel nebo rukou, masáže chodidel(reflexní body)
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Posilování zdraví, využití při seznamování s druhy přírodních povrchů, s jejich vznikem, vyjadřování a uvědomování si pocitů při doteku. Umět se chovat ve volné přírodě, nebát se její různorodosti, vědět, které živé formy se v nich vyskytují.
	Ruční čerpadlo – vodní hrátky	hra „Na dešťovou vílu“- pozorování vody v přírodě (kapky rosy na rostlinách, pavučinách apod.) využití dešťové vody pro ptáky, výroba přírodního pítka pro ptáky s využitím přírodních materiálů (hlína, kamínky, dřevo apod.) Použití vody k péči o rostliny v období sucha, při sadbě apod.
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Seznamovat se s vhodným technickým řešením využití čerpání vodních zdrojů, šetrným pro přírodu, pěstování vztahu k přírodě i pracovních návyků
	Bahniště	zkoumání hlíny , bahna – co v ní najdeme (pokusy a experimenty) hra „Na modeláře“ - manipulace, modelování z hlíny, stavby.
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Využití přírodního materiálu ke hře, rozvoji fantazie, zkoumat možnosti jeho využití, vlastností, učit se, že hra není závislá na vlastnictví drahých hraček -odstraňování sociální bariéry mezi jednotlivci i skupinami
	Dřevěné palisády na	udržování rovnováhy při chůzi po vyvýšené

	chůzi a sezení	rovině hra „Na motýli“, „Na bobříka odvahy“, „Na housenku“relaxace, odpočinek, rozhovory, pozorování, koordinační hry.
	Časové využití	Jaro. Léto, podzim
	Vztah k EVVO	Umět využít členitosti terénu, zvolit způsob pohybu a umět se v přírodě pohybovat šetrně
	Kvetoucí okrasný strom – Třešeň	porovnávání reálných částí (listů, květů, plodů,vůní) s vyobrazením na obrázcích, hledání odlišností využití větviček okrasných stromů k „vánočním tradicím“ - Barborka
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Seznamování se změnami a fázemi vývoje, posilování vztahu k přírodě, prostřednictvím podvědomého rozvoje vnímání estetických hodnot, příznivých pro psychický stav člověka
	Zvukovody a klepadla	hra „Na slyšenou“ - rozlišování zvuků různých předmětů „Přírodní orchestr“ - hra na klepadla, zvukovody, zvonkohru v různém rytmu, v různé síle tónu relaxace, poslech hry na zvukovody, zvonkohru, klepadla, rozvoj hudební fantazie
	Časové využití	Jaro, léto podzim
	Vztah k EVVO	Rozvoj sluchového vnímání zvuků přírody, hudební fantazie, seznamování se s druhy přírodních materiálů využitelných při hudebních činnostech, posilování kladného vztahu k přírodě skrze její bohatství a rozmanitost
	Hmatníky	hra „Na skřítkův poklad“ zkoumání přírodnin, porovnávání, hmatové hádanky, materiál, tvar, druh, název atd.
	Časové využití	Jaro, léto, podzim (materiál dle ročního období)
	Vztah k EVVO	Imteraktivní pomůcka k rozvoji znalostí o přírodních materiálech, plodech - metoda poznávání hmatem.
Centrum pozorování – klidová část	**Charakteristika:** Centrum je zaměřeno na vnímání světa přírody v jeho rozmanitosti, pestrosti i různorodosti. Umožňuje vnímat nejen okolní svět, ale všímat si i jeho podobností nebo odlišností. Umožňuje rozvíjet empatii, prožívat a řešit neobvyklé situace. Toto centrum vyzdvihuje také vodu jako jednu ze základních podmínek života. Seznámíme se s různými podobami vody, s koloběhem vody v přírodě. Pomůže nám pochopit význam vody pro život i problematiku nedostatku vody v přírodě. Další možností tohoto centra je využití při experimentování s rostlinami, pozorování a porovnávání živočichů žijících ve vodě i kolem ní rozdílné podmínky biotopů a podmínky pro život rostlin. Budeme se učit tyto podmínky nenarušovat, přizpůsobovat své chování, být empatičtí.	

Cíle:	seznamování se s živými tvory žijícími v přírodní zahradě a okolí seznamování se s živlem voda a také s vodními živočichy a rostlinami pochopení významu vody pro život rostlin a živočichů pozorování života v přírodě – ptáků, rostlin a jiných živočichů zkoumání vody formou experimentů vnímání vlivu člověka a jeho zásahů do přírody	
Výstupy:	projevovat se citlivě k živým bytostem i přírodě pečovat za pomoci dospělé osoby o vše živé např. strom, krmítko, drobný hmyz uvědomovat si nutnost vody pro život poznat a pojmenovat některé druhy ptáků, rostlin a živočichů získat povědomí jak chránit přírodu vnímat hmyz, jeho množení, význam hmyzu pro člověka	
Prvky, mobiliář a jejich využití - možné aktivity	Krmítka pro ptáky (ptačí říše)	nahrávání zpěvu ptáků – poslech a jejich rozeznávání, péče o ptáky v zimě, údržba ptačích budek, rozlišování ptáků dle zpěvu ad. Pozorovat hnízdění ptáků v okolí, jejich odlišnosti, zbarvení hra „Na ptáčky“- výroba ptačích křídel, poznávání peříček ptáků apod.
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima
	Vztah k EVVO	Rozvoj znalostí o žijících ptácích v našich podmínkách a ročních obdobích, získání kompetencí pro péči o ně a soužití s nimi.
	Dřevěná lavička	Místo k pozorovacím aktivitám
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima
	Vztah k EVVO	Relaxační místo pro pozorování a naslouchání přírodě.
	Mokřadní společenstvo a Mokřad	Objevování- průzkum života v mokřadu, péče o něj, seznamování s živočichy, rostlinami, získávání informací o jednotlivých druzích, jejich významu, zákonitostmi potravinového řetězce ..
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima
	Vztah k EVVO	Seznamování se s živočichy, jejich podmínkami, respektování pravidel chování v jejich teritoriu
	Hrací tabule – hmyz a ptáci	Detailní seznámení s podobou, následné hledání v přírodě, znalost názvu, podmínek života, charakteristických vlastností(kvízy, soutěže, popisy, výtvarné a prostorové ztvárnění ….
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima
	Vztah k EVVO	Interaktivní pomůcka k rozpoznávání hmyzu a ptáků , dle jejich charakteristických znaků.
	Hmyzí hotel	Pozorování hmyzu, rozdílu druhů a podmínek úkrytů, význam pro přírodu, nebezpečí pro člověka, zkoumání hmyzu ve skleničkách s lupou, pomoc při udržování klimatu a podmínek hmyzích hotelů.
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima pozorování
	Vztah k EVVO	Seznamování se s hmyzem, jejich podmínkami, významu v přírodě, respektování pravidel

		chování v jejich teritoriu
	Kmeny na sezení	Místo k pozorování, odpočinku, pozorování trouchnivění, spontánní využití dle nálady
	Časové využití	Jaro, léto, podzim
	Vztah k EVVO	Vnímání padlých kmenů jako součást přírodních rytmů a časového omezení jejich života, srovnání s životem zvířat, lidí. Zkoumání využití při hře.
	Hrací tabule – co tu žije (obojživelníci)	Obdoba tabule s hmyzem – širší a bližší seznámení s detaily podoby živočichů, metodická pomůcka k rozšíření znalostí o obojživelnících
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima
	Vztah k EVVO	Interaktivní pomůcka k rozpoznávání obojživelníků , dle jejich charakteristických znaků.
	Solitérní keře pro hry a skrýše dětí	Spontánní využití dětí ke svým hrám, skrýše, kde děti rozvinou vlastní hru
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima
	Vztah k EVVO	Naučit se skloubit pobyt v přírodě s hrou a dodržením pravidel pro ochranu svého zdraví a pravidel pro nepoškozování rostlin, učit se neodkládat odpad.
Nezařazené k centrům	Mlatové chodníky a mlatový prostor u pódia	Možnost pohybu mezi centry, koloběžky, kočárky.. U pódia dopravní hry, při akcích posezení a pohybové aktivity – místo pro větší počet zúčastněných, zejména pro konání akcí.
	Časové využití	Jaro, léto, podzim, zima
	Vztah k EVVO	Pomůcka k uplatňování výuky a aktivit v rámci EVVO

Výhledová koncepce mateřské školy do roku 2022

1. Oblast výchovy a vzdělávání
2. Oblast personální
3. Oblast ekonomická a materiální
4. Oblast organizační a řídící
5.Oblast spolupráce s veřejností
6.Oblast prezentace školy (public relation
7. Závěr

1. Oblast výchovy a vzdělávání

Mateřská škola zajišťuje předškolní vzdělávání s celodenní péčí v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů a související legislativou. Hlavní podmínky, požadavky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku vymezuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, který je východiskem pro tvorbu školního vzdělávacího programu a stanovuje závazná pravidla pro pedagogickou práci. Naše škola pracuje podle námi vytvořeného ŠVP „Chci vědět, umět, znát….".

Cíle a prostředky

***Anglický jazyk** – vzdělávací strategie jsou zaměřeny na seznamování s anglickým jazykem. Děti se s ním seznamují od 4 let věku a to převážně hravou formou pomocí písní, říkadel, práce s obrázky. V naší MŠ je seznamování s cizím jazykem součástí ŠVP. Důraz klademe na aprobovanost učitelů, což u některých není, vzhledem k jejich věku, lehká záležitost. Mladší generace pedagogů již zkušenosti s angličtinou má, protože se s jazykem setkala již na základní škole. Snažíme se, aby i ostatní pedagogové měli možnost získat jazykové zkušenosti a to v rámci DVPP a jazykových kurzů.*

***Logopedie** – naší snahou je mít v naší mateřské škole kvalifikovaného logopeda, který by se věnoval dětem s logopedickými vadami každodenně. V současné době dětí s logopedickými vadami přibývá, a proto je nutné se jim opravdu pečlivě věnovat. U nás v MŠ máme tři logopedické asistentky-preventistky, které provádí logopedickou prevenci a jsou pod vedením logopedky, která k nám dochází jednou týdně a provádí nápravu řeči u dětí s vadami řeči. Kontrolní vyšetření integrovaných dětí s vadou řeči provádí klinická logopedka, která k nám dojíždí. Do budoucna vidím jako možné řešení i zřízení logopedické třídy.*

***Školní vzdělávací program** – školní vzdělávací program je „živý dokument", který je potřeba neustále aktualizovat a upravovat potřebám školy. Tuto činnost koordinuje ředitel školy. Velký důraz je kladen na autoevaluaci, která je prostředkem k dalšímu zkvalitňování ŠVP. Na tvorbě ŠVP se podílí vždy všichni pedagogové se svými návrhy, nápady a podněty.*

***Projekty** – našim cílem je i nadále vytváření krátkodobých i celoročních projektů mateřské školy. Chtěli bychom se více zaměřit na environmentální a polytechnickou výchovu s využitím naší nové přírodní učebny. Pořádat výstavy výrobků našich dětí, jakožto rozvoj jejich zručnosti, představivosti a fantazie, zaměřené např. na roční období. Dále bychom, v rámci projektů chtěli rozvíjet i naši česko-polskou spolupráci.*

Zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu

- *Na základě analýz ŠVP, zkvalitňovat obsah výchovy a vzdělání, postoje školy i rodičů*
- *nadále rozvíjet nadání, talent a fantazii dětí*
- *integrovat děti s SVP*
- *podporovat zdravý a tělesný rozvoj dítěte*
- *zkvalitňování odborné připravenosti pedagogických pracovnic- DVPP*

- *zachovat spolupráci s odborníky (logoped, dětský psycholog), se zřizovatelem, rodiči, základní školou , centrem Zdravíčko, Pedagogicko- psychologickou poradnou \Bruntál , MŠ Glogówek, SPC Rýmařov, Ostrava*
- *pěstovat u dětí zdravé sebevědomí*
- *dle hodnocení tříd a jejich výsledků, na základě diagnostik a materiálů v portfoliu dítěte přizpůsobovat činnosti a obsah plánování tak aby byla výchova a vzdělání poskytována na stejné úrovni ve všech pěti oblastech.*
- *Pořizovat nové metodické pomůcky*

2.Oblast personální

***DVPP** – chceme nabídnout našim pedagogům dostatečný prostor pro další vzdělávání, které se samozřejmě odvíjí také od vynaložených finančních prostředků. Zorganizovat alespoň jednou do roka společná školení v prostorách naší organizace, jelikož semináře pořádané KVIC jsou pro nás méně dostupné vzhledem ke vzdálenosti. Avšak i přes tyto překážky se jich snažíme, alespoň jednou za rok zúčastnit. Důležitým předpokladem je kvalitně zpracovaný plán DVPP.*
***Portfolio učitele** – postupně bych ráda motivovala kolegy k zavedení vlastního portfolia, které by sloužilo nejen jako nástroj jejich sebehodnocení, ale také jako podklad pro jejich finanční ohodnocení a nově též jako podklad ke kariérnímu růstu.*
***Mezilidské vztahy** – jako jednu z priorit personální politiky školy považuji budování kvalitních mezilidských vztahů na pracovišti. Tyto vztahy bych chtěla prohlubovat a upevňovat pomocí organizování společných akcí všech zaměstnanců školy jako např. návštěvy kulturních akcí, zájezdů, sportovních nebo turistických akcí, učitelských besídek apod. samozřejmě po vzájemné dohodě všech zaměstnanců.*
***Jasný a průhledný způsob odměňování** – dostatečná míra motivace je důležitým předpokladem pro dobře odvedenou práci zaměstnance a výborné pracovní výsledky. Ceněna bude zejména práce nad rámec povinností, sebevzdělávání, rychlost a samostatnost při řešení zadaných úkolů, kvalitní práce pedagogů s dětmi se SVP, aplikace moderních metod výuky, týmová práce.*

3.Oblast ekonomická a materiální

***Finanční prostředky na údržbu školy** – jelikož neustále stoupají finanční náklady na údržbu rozlehlé zahrady a na spotřebované energie, bylo by vhodné, dle mého názoru, investovat finanční prostředky do dalších úspor energií, hledat vhodné dodavatele energií. K velkým únikům tepla dochází prostřednictvím půdní nástavby, která ještě není dokončena. Chybí zde omítky, podlahy apod. a celý prostor není tudíž dostatečně zaizolován. Samozřejmě, že se jedná o velkou investici, kterou je potřeba konzultovat se zřizovatelem. Těmito úspornými opatřeními by se však tato investice mohla v rámci hospodaření školy během několika let vrátit zpět do rozpočtu. Je proto nutné jednat se zřizovatelem o této investici v rámci rozpočtu města na další období, nebo získat peníze např. v rámci projektů z EU.*
***Rekonstrukce chodníků v areálu mateřské školy** – povrch chodníků i schodů je porušený, zvlněný, popraskaný, s velkými mezerami, které ohrožují bezpečnost dětí i ostatních obyvatel pohybujících se v areálu školy. V současné době se připravuji na jednání se zřizovatelem na jejich rekonstrukci, kterou bychom chtěli do budoucna realizovat.*
***Osvětlení areálu školy** – areál školy je velmi špatně viditelný v podvečer, nebo brzy ráno hlavně v zimním období a to z toho důvodu, jelikož v areálu není umístěna ani jedna lampa veřejného osvětlení, pouze světelná čidla na budově školy a před vchodem do budovy. Řešení tohoto problému je v současné době ve fázi plánování se zřizovatelem a hledání dalších možností financování oprav. Proto se budeme snažit hledat a využívat finančních prostředků pomocí nejrůznějších projektů, dotací a*

grantů. Iniciovat jednání o spolupráci a možnou podporu školy ze strany firem působících v našem městě a okolí.
***Vybudování bezbariérového přístupu** – chtěli bychom v budoucnu vybudovat bezbariérový přístup pro tělesně postižené děti i rodiče*
***Nadále budeme pokračovat v opravách a úpravách**:*

- *Oprava podlah v kotelně budovy A*
- *Oprava podlah v prádelně*
- *Zateplit a dodělat vnitřní zednické práce na půdní nástavbě*
- *Vytvoření další třídy v prostorách půdní nástavby (tělocvična, lehárna, výtvarná dílna)*
- *Pořízení odpovídajícího vybavení a didaktických pomůcek pro děti ve věku od 2 let*

4.Oblast organizační a řídící

***Pokles porodnosti** – vzhledem k tomu, že od roku 2005 do roku 2010 se narodilo v našem městě v průměru 59 dětí ročně, a od roku 2010 do roku 2015 včetně v průměru 46 dětí ročně je zřejmé, že dochází k poklesu porodnosti a můžeme tedy očekávat v následujících letech problémy s naplněností kapacity mateřské školy. Pokud bude v budoucnu docházet k poklesu počtu dětí, které budou přicházet do naší mateřské školy, v rámci slabších populačních ročníků, chtěla bych tuto situaci řešit kromě jiného i vstupem dětí mladších tří let do našeho zařízení, vzhledem k požadavkům dnešních pracujících matek.*

5.Oblast spolupráce s veřejností

***Spolupráce s institucemi a zřizovatelem** – je velmi důležité zachovávat stávající spolupráci s ostatními školami a dalšími institucemi v našem městě a nadále ji prohlubovat např. společnými akcemi, při kterých se předškolní děti blíže seznámí s prostředím nejen základní školy, ale i s ostatními školskými zařízeními. Spolupráce se zřizovatelem je na dobré úrovni.*
Naše spolupráce i s ostatními institucemi je na velmi dobré úrovni jako např. s Domovem pro seniory a určitě v ní i nadále hodláme pokračovat, jelikož je pro nás velkým přínosem.
Spolupráce s rodiči – naší snahou je i nadále prohlubovat spolupráci s rodiči i s veřejností. Nabízíme adaptační program pro nové děti, zprostředkováváme konzultace se speciálními poradenskými zařízeními, zajišťujeme asistenty pro děti se SVP, chůvu pro děti 2leté, pořádáme besedy a schůzky pro rodiče. Chtěli bychom být školou vstřícnou, přátelskou, organizovat akce pro rodiče a děti i nadále a podporovat tak rodinnou soudržnost.
***Spolupráce se zahraniční mateřskou školou** – budeme se snažit rozvíjet stávající kontakty s polskou mateřskou školou, v rámci společných projektů, které napomáhají dobrému renomé školy. Výsledky mezinárodní spolupráce prezentujeme v tisku i na webových stránkách školy.*
***Park „Dětský svět“** – zahrada mateřské školy – nemalé problém v současné době nám činí naše školní zahrada, která je v letních měsících otevřená pro veřejnost. I přesto, že je zahrada monitorována kamerami 24 hodin denně, je velký problém uhlídat pořádek, výkaly v prostorách zahrady, návštěvníci nedodržují provozní řád zahrady, dochází i k ničení herních prvků a s tím samozřejmě rostoucí náklady na údržbu. Vzhledem k tomu, že v našem městě je již dosti dětských hřišť pro veřejnost, chtěla bych docílit, aby naše zahrada sloužila opět pouze mateřské škole.*

6.Oblast prezentace školy (public relation)

***Prezentace školy,** výsledky naší činnosti, informace o pořádaných akcích pro veřejnost, které jsou uveřejněny v místním tisku, na webových stránkách školy, města, na informačních plakátech i v dalších médiích vedou k podpoře dobrého jména školy. V uplynulých letech tomu tak bylo, a proto i*

nadále se bude škola prezentovat akcemi pro veřejnost, jako jsou např. vystoupení dětí pro veřejnost, dny otevřených dveří, dílny, výstavy, zábavná odpoledne apod.

7.Závěr

Mateřská škola je bezpochyby složitý a proměnlivý systém vzájemně provázaných prvků, v němž nelze dosáhnout dokonalého a stabilního stavu, vždy je co zlepšovat. Sebelepší koncepce ještě nezaručuje úspěch. Touha po změně a nadšení jedince k uskutečnění všech svých plánů nestačí. Nejtěžší je vždy přesvědčit a získat pro svůj záměr všechny zainteresované. Domnívám se, že naše škola disponuje kolektivem lidí, o které se mohu opřít a na které se mohu spolehnout. Vím, že jsem si stanovila dosti náročné cíle, ale právě to mě naplňuje a působí jako hnací motor v mé práci. Podle mého názoru je naše mateřská škola dobře zavedenou organizací, o čemž svědčí její pověst. Naše prezentace na veřejnosti, dobrý pracovní kolektiv, příjemné inspirující prostředí mluví za vše. Proto bych chtěla dále pokračovat v rozvoji naší školy a navázat tak na skvělou práci bývalého vedení.

Vrbno pod Pradědem 27.8. 2019 *Pavlína Lesniaková*